

Γιάννη Μαυρίκιου

Η ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Αθήνα Ιούνιος; 2006

Γιάννη Μαυρίκιου

Η ΑΠΑΞΙΩΣΗ ΤΟΥ ΟΗΕ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Συνοδευτικό Σημείωμα

- **ΠΡΟΘΕΣΗ:** Η συγγραφή σειράς κειμένων που θα αναδείχουν τη σημασία της συνειδητοποίησης μιας αναγκαίας κι εφικτής αποκατάστασης των Οικουμενικών Θεσμών. Ξεκινούν από την Γνώση της σύγχρονης πραγματικότητας όπου οι θεσμοί αυτοί αγνοούνται ή παραποιούνται
Τα κείμενα αυτά θα κατανέμονται σε κεφάλαια που το κάθε ένα θα προσεγγίζει μια φάση ή μια πτυχή που σχετίζεται με τη σύγχρονη πραγματικότητα.
- **ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ:** Η υπό κατάρτιση ιστοσελίδα.
- **ΔΙΑΘΕΣΗ:** Κατά την πορεία θ' αποστέλλονται σε περιορισμένο αριθμό παραληπτών κατά δόσεις ολοκληρωμένα κεφάλαια χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν θα επιδέχονται διορθώσεις και συμπληρώματα αλλά και σχόλια τα οποία θα είναι πολύ ευπρόσδεκτα.

Αθήνα Ιούνιος; 2006

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

- Τα κείμενα απευθύνονται από τον γράφοντα στον πληθυντικό για να υπάρχει μια αίσθηση συμμετοχής του αναγνώστη στη ροή της σκέψης, αλλά όποτε χρειάζεται θα χρησιμοποιείται ο ενικός.
- Μια από τις μεγάλες παραλήψεις της ελληνικής διάνοησης είναι που δεν φρόντισε ν' αποδώσει με το ελληνικό αλφάβητο τους λατινικούς φθόγγους που δεν έχει. Η απόπειρα που έγινε με το Εγκυκλοπαιδικό λεξικό Ελευθερουδάκη, έκδοση 1927- ναι 1927- , όπου με μια τελεία πάνω από ορισμένα γράμματα λυνότανε το πρόβλημα, δεν είχε δυστυχώς συνέχεια. Αυτό θα έκανα κι' εγώ εδώ για ν' αποδώσω μερικά ξένα ονόματα, αλλά ο υπολογιστής που χρησιμοποιώ δεν έχει αυτή τη δυνατότητα και, αντί να βάλω τελεία υπογραμμίζω το γράμμα όπου το θεωρώ απαραίτητο. Έτσι αποδίδονται:

Οι λατινικοί φθόγγοι:

Με

b	<u>β</u>
d	<u>δ</u>
g,j	<u>ζ</u>
g (πριν από σύμφ. ή u ή o)	<u>γ</u>
u (Γαλλ.)	<u>υ</u>
eu (Γαλλ.)	<u>ε</u>
ch,sh	<u>σ,ς</u>

Είναι κρίμα που μια τέτοια λύση δέν επικράτησε κι' έτσι ο Sartre γίνεται Chartre, ο Rodin Rontin ή Rondin, η Entente: Adade, το modello: mondello κ.τ.λ. Πιστεύω μάλιστα πως αν ένα τέτοιο σύστημα καθιερώνονταν θα ωφελούσε και στην ορθότερη άρθρωση διπλών συμφώνων που έχουμε στη γλώσσα μας και δεν θα προφέρονταν η εκπομπή: ekbobi, το πέντε: pede και η αγκαλιά: agalia, γιατί θα συνήθιζε το μάτι στη σχετική διάκριση.

- Η πολυπλοκότητα και το πολυσύνθετο της σύγχρονης οικουμενικής πραγματικότητας είναι η αιτία που, τις περισσότερες φορές, με αναγκάζουν να καταφεύγω σε αποσπασματική παρουσίαση ορισμένων πτυχών και φάσεων και σε συχνές επαναλήψεις. Έτσι το κάθε κεφάλαιο αποκτά την αυτοτέλειά του ενώ το περιεχόμενο κάθε συγκεκριμένου θέματος θα διαχέεται μέσα στο σύνολο του ολοκληρωμένου έργου.

Διεύθυνση
Γιάννης Μαυρίκιος
19, Τοσίτσα
10683, Αθήνα

email mavrik1@otenet.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1,-Η ΠΑΡΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Αρμοδιότητα	5
Φυσιογνωμία της Γνώσης	5
Ο ρόλος της Γνώσης στις συμπεριφορές	6

2,-Ο ΕΚΦΥΛΙΣΤΙΚΟΣ ΠΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μια εμπειρία φυσιολογικής πολυεθνικής ζωής	9
Η μεγάλη Οικονομική κρίση του 1929	9
Μαρτυρίες για τη λαθεμένη πορεία στην οποία βρίσκεται η κυρίαρχη Φιλελεύθερη Οικονομία	10
Οι σχέσεις ανάμεσα στις συνέπειες της Μεγάλης Κρίσης και την έκρηξη του Παγκόσμιου Πολέμου	11
Οι σύγχρονες παράμετροι στη συμβίωση ανάμεσα στους λαούς	11
Ο ρόλος του Χρήματος	12

3.-ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΞΟΝΤΩΣΗΣ ΤΟ ΝΕΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Η πολιτική της «προάσπισης συμφερόντων» οδήγησε σε νέο εγκληματικό πόλεμο κατά του Λιβάνου	13
Αναφορά στις στρατηγικές προθέσεις κι ενέργειες που καθορίζουν τις εξελίξεις	14
Η φυσιογνωμία της νέας πολεμικής ενέργειας του Ισραήλ κατά του Λιβάνου.	15
Αναφορά στις πρώτες συμπεριφορές και αντιδράσεις.	17
Οι επικίνδυνες προθέσεις για μια «μεταρρύθμιση του ΟΗΕ»	19

4.-ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΡΗΞΕΩΝ ΚΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

Πρόλογος	22
----------	----

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΡΗΞΕΩΝ ΚΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

24

5.- Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΡΜΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΩΝ

Οι σχέσεις ανάμεσα στους συμμάχους κατά τον Μεγάλο πόλεμο	28
Η διελκυστίνδα που χαρακτήριζε την ανάμεσα στους συμμάχους συναίνεση	29
ΤΕΧΕΡΑΝΗ, ΓΙΑΛΤΑ, ΠΟΤΣΝΤΑΜ. Από αυτά που είπαν οι μεγάλοι	32
ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΕΧΕΡΑΝΗΣ	32
ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ	33
ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΟΤΣΝΤΑΜ	34

6.-ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΑΓΝΟΟΥΜΕ.

Το σύνδρομο του οπαδού	37
Χάρτης του Ατλαντικού, 14 Αυγούστου 1941	39
Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών	40
Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	42

7.- ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ

Εννοια και σημασία του «συσχετισμού δυνάμεων»	46
Ο ρόλος των Θεσμών και της Γνώσης	47
Ο ρόλος των θρησκειών και η δραματική διαδρομή του Κινήματος των Αδεσμεύτων	48
Ο Συσχετισμός Δυνάμεων δείχνει τον δρόμο για την αποκατάσταση των	
Οικουμενικών Θεσμών	49
Η αποκατάσταση των Οικουμενικών Θεσμών αποτελεί καθήκον	50

Αρμοδιότητα

Προσεγγίζουμε ένα θέμα με την ιδιότητα του πολίτη που έχει το δικαίωμα να γνωρίζει και να κρίνει. Από τα παλιά χρόνια η Γνώση περιβαλλόταν από την επιβολή ενός μανδύα αποκλειστικότητας: ο μάστορας κρατούσε τα μυστικά της τέχνης του, η επιστήμη χρησιμοποιούσε τα Λατινικά ή τα Αρχαία Ελληνικά για να περιορίζονται οι κατακτήσεις σε μιαν Ελίτ. Στην εποχή μας, η τεχνολογική πρόοδος βοηθά, ενσυνείδητα και προκλητικά, με μεγεθυντικά τεχνάσματα την παραπλανητική προπαγάνδα και διαφήμιση. Ταυτόχρονα αναπτύσσονται μηχανισμοί οι οποίοι αποκρύπτουν ή παρεμποδίζουν την εξάπλωση Γνώσης όταν αυτή αντιβαίνει προς ορισμένα «μεγάλα συμφέροντα». Έτσι δημιουργείται μια ατμόσφαιρα ταμπού γύρω από θέματα τα οποία κατέστησαν, από τους μηχανισμούς της «επικοινωνίας», απρόσβλητα ή ανεπίδεκτα κάποιας κριτικής. Αυτά τα ταμπού τείνουν να μας εμποδίσουν να προσεγγίζουμε με αντικειμενικότητα ορισμένες αλήθειες όσο σημαντικές κι αν είναι. Μέσα σε τέτοιες συνθήκες θα προσπαθήσουμε να τιμήσουμε την απαιτούμενη αντικειμενικότητα για να προβάσουμε την κάθε αλήθεια ανεξάρτητα αν θα προσκρούσουμε σε αντιδράσεις που δεν θα διστάσουν να μας κατατάξουν σε μια από τις κατηγορίες που περιθωριοποιούν ανεπιθύμητες γνώμες. Διάφορα ταμπού έχουν επικρατήσει έτσι πού: η επίκριση της διεθνούς πολιτικής των ΗΠΑ να θεωρείται αντιαμερικανισμός ή της σιωνιστικής συμπεριφοράς του Ισραήλ να χαρακτηρίζεται αντισημιτισμός.

Εκείνο που αποτελεί το μεγαλύτερο εμπόδιο αντικειμενικής Γνώσης είναι η παραμόρφωση ή η ουσιαστική απόκρυψη, ακόμη και της ύπαρξης των θεσμικών κειμένων που κατοχυρώνουν τους όρους που θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν καλλίτερες διεθνείς σχέσεις και ένα πραγματικό σεβασμό των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Από τους Χάρτες του Ατλαντικού και του ΟΗΕ, την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τις διάφορες συνθήκες που βασίζονται σ' αυτά τίποτε δεν κυκλοφορεί στη καθημερινή ζωή. Τελευταία (Ιούνος 2006) αναφέρεται για την περίπτωση του Ιράν το «άρθρο7» του καταστατικού Χάρτη του ΟΗΕ. Τόσο μεγάλη είναι η σύγχυση που υπάρχει ως προς τους βασικούς θεσμούς ώστε οι λειτουργοί της ενημέρωσης, της “επικοινωνίας” επί το ευγενικότερο, δεν ξέρουν ότι δεν πρόκειται περί άρθρου αλλά περί κεφαλαίου με πολλά άρθρα εκ των οποίων προβάλλεται εκείνο που συμπίπτει με τις προθέσεις όσων επιδιώκουν επεκτατική ή πολεμική δράση. Αγνοούν επίσης την ύπαρξη του κεφαλαίου 6 που κι αυτό περιέχει πολλά άρθρα για τη διευθέτηση προβλημάτων με ήπια μέτρα.

Είναι αλήθεια ότι ο κοινός θνητός δεν είναι εξοικειωμένος με νομικούς κώδικες. Αυτοί όμως που τον πληροφορούν ας μάθουν ν' ανοίγουν και μian ιστοσελίδα και να μην αρκούνται σ' αυτά που ακούν ή διαβάζουν από ημιμαθείς συναδέλφους τους ή άλλους φορείς της πληροφόρησης.

Φυσιогνωμία της Γνώσης

Η Γνώση είναι μια ιδιότητα που έχει ο Άνθρωπος, και όχι μόνο, να συνειδητοποιεί, κι όχι μόνο να γνωρίζει, αναγκαιότητες που διέπουν φυσικές και κοινωνικές λειτουργίες που καθορίζουν τις καταστάσεις μέσα στις οποίες ζει ή στις οποίες δρα.

Η Γνώση αποβαίνει σύμφυτο στοιχείο της Ζωής γενικά. Στην πρωτογενή της μορφή την ονομάζουμε «ένστικτο». Σε στοιχειώδη κλίμακα τόσο ο Άνθρωπος όσο και το Ζώο γνωρίζουν που θα βρουν νερό. Η εξέλιξη έδωσε στον Άνθρωπο το «χάρισμα» ν' αναπτύξει τα στοιχεία εκείνα που κάνουν την καθιερωμένη διάκριση ανάμεσα στο «ένστικτο» και στη «γνώση». Μια ανώτερη βαθμίδα στην ανάπτυξη των χαρακτήρων της γνώσης είναι εκείνο που ονομάζουμε «Σοφία». Αν μ' αυτό εννοούμε την «συνείδηση της αναγκαιότητας» δηλ. τη σωστή γνώση των νόμων που μας διέπουν δεν βλέπουμε τον λόγο γιατί να υποβαθμίζουμε τη Γνώση και τη Σοφία με την οποία είναι προικισμένα τα μερμήγκια, οι μέλισσες, οι αγέλες, τ' αποδημητικά πουλιά και ψάρια. Αγνοούμε το μεγάλο χάρισμα που τους δίνει το ονομαζόμενο «ένστικτο», μιας

συγκροτημένης συμβίωσης, μιας ομαδικής σύμπνοιας για την αντιμετώπιση των κλιματικών και άλλων συνθηκών δηλ των αναγκαιοτήτων στις οποίες υπόκεινται.

Δυστυχώς οι εξελίξεις που διαμορφώνουν την ιστορία του Ανθρώπινου Γένους χαρακτηρίζονται από ενδογενείς επεμβάσεις που τίποτε από τα προαναφερόμενα χαρίσματα, που διακρίνουν άλλα συνυπάρχοντα Γένη, δεν το έχει απαλλάξει από την πληγή της αυταρχικής κυριαρχίας η οποία οδηγεί και στην επέκτασή της στον χώρο και στην ανάπτυξη νέων μορφών εξαναγκασμού. Το στοιχείο που συντελεί σ' αυτή την κυριαρχία, είτε προσωπικό είναι είτε ομαδικό είτε αυθαίρετο προϊόν παραμόρφωσης θεσμών και ηθικών κωδίκων, αναλαβαίνει τη διαχείριση καταστάσεων με αμφισβητήσιμη πρόσβαση στη γνώση και περισσότερο με την επίδραση παρορμητικών τάσεων, κυρίως πλουτισμού ή φιλοδοξιών. Μας έρχεται στο νου η ιστορία του πύργου της Βαβέλ. Ο κυρίαρχος άνθρωπος θαμπωμένος από τ' αποτελέσματα των πνευματικών επιτυχιών του φιλοδοξεί και προχωρεί σε κατακτήσεις. Τον παλιό καιρό η διαμορφωμένη από τις τότε συνθήκες ψυχοσύνησή του τον οδήγησε στη φιλοδοξία να κάνει ένα πύργο που θα έφτανε στον ουρανό. Η σημερινή ηγεμονία είναι πιο πραγματιστής. Παραμένουν στην επί γης κυριαρχία, αλλά με κάποια επιλήψιμη χρησιμοποίηση της γνώσης, και την επιχειρεί μέσα από τον ουρανό δίνοντάς της το παραπλανητικό όνομα «ομπρέλα του διαστήματος». Τι να κάνουν οι δυστυχείς αφού ... «απειλούνται»;!

Συχνά καταφεύγουμε στο παρελθόν για να διδαχτούμε από την ιστορία, από μύθους και άλλες πηγές. Καλό είναι να επωφελούμαστε. Όμως η κατάσταση που επικρατεί την εποχή μας σε ό,τι αφορά τις ανώμαλες εξελίξεις που διακρίνουν την πορεία στην οποία βρίσκεται σήμερα η Οικουμένη μάς επιβάλλει ν' αποβάλουμε, από αυτά τα διδάγματα, τον μυθικό μανδύα και να διδαχτούμε από τις συνέπειες που ακολουθούσαν τις άστοχες ενέργειες. Πρέπει ν' ατενίσουμε κατάματα τη σημερινή πραγματικότητα, τα ζωντανά δράματα, τις αναμφισβήτητες τραγωδίες κι ακόμη περισσότερο τους κινδύνους που φτάνουν μέχρι το ενδεχόμενο να μην εξασφαλίζεται η ίδια η επιβίωσή μας. Όπως και να ονομάζονται οι πόλεμοι: θερμοί, ψυχροί, αντιτρομοκρατικοί ή προληπτικοί καταλήγουν τελικά σε οδύσσεια, προς το παρόν για τα θύματα κι αργότερα για όλους. Καταστρέφονται ζώες, υποδομές, προσπάθειες συγκρότησης, ανασυγκρότησης και ανάπτυξης και, το κυριότερο, το απαραίτητο οικουμενικό υπόβαθρο που θα βοηθούσε στην ειρηνική επίλυση των σημαντικότερων προβλημάτων που αντιμετωπίζει η Ανθρωπότητα. **Όσο απαραίτητη είναι η Ειρηνική συμβίωση τόσο επεμβαίνουν τα Μεγάλα Συμφέροντα για να την αγνοήσουν.** Ο Ατλας του Πλανήτη δείχνει κρατίδια που τα σύνορά τους δεν έχουν άλλη αιτιολογία παρά την καλλίτερη εξυπηρέτηση αυτών των συμφερόντων (Εμιράτα, Σουλτανάτα, νέα κράτη). Δεν δείχνει τις στρατιωτικές βάσεις που «κρατούν» υπό μορφή απόλυτης κυριότητας σημαντικό μέρος ξένων εδαφών που τη χρήση τους στερούνται οι πολίτες της χώρας που τις «φιλοξενεί» με τη συγκρατημένη ανοχή των λαών τους (βλ. Σούδα και ξένα στρατόπεδα στην Κύπρο). Τα προβλήματα των μειονοτήτων και των εθνοτήτων, που αφορούν τις περισσότερες χώρες, θα μπορούσαν να βρουν τη λύση τους στους θεσμούς, αν αυτοί γίνονταν σεβαστοί στο γράμμα και στο πνεύμα, και να μην αποτελούσαν αιτία κι αφορμή για συγκρούσεις, πολέμους και γεωπολιτικές κατακτήσεις. Προπολεμικά, δεν υπήρχε θέμα καταπίεσης μειονότητας στην Κύπρο, ούτε των Εβραίων στις αραβικές χώρες.

Ο ρόλος της Γνώσης στις συμπεριφορές

Η γνώση αυτή καθαυτή συνοδεύεται από διάφορες εκφάνσεις. Οι κυριότερες νομίζω ότι είναι: η Κρίση, η Σύγκριση, οι Αισθήσεις, τα Αισθήματα, η Επιλογή, η Μνήμη, η Λήθη κ.ά. Σαν παράγοντες επιτελούν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό του χαρακτήρα και της συμπεριφοράς ατόμων και κοινωνικών συνόλων.

Στο διάστημα της ιστορίας του ανθρώπινου γένους παρατηρήθηκαν ενέργειες και καταστάσεις που φοβάμαι ότι η δική μας μνήμη δεν τις συνειδητοποίησε αρκετά. Έτσι δεν κατόρθωσε να διδαχτεί σε βαθμό ώστε ν' αφυπνίσει μια κοινωνική συνείδηση που να φροντίζει να προστατεύεται από τις συνέπειες μιας αυθαίρετης κυριαρχίας πάνω στις εξελίξεις από επισφαλείς δράσεις. Για να γίνει αντιληπτό το νόημα των παραπάνω φράσεων αρκεί να δώσουμε μεγαλύτερη προσοχή στη μνήμη μας όταν ανακαλεί τις περιπτώσεις της Ιεράς

Εξέτασης, των Γενοκτονιών με αποκορύφωμα την εξολόθρευση των ιθαγενών της Δυτικής Ηπείρου, και την τερατώδη επέλαση του Ναζισμού.

Την σημερινή εποχή η οικουμενική πραγματικότητα δεν εγκυμονεί λιγότερους κινδύνους. Η κατάσταση είναι πολύ πιο επικίνδυνη από κάθε άλλη φορά, γιατί εξελίσσεται σε παγκόσμια κλίμακα και η απαιτούμενη εγρήγορση της κοινωνικής συνείδησης περισσότερο απούσα. Η ανθρωπότητα είχε περάσματα στην ιστορία της που είχαν κάποια νομοτελειακά αίτια βασισμένα στην κατανόηση των συνθηκών που συνόδευαν μιαν αφύπνιση της κοινωνικής συνείδησης και μια σύμπτωση κοινών προσδοκιών. Δεν έγιναν τις περισσότερες φορές με επαναστάσεις παρά μόνο όταν καθίστατο αναπόφευκτες. Από την δουλεία πέρασε στη φεουδαρχία, από την Ιερά Εξέταση στην Αναγέννηση, από την Φεουδαρχία στην Αστική Καπιταλιστική Κοινωνία. Στις μέρες μας, η παραγνώριση και διαστρέβλωση των Ηθικών Αξιών, των Θεσμοθετημένων Κωδίκων κι ο αλαζονικός χαρακτήρας της Κυριαρχίας μαζί με τις απότομες κι αποτυχημένες ανατροπές ετοιμόρροπων καθεστώτων αποδυνάμωσαν την αντίσταση της οικουμενικής κοινωνικής συνείδησης για ν' αμυνθεί κατά των κινδύνων που την απειλούν.

Σήμερα η Ανθρωπότητα βρίσκεται κάτω από την αυτόκλητη διαχείριση του Πλανήτη από τους οικονομικά και πολιτικά κυρίαρχους και δεν έχει κανένα πολιτικό στήριγμα για ν' αναχαιτίσει τις επιλήψιμες και άκρως επικίνδυνες ενέργειές τους (κάτι που επαναλαμβάνω συχνά επειδή καθίσταται απαραίτητο για την ολοκλήρωση της σκέψης γιατί δικαιώνεται σε πολλές περιπτώσεις).

Αλαζονεία, σύγχυση και αμηχανία στις συμπεριφορές κάθε κλίμακας

Μία ακραία ασυνειδησία χαρακτηρίζει τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Φαινόμενα που μας ήταν εντελώς άγνωστα όπως το φαινόμενο του θερμοκηπίου και της τρύπας το όζοντος αξιολογούνται σε υποδεέστερο βαθμό μπροστά στις πολιτικές τις επικεντρωμένες στα «συμφέροντα των Μεγάλων».

Ας ξεκαθαρίσουμε κάτι υπό μορφή παρένθεσης πριν προχωρήσουμε: Όταν λέμε οι Μεγάλοι εννοούμε το συγκρότημα, πολιτικό, οικονομικό, στρατιωτικό των 7/8 Μεγάλων που τότε κάτω από την ηγεσία των ΗΠΑ τότε με τη σύμπλευσή τους χάρη σε κάποιες συμπτώσεις συμφερόντων ή σ' ένα πνεύμα διπλωματικής αλληλεγγύης αποτελούν το ηγεμονικό κατεστημένο της εποχής μας. Βέβαια οι αντιθέσεις δεν λείπουν αλλά η μεταξύ τους σύμπλευση έχει αποκτήσει την ισχύ θεσμού. Μαζί, τότε «μετά χαράς» τότε με το «τράβα με κι ας κλαίω» τότε με αντιδράσεις που έχουν στερεή βάση αλλά υπερισχύει το «δίκαιο του ισχυρότερου» και επιβάλλεται η ανοχή μαζί με κάποιες διευκολύνσεις, όπως συνέβηκε με την τελευταία επέμβαση στο Ιράκ. Το τραγικό είναι ότι ο διαμορφωμένος συσχετισμός δυνάμεων, από τον οποίο απουσιάζει ένας συγκροτημένος συνασπισμός ο οποίος βασισμένος στους οικουμενικούς θεσμούς που καταπατούνται ή παραμορφώνονται, δεν θα άφηνε ανενόχλητο το ηγεμονικό κατεστημένο ν' «αποφασίζει και να διατάζει». Για να είμαστε πιο ακριβείς παρά τη σχετική σύμπλευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να παραδεχτούμε ότι αυτή αποτελεί την μόνη προσπάθεια που επιχειρεί κάπως να αντισταθεί στις ακρότητες των ΗΠΑ και να οικοδομήσει μιαν ευνομούμενη διεθνή κοινότητα

Ετσι θα πρέπει να περιμένουμε ή μάλλον να φροντίζουμε ώστε η απαραίτητη αλλαγή να προέλθει μέσα από αυτόν τον συσχετισμό δυνάμεων στον οποίο πρέπει να συμμετέχει μια πολιτική εκπροσώπηση του Ανθρώπου με κύριο όπλο την προάσπιση των οικουμενικών θεσμών όπως αυτοί καθορίζονται σε επίσημα έγγραφα αλλά αγνοούνται ή παραποιούνται.

Ξαναγυρνάμε στα περιβαλλοντικά. Είναι τα πιο καυτά από τα προβλήματα γιατί, από δεκαετίες πριν, επιστήμονες προειδοποιούν ότι ο Πλανήτης, όχι μόνο το Ανθρώπινο γένος, κινδυνεύει να χαθεί ίσως και μέσα στον 21^ο αιώνα: κι όμως:... Το γνωστότερο στοιχείο που δημιουργεί αυτόν τον κίνδυνο είναι η ατμοσφαιρική ρύπανση. Πολλές οι συνέπειες: αύξηση της θερμοκρασίας

στην επιφάνεια της Γης, κλιματικές διαταράξεις, ανύψωση των υδάτων σε θάλασσες και ωκεανούς με κίνδυνο να πλημμυρίσουν χαμηλά εδάφη.

Πολύς λόγος γίνεται για το περίφημο Πρωτόκολλο του Κυότο. Υπό την αιγίδα του ΟΗΕ άρχισαν το 1992 οι ενέργειες που αφορούσαν το θέμα με τη σύσταση διεθνών επιτροπών και περιοδικών ειδικών διασκέψεων. Το 2005 οι ΗΠΑ (5% του πληθυσμού της Γης) ευθύνονται κατά 24% επί της παγκόσμιας εκπομπής αερίων που δημιουργούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου και ο πρόεδρος Μπους αρνείται να παρουσιάσει το Πρωτόκολλο για επικύρωση στο Κογκρέσο γιατί θεωρείται ότι «θα επιβραδύνει την οικονομική ανάπτυξη των ΗΠΑ». Τόσα χρόνια για μια απόφαση που ήταν αρνητική. Όταν όμως «θίγονται τα συμφέροντα» τους στην αρένα των διεθνών σχέσεων οι αποφάσεις παίρνονται με χρονική κλίμακα εβδομάδων. Κι αυτό αποτελεί μια από τις πιο μελανές σελίδες της σύγχρονης αλαζονικής συμπεριφοράς αυτής της χώρας. Τα διπλωματικά ταξίδια προετοιμάζουν το έδαφος χρησιμοποιώντας, συχνά τη μέθοδο «του καρότου και του μαστιγίου» κι η δράση ακολουθεί με ή χωρίς συγκατάθεση αλλά με εξασφαλισμένη ανοχή.

Ας ρίξουμε μια ματιά στην περίπτωση του Ιράκ, η οποία δεν είναι η μόνη από τις πολλές, για τις οποίες, ιδιαίτερα οι ΗΠΑ, δείχνουν θερμό μέχρι καυτό ενδιαφέρον τότε για να προασπίσουν την δημοκρατία και την ελευθερία όπως την εννοούν και τότε τα συμφέροντά τους τα οποία θεωρούν τόσο δικαιωμένα ώστε να τα διαλαλούν.

Μετά τον Παγκόσμιο Πόλεμο αρχικά παρέμενε βασιλείο, εξαρτημένο από τα Αγγλικά συμφέροντα. Μια επανάσταση που είχε κοινωνικό και εθνικοαπελευθερωτικό χαρακτήρα προσπάθησε να βρει ένα δρόμο θετικής εξέλιξης λύνοντας σοβαρά προβλήματα με μια διοίκηση εθνικής ενότητας με την συμμετοχή Κούρδων, κομμουνιστών και όλων των κοινωνικών και θρησκευτικών τάσεων¹. Η εθνικοποίηση όμως της Ιράκ Πετρόλεουμ δεν άρεσε στο κατεστημένο, όπως δεν άρεσε κι η εχθρική στάση που έδειξε αργότερα το Ιράν απέναντί του και ιδιαίτερα απέναντι στις ΗΠΑ που είχε φτάσει στο σημείο να θέσει υπό ομηρία το προσωπικό της πρεσβείας της μεγάλης δύναμης για περισσότερο από ένα χρόνο. Τα γεγονότα αυτά συμπίπτουν με την αλλαγή του καθεστώτος στο Ιράκ σε δικτατορία του Σαντάμ Χουσέιν και τον πόλεμο που αυτός κήρυξε κατά του Ιράν ενθαρρυνόμενος όχι μόνο από το κατεστημένο αλλά και από τις αραβικές χώρες τις οποίες φόβιζε η πολιτική του Ιράν. Συμπίπτουν και με τις θρησκευτικές διαφορές οι οποίες εμφανίστηκαν την εποχή των πολέμων στην περιοχή². Τώρα, (Ιούλιος 2006) ξεκίνησε εμφύλιος θρησκευτικός πόλεμος στο Ιράκ σαν μια από τις συνέπειες της «σωτήριας» πολεμικής επέμβασης του Προέδρου των ΗΠΑ που το επιτελείο του κατόρθωσε να του εξασφαλίσει μια καταπληκτική λαϊκή υποστήριξη.

Εδώ θα κάνουμε δύο παρατηρήσεις

1.- Διαφαίνεται προσπάθεια, ή τουλάχιστο προσδοκία για το σιωνιστικό Ισραήλ και το κατεστημένο, για να συμβεί το ίδιο και με την Παλαιστίνη με τη διάσπαση της σχετική ενότητας των Παλαιστινίων.

2.- Διαπιστώνουμε ότι πρέπει ν' αποφεύγουμε ισοπεδώσεις που αποδεικνύονται στο τέλος λανθασμένες: Μολονότι ο πρόεδρος των ΗΠΑ Κάρτερ αντιμετώπισε την εξωφρενική ενέργεια της ομηρίας του διπλωματικού προσωπικού της χώρας του με μεγάλη τόλμη κατά τρόπο ψύχραιμο, γενικά, η πολιτική του συμπεριφορά και μετά από την προεδρική θητεία του τον κατατάσσει ανάμεσα στους συνετότερους προέδρους των ΗΠΑ. Αντίθετα οι Ρήγκαν και Μπους, ιδιαίτερα ο νεώτερος, χρεώνονται με πολλές αμαρτίες σε βάρος της Οικουμένης.

Για το θέμα της Παλαιστίνης θα κάνουμε εδώ μόνο δύο επισημάνσεις επιφυλασσόμενοι να ασχοληθούμε με αυτό αναλυτικότερα:

1. Αντίθετα με το πνεύμα και τις Αρχές που θεσμοθετήθηκαν με βάση τον Χάρτη του ΟΗΕ και την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου την ρήξη δεν την

¹ Σ' αυτή την περίοδο έτυχε να ζήσω για επαγγελματικούς λόγους επί ένα τρίμηνο στη Βαγδάτη.

² Βλ. τη Σειρά φυλλαδίων, φυλλ.3 κεφ. 2, εδάφιο Ιράκ και Κουέιτ σ.36

διαχειρίζεται ο ΟΗΕ αλλά η σκανδαλώδης μεσολάβηση των ΗΠΑ που την συνοδεύει μια πρώτου βαθμού συμμαχία ανάμεσά τους και το Ισραήλ.

2. Τόσο το Ισραήλ όσο και οι ΗΠΑ αγνοούν αποφάσεις που σποραδικά πήρε ο ΟΗΕ και τις οποίες επικαλούνται τόσο οι Παλαιστίνιοι όσο και οι λίγοι, δυστυχώς, υποστηρικτές τους για την διευθέτηση της ρήξης.

2,-Ο ΕΚΦΥΛΙΣΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Μια εμπειρία φυσιολογικής πολυεθνικής ζωής

Πέρασα τα παιδικά μου χρόνια στον Μεσοπόλεμο και τα νεανικά στον Μεγάλο Πόλεμο. Από την εποχή αυτή είχε αρχίσει μια σειρά από βιώματα που σημάδεψαν βασικές καμπές στις εξελίξεις που χάραξαν την πορεία της Οικουμενικής Κοινωνίας. Δεν θα σταθώ στα μεγάλα πολιτικά και πολεμικά γεγονότα που όχι μόνο πλήγωσαν και εξακολουθούν να πληγώνουν τον κατά τα άλλα φιλόξενο Πλανήτη μας αλλά έγιναν και εστίες παραμόρφωσης των ίδιων των Αρχών και Αξιών που θα έπρεπε να διέπουν μια φυσιολογική διαβίωση της Οικουμενικής Κοινωνίας. Υπάρχουν γεγονότα, καταστάσεις και μεταλλαγές που ζήσαμε σαν συνέπεια εξελίξεων που οφείλονται, ιδιαίτερα, στην Ανθρώπινη Δράση και που χαράζουν μια επικίνδυνη πορεία στην οποία υπόκειται ολόκληρη η οικουμένη, όπου σ' αυτήν περιλαμβάνεται το δίδυμο Άνθρωπος και Φύση. Αποκορύφωμα της Ανθρώπινης αυτής Δράσης αποτελεί η αυτόκλητη διαχείριση των κάθε μορφής και κλίμακας καταστάσεων από τους Ισχυρούς που συνήθως επιβάλλονται σε κάθε συσχετισμό δυνάμεων, από τον οποίο αυτοί όχι μόνο ποτέ δεν λείπουν αλλά ταυτόχρονα κάνουν χρήση μηχανισμών για τη διαμόρφωση του ίδιου του συσχετισμού δυνάμεων ώστε να μπορούν να εξασφαλίζουν την υπεροχή τους. Παρ' όλον ότι αναφέρομαι σε συμπεράσματα που κανονικά θα προέρχονταν από την προσέγγιση των βιωμάτων που προανέφερα τα καταθέτω σαν βοηθήματα για μια εισαγωγική αναφορά στα αίτια που δημιουργούν τις σύγχρονες ανησυχητικές καταστάσεις. Ας περάσουμε τώρα στη χρονολογική σειρά των εμπειριών και βιωμάτων.

Γεννήθηκα και πέρασα τα παιδικά μου χρόνια στο Σίντι Μπισρ, παραθαλάσσιο προάστιο της Αλεξάνδρειας Αιγύπτου,. Σπαρμένες, χωρίς εμφανή πολεοδομική μορφή, στο αμμώδες έδαφος, μονοκατοικίες μέσα σε εύφορους κήπους άφηναν άπλετο δημόσιο χώρο για την ψυχαγωγία των γειτονόπουλων πάσης εθνικότητας που χωρισμένα κατά ηλικία χωρίς καμιά κοινωνική ή άλλη διάκριση διαμόρφωναν μια πραγματικά πολυεθνή κοινωνία. Αντί «διαμόρφωναν» θα έπρεπε ίσως να γράψω «εκπροσωπούσαν» τον διεθνιστικό χαρακτήρα που σημάδευε την κοινωνική ζωή σ' αυτή τη φιλόξενη αραβική χώρα.

Ολόκληρη η γειτονιά ζούσε ήρεμα και μονιασμένα γύρω από ένα μπακάλη από την Τήλο κι ένα περίπτερο ενός Αιγυπτίου που αποτελούσαν το εμπορικό κέντρο. Οι παρέες του παιδικού κόσμου διαμορφώνονταν κατά ηλικία και η κάθε ομάδα ήταν πραγματικά διεθνής: Αιγυπτίοπουλα, Ελληνόπουλα, Ιταλόπουλα, Εβραϊόπουλα, Αρμενόπουλα, Μαλτεζόπουλα, «Σαμπλήδες» (από τις χώρες της Ανατολικής Μεσογείου), αγόρια και κορίτσια κυριαρχούσαν στην αμμώδη αλάνα. Ένας σταθμός του τραμ που διέσχιζε τα παραθαλάσσια ανατολικά προάστια εξασφάλιζε την συγκοινωνία με τα σχολεία και με τις δραστηριότητες των γονέων μας.

Η μεγάλη Οικονομική κρίση του 1929

Τα νέφη όμως που αποτελούν τον κύριο στόχο των κειμένων μου άρχισαν με τις συνέπειες της μεγάλης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που πρωτοξέσπασε το 1929 στις ΗΠΑ. Δεν ήταν μόνο το δράμα των ανέργων και των άστεγων που έπληξε τη μεγάλη χώρα. Η πληγή επεκτάθηκε σ' όλο τον κόσμο. Ο πατέρας μου, εργολάβος δημοσίων έργων, αναγκάστηκε να κηρύξει πτώχευση, οι Εβραίοι και οι Αρμένηδες κρατούσαν με δυσκολία τα μαγαζιά τους. Όλοι τα βγάζανε πέρα με δυσκολία Γραφεία και μαγαζιά είχαν κλείσει. Η αλάνα των παιδιών έχασε την παιδική χαρά. Οι νέοι έμειναν άνεργοι κι άλλοι έχασαν τη δουλειά τους. Θα προσθέσω ότι εκείνη την εποχή η κοινωνική απήχηση μιας πτώχευσης είχε κάποιο ατιμωτικό χαρακτήρα με τον κίνδυνο να θεωρηθεί πλασματική ή από ευσυνειδησία επειδή το προσωπικό «έμενε στο

δρόμο» και πολλοί εργοδότες είχαν αυτοκτονήσει. Το σπίτι μας κυριεύτηκε από τον ανάλογο φόβο.

Σ' αυτό το σημείο θα επαναλάβω ότι στόχος της προσπάθειάς μου δεν είναι η αυτοβιογραφία μου και η απλή κατάθεση εμπειριών και βιωμάτων αλλά χρησιμοποιώντας αυτά να συνδέσω τα βιώματά μου με την αποκάλυψη πτυχών από την ιστορία της εποχής μας που απαντούν σε σημαντικές απορίες, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την γένεση και πορεία συγκεκριμένων καταστάσεων. Όπως θα δούμε είναι πολύ δύσκολο να μη διαπιστώσουμε ότι σε κάθε περίπτωση κύριος παράγοντας στις κοινωνικές και οικουμενικές εξελίξεις είναι η οικονομία και μάλιστα η οικονομία που αυτόκλητα και με αναληθσία διαχειρίζονται αυτοί που δεν ενδιαφέρονται παρά για το δικό τους συμφέρον, βασικά κι αποκλειστικά οικονομικό. Είναι χαρακτηριστικό ότι αυτοί οι άρχοντες της οικονομίας επιλέγουν πάντα τη λεγόμενη «φιλελεύθερη οικονομία» που κατά τη βιομηχανική επανάσταση πήρε το διεθνές όνομα «Laissez Faire» Ο ταξικός χώρος στον οποίο ανήκουν έχει εξαιρετους εκπροσώπους των ταξικών συμφερόντων τους, όμως όχι μόνο τους αγνοούν σε ό,τι αφορά την παράμετρο κοινωνία αλλά, ακόμη χειρότερο, απορρίπτουν τις προειδοποιήσεις τους σχετικά με τους κινδύνους που εγκυμονεί ακόμη και για την επιβίωση μας η ασυνείδητη πορεία που διάλεξαν.

Αν η πολυεθνής παιδική παρέα αποτύπωνε μια φυσιολογική κοινωνική μορφή διαβίωσης η επέλαση των συνεπειών της μεγάλης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης οι οποίες δεν μπορούν ν' αποδοθούν αλλού από την κυριαρχία ορισμένης οικονομίας. Αυτή διαχειρίζεται το δυναμικό που προσφέρει η Κοινωνία και η Φύση μόνο για μίαν ακαταλόγιστη αύξηση των κερδών χωρίς κανένα αίσθημα ευθύνης ως προς το συλλογικό καθήκον που θα εξασφάλιζε μια κοινωνία με οικονομικό σχεδιασμό στον οποίο θα συμμετέχει η κοινωνία και θα προβλέπει κάθε συνέπεια πάνω στο Περιβάλλον και στη Ειρήνη την κοινωνική και την διεθνή.

Μαρτυρίες για τη λαθεμένη πορεία στην οποία βρίσκεται η κυρίαρχη Φιλελεύθερη Οικονομία

Πολύ συχνά συναντούμε γνώμες μεγάλων προσωπικοτήτων, από την λεγόμενη καπιταλιστική κοινωνία, που σχετίζονται με την οικονομία οι οποίες αναφέρονται στην επιλήψιμη πορεία της σύγχρονης παγκόσμιας φιλελεύθερης οικονομίας. Μερικά παραδείγματα:

«Δεν μπορούμε να έχουμε παγκόσμια οικονομία χωρίς να οικοδομήσουμε μια παγκόσμια κοινωνία», λέει ο Τζορτζ Σόρος σε διάλογο με τον Σιμόν Περές ο οποίος προσθέτει: «αν δεν αναγνωρίσει κανείς ότι υπάρχουν κοινωνικοί στόχοι που απαιτούν συνεργασία, σταθερότητα και κοινωνική δικαιοσύνη, είναι χαμένος». Δεν ξέρουμε κατά πόσο οι ίδιοι συμμορφώνονται μ' αυτά που διαπιστώνουν αλλά πως μπορούμε να μη σημειώσουμε το περιεχόμενό τους

Ο Τζ. Σόρος λέει επίσης: 'Η διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας πρέπει να είναι το αντικείμενο της κρατικής πολιτικής. Οι οικονομικές αγορές χρειάζονται επίβλεψη και κανόνες. Μας λείπουν οι κατάλληλοι θεσμοί σε παγκόσμιο επίπεδο και, το χειρότερο, ούτε καν αναγνωρίζουμε ότι υπάρχει τέτοια ανάγκη λόγω της λανθασμένης πίστης μας στη 'μαγεία της αγοράς'' (Ελευθεροτυπία 19.03.06)

“Το γεγονός ότι οι αγορές (χρηματιστηριακές) δεν αντανakλούν την οικονομία, είναι ένα από τα τεράστια λάθη του συστήματος”....“Είναι η φύση των αγορών και κυρίως των χρηματιστικών αγορών..... Οι τιμές πάνε ψηλά, οι άνθρωποι θέλουν να δουν μίαν ευκαιρία να πλουτίσουν και μπαίνουν στο χρηματιστήριο. Αυτό τους κάνει να πάνε ακόμη πιο ψηλά όσο δικαιολογούνται οι προσμονές τους. Κι αυτό συνεχίζεται μέχρι την αναπόφευκτη κατάρρευση.” (Τζών. Κένεθ Γκάλμπρεθ, Ελευθεροτυπία 29.10.1997)

Ο τέως διευθυντής του Ινστιτούτου Διεθνών Οικονομικών Ερευνών των ΗΠΑ, Φρεντ Μπεργκστάϊν δηλώνει πεπεισμένος ότι είναι αναπότρεπτη μια σοβαρή διεθνής κρίση με αφετηρία το δολάριο και τα αμερικανικά έλλειμματα. Το αμερικάνικο έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών έχει αγγίξει το 7% του ΑΕΠ των ΗΠΑ, πολύ πάνω από το πλαφόν του 4 ή 5% (Ελευθεροτυπία 19.03.06).

Έχει σημασία το γεγονός ότι αυτά δεν γράφονται σε έντυπα ειδικής πρόσβασης αλλά σε μια εφημερίδα πλατειάς κυκλοφορίας. Το θέμα είναι πιο ενδιαφέρον και ποια σημασία έδωσε το πλατύ αλλά και το στενό αναγνωστικό κοινό.

Οι σχέσεις ανάμεσα στις συνέπειες της Μεγάλης Κρίσης και την έκρηξη του Παγκόσμιου Πολέμου

Περιέγραφα πιο πάνω τις τραγικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης πάνω στην καθημερινή ζωή. Αυτό είχε παραμείνει σαν μια απλή ανάμνηση ώσπου ύστερα από πολλές δεκαετίες θέλησα να βρω κάποια σχέση ανάμεσα στην οικονομία και την επέλαση του ναζισμού. Και θα έμενα στην απλή ανάμνηση της μεγάλης τραγωδίας του πολέμου αν δεν με βοηθούσε ο εμπλουτισμός της τεκμηρίωσής μου με το μεγάλο δώρο του διαδικτύου. Αυτό με βοήθησε ν' αντιληφθώ ότι:

Η κρίση έπληξε όλες τις χώρες και κατεύθυνε τις οικονομίες τους σε δύο κυρίως τάσεις: στην λιτότητα και στην ανάπτυξη δραστηριοτήτων για να τονωθεί η απασχόληση. Η δεύτερη λύση εκφράστηκε, ειδικότερα, στις ΗΠΑ από το New Deal του προέδρου Ρούζβελτ με θετικά αποτελέσματα στη δε Γερμανία με την ανάπτυξη της πολεμικής βιομηχανίας και στην προετοιμασία του πολέμου. Η ιδεολογική εκστρατεία με βάση τα φυλετικά κηρύγματα δεν ήταν τυχαία αλλά εγγραφόταν σ' ένα στόχο που επικεντρώνει το εθνικό φρόνημα σε μια ισχυρή κι απόλυτη πίστη σε μία φανατική; εσωστρέφεια. Ο γερμανός πολίτης πιστεύοντας στην ανωτερότητά του κι εκείνη του συμπατριώτη του εξασφάλιζε την εθνική ενότητα ενώ ταυτόχρονα υποβάθμιζε την ανθρώπινη οντότητα του οποιουδήποτε «εχθρού». Κι αυτό συνέβαινε σε βαθμό που κάθε ανθρωπιστικό συναίσθημα υποχωρούσε μπροστά σε μια στρατηγική γενοκτονιών που στόχευε στη μείωση του πληθυσμού των ανεπιθύμητων αλλοεθνών. Δώδεκα εκατομμύρια τα θύματα των κρεματορίων και των στρατοπέδων συγκέντρωσης. Μεγαλοφυής μέσα στην τρέλα του ο Χίτλερ μεθοδεύει τα πιο ανέξοδα μέσα εξολόθρευσης: από τις ομαδικές εκτελέσεις στις τάφρους ταφής έως τους κλιβάνους. Δεν έχουμε να κάνουμε με μια ανεξήγητη τρέλα αλλά για μια στρατηγική που ενέχει οικονομικά κριτήρια. Λιγότερη κατανάλωση, μικρότερο το κοινωνικό φορτίο. Σε τι χρειάζονται αυτοί που καταφέρνουν να πουλάνε φτηνότερα από τους «δικούς μας» ή οι πλανόδιοι ατσίγγανοι που «χαλάνε την αγορά» ή οποιοιδήποτε άλλοι προκαλούν κόστος ή αντιτίθενται στην «Νέα Τάξη». Και για να κάνουν τους ηθικολόγους και να επιδείξουν την απόλυτη αποφασιστικότητα και τα απεριόριστα όρια της καταδίωξης περιέλαβαν στα θύματά τους και τους ομοφυλόφιλους.

Οι σύγχρονες παράμετροι στη συμβίωση ανάμεσα στους λαούς

Τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομία αφορούν ιδιαίτερα τον κάθε πολίτη παρ' όλον ότι ασχολούνται μ' αυτά όσοι χρίζονται αρμόδιοι, σε μεγάλο έως μικρό βαθμό. Εμείς όμως δεν θα πρέπει να κατεχόμαστε από κανένα σύνδρομο αναρμοδιότητας όταν εξετάζουμε θέματα στα οποία η οικονομία έχει τον πρωτεύοντα ρόλο. Προσωπικά δηλώνω ότι δεν έχω μελετήσει τις οικονομικές θεωρίες. Είμαι τεχνικός επιστήμων αλλά προχωρώ στις σκέψεις μου με το δικαίωμα να συμμετάσχω σαν πολίτης, μέσα στα όρια των γενικών γνώσεών που απόκτησα και εκείνων που μπορώ να δανειστώ από αρμόδιους, για να συμβάλω σε μια κριτική θεώρηση των πτυχών που καθορίζουν τη φυσιογνωμία της σύγχρονης κοινωνίας.

Νομίζω ότι η ανθρώπινη κοινωνία στην εξέλιξή της πέρασε από στάδια στα οποία καταγράφονται διάφορες συνθήκες που καλό είναι ν' αναφερθούμε σ' αυτές, έστω και με στοιχειώδεις αναφορές, με την φροντίδα αυτή η απλουστευτική προσέγγιση να μην μείνει με άκαρπη συνέχεια:

Ξεκίνησε αυτή η κοινωνία να λύνει με πρωτόγονους τρόπους τα βασικά προβλήματα της συμβίωσής, η οποία συμβίωση ήταν και παραμένει ανάγκη. Ας τα κατατάξουμε σε τρεις άξονες: κοινωνική διαμόρφωση, εξασφάλιση τροφής και, στη συνέχεια, άλλων προϊόντων, προστατευτικά μέσα και άμυνα. Σ' όλες τις περιπτώσεις συμπορευόταν η μεταφυσική αντιμετώπιση που εξασφάλιζε τη συνοχή για μια κοινή συμπεριφορά. Λάτρευαν τον ήλιο, το νερό τους βράχους, ύστερα τους θεούς που κι αυτοί τότε έριχναν κεραυνούς, τότε κατάρεις,

πότε τρικυμία πότε γαλήνη πότε ευφορία, πότε πείνα, πότε το κυνήγι και τους θεούς του πολέμου και άλλα. Το κοινωνικό στοιχείο αντιπροσωπευόταν με τη θεά της δικαιοσύνης, στη θρησκεία των αρχαίων προγόνων μας.

Με τις μονοθεϊστικές θρησκείες καθορίστηκαν κώδικες βασισμένοι κυρίως στα κοινωνικά καθήκοντα και δικαιώματα. Γι αυτό και ο Χριστιανισμός μπόρεσε να επικρατήσει σύντομα σε βάρος της μυθολογικής ομορφιάς της αρχαίας ελληνικής θρησκείας.

Η σημασία αυτών των διαπιστώσεων είναι ότι καταδείχνουν την ανάγκη ενός καταλύτη για μια συνοχή στη συμβίωση ανάμεσα στους ανθρώπους και στους λαούς. Και για να μη αναλισκόμαστε σε μη απαραίτητα επιχειρήματα ανατρέχοντας στις φάσεις που μεσολάβησαν από τότε έως σήμερα, και είναι σε όλους γνωστές, θ' αρκεστούμε σε μερικές σημαντικές καμπές στην πορεία των εξελίξεων μέχρι τις μέρες μας.

Ο ρόλος του Χρήματος

Στην αρχαία Αίγυπτο η κυκλοφορία του χρήματος, σε οποιαδήποτε μορφή, βρισκόταν υπό αυστηρό κυβερνητικό έλεγχο και δεν έγινε ελεύθερη παρά μόνο μετά την επικράτηση των Πτολεμαίων. Υπάρχουν δύο κυρίως εκδοχές. Η μία υποστηρίζει ότι μ' αυτόν τον τρόπο οι Φαραώ και οι Αρχοντες στήριζαν την κυριαρχία τους και η άλλη ότι επικράτησε μια κοινωνική διαίσθηση ότι η ελεύθερη κυκλοφορία του χρήματος θα μπορούσε να είχε επισφαλείς συνέπειες. Εκτός από τους κώδικες, που προσέφεραν οι θρησκείες, υπήρχε και μια επίκτητη και διάχυτη τάση κοινωνικής ηθικής που διαμόρφωνε μια συμπεριφορά η οποία αντανάκλασε την ανάγκη μιας αμοιβαιότητας στις συμπεριφορές και μιας συνετής συμβίωσης. Ο δανεισμός χρήματος ή αντικειμένου ήταν κάποτε ανιδιοτελής. Και στην εποχή μας πριν από λίγα χρόνια δανειζόμασταν από συγγενείς και φίλους και κανένας δεν ζητούσε τόκους. Οι μηχανισμοί όμως της σύγχρονης οικονομίας αποκλείουν τέτοιας μορφής δανεισμό γιατί ο καθένας δεν μπορεί να αποταμιεύσει παρά με επενδύσεις οπότε δεν έχει περιθώρια για να βοηθήσει.

Οι τοκογλύφοι είχαν κακή φήμη στην αρχαία Ελλάδα και στη Ρώμη και μέχρι τώρα δεν αποτελούν ένα επάγγελμα που εμπνέει συμπάθειες. Ο Χριστιανισμός απαγόρευε την τοκογλυφία μέχρι την εποχή του Λούθηρου ενώ το Ισλάμ την απαγορεύει μέχρι σήμερα. Βέβαια όταν η χαλαρότητα βασιλεύει σε μια κοινωνία κερδοσκοπίας ο τοκισμός βαφτίζεται αλλιώς: «παροχή υπηρεσιών» κι ό,τι άλλο μέσο προσφέρει η «ελεύθερη οικονομία».

Μέχρι την προπολεμική Αίγυπτο οι τοκογλύφοι, ως επί το πλείστον Έλληνες, δάνειζαν με τόκο ένα γρόσι στα εκατό σ' ένα μήνα έτσι που να γίνεται η πράξη πιο εφικτή και λιγότερο επώδυνη. Αναπτύχθηκαν αργότερα οι τράπεζες αλλά όταν οι όροι αποβαίνανε για οποιοδήποτε λόγο ανεφάρμοστοι τότε οι τοκογλύφοι επέβαλλαν τους πιο απάνθρωπους όρους. Κι αυτό συμβαίνει σήμερα σ' όλο τον κόσμο με ιδιαίτερη επίδοση στην αγαπημένη μας πατρίδα.

Τα παραπάνω γράφτηκαν για να σημειώσουμε τον χαρακτήρα μιας από τις μορφές χρήσης του χρήματος ο οποίος απεικονίζει τις επιπτώσεις πάνω στην κοινωνία και την ηθική πτυχή της οποίας η σημασία περιφρονείται σαν «ηθικολογία». Όμως το θέμα είναι σήμερα πολύ πιο σοβαρό:

Το χρήμα ήταν μέχρι πρόσφατα μέσο συναλλαγής αλλά η ηγεμονεύουσα «φιλελεύθερη» πολιτική εκμεταλλευόμενη την αναπόφευκτη παγκοσμιοποίηση της Οικουμενικής Ζωής επέβαλε σ' όλο τον κόσμο την «ελεύθερη οικονομία». Όπως οι κραταιές δυνάμεις της Ευρώπης υπό την ηγεσία της κραταιότερης Αγγλίας επέβαλαν το έμβλημα του “laissez faire” για να κυριαρχήσουν ασύδοτα επί της Γης έτσι τώρα οι σημερινοί κραταιοί επέβαλαν την «Ελεύθερη Οικονομία».

Ας αρκεστούμε τώρα σ' αυτές τις επισημάνσεις σε ό,τι αφορά τις εξαρτήσεις από το κατεστημένο της φιλελεύθερης οικονομίας γιατί οι περισσότερες από αυτές θα επανεμφανισθούν αναγκαστικά στα επόμενα κεφάλαια σε λανθάνουσα έως εμφανή μορφή αφού οι περισσότερες πτυχές των εξελίξεων υπόκεινται σ' αυτές.

3.-ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΕΥΘΥΝΗ ΣΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΞΟΝΤΩΣΗΣ ΤΟ ΝΕΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΛΙΒΑΝΟΥ

Η πολιτική της «προάσπισης συμφερόντων» οδήγησε σε νέο βάνουσο πόλεμο κατά του Λιβάνου

14.07.06. Μια μέρα που απεικονίζει την επικίνδυνη ρευστότητα που υπάρχει σ' όλους τους τομείς που αφορούν τις υποχρεώσεις, στη συμπεριφορά και την συνέπεια που θα έπρεπε να διέπουν κάθε κλίμακα διεθνείς σχέσεις, απέναντι στην κοινωνική ηθική και στους θεσμούς που αρχικός σκοπός τους είναι να στηρίζουν το αναγκαίο αγαθό που λέγεται Ειρήνη. Θα αποτελούσε πλεονασμό η συνεχής επιχειρηματολογία πάνω σ' αυτό το θέμα. Αποτελεί επίσης παράδοξο το φαινόμενο της πολύμορφης αντίδρασης που προκαλούν οι ενέργειες του Ισραήλ στην ευαίσθητη περιοχή της Μέσης Ανατολής.

Προτού προχωρήσουμε θ' αναφερθούμε στο επεισόδιο του ποδοσφαιριστή Β.Αφρικανικής καταγωγής Γάλλου ποδοσφαιριστή Ζ. Ζιντάν ο οποίος, σαν απάντηση σε μια προφορική προσβολή αντίπαλου συμπαίκτη, απάντησε με μια παρορμητική κουτουλιά, 10 λεπτά πριν από τον τερματισμό ενός πολύ κρίσιμου και κορυφαίου αγώνα και πριν από το τέρμα μιας σταδιοδρομίας που του χάρισε τη διάκριση της «Χρυσής Μπάλας». Αποτέλεσμα η αποβολή του και μια ανεπιθύμητη, για τον ίδιο και για τα χρώματα που αντιπροσώπευε, έκβαση του αγώνα. Υπάρχουν αντιδράσεις στην ανθρώπινη ζωή που πάντα μπορούν να αιτιολογηθούν χωρίς να δικαιολογηθούν και που η αξιολόγησή τους αντιμετωπίζεται με διάφορους τρόπους. Στην περίπτωση του ποδοσφαιριστή αυτές οι αντιδράσεις απέδειξαν ότι η ψυχραιμία και η κατανόηση επικράτησαν κατά τρόπο υποδειγματικό. Το αθλητικό γόητρο της Γαλλίας δεν εθίγη από την παρορμητική συμπεριφορά που της κόστισε μια πολύ πιθανή νίκη και η διεθνής κοινή γνώμη δεν διασπάστηκε σε παραταξιακές τοποθετήσεις και εκδηλώσεις, κάτι που στο χώρο του ποδοσφαίρου αποτελεί προσφιλές αντικείμενο παράλογης και συνηθέστατης άγριας εκτόνωσης.

Αυτά τα γράφω γιατί εκείνο που προέχει στη ζωή, σε κάθε πληθυσμιακή κλίμακα, είναι η ψυχραιμία, η κατανόηση και μια αντικειμενική αξιολόγηση της κάθε περίπτωσης. Με τέτοιες προθέσεις και με την προτροπή να μην υποκύπτουμε στα ταμπού που καλλιεργήθηκαν στα πλαίσια της γεωπολιτικής πολιτικής των ηγεμονικών δυνάμεων, όπως ανέφερα στην αρχή του πρώτου κεφαλαίου, θα προσεγγίσουμε τα αίτια της κρίσης που μαστιίζει, σήμερα τη Μέση Ανατολή. Θα προσπαθήσουμε να υποβάλουμε στην κρίση μας τα γεγονότα ανατρέχοντας, αναπόφευκτα, σε πηγές που χρονολογούνται από τον περασμένο αιώνα, αλλά και σε παράλληλες περιπτώσεις που αναδείχνουν τις πηγές των διαφόρων κρίσεων και τις αναπόφευκτες επιπτώσεις πάνω στη Διεθνή Ειρήνη. Δεν θ' αγνοήσουμε τις αντιδράσεις στις προκλήσεις που κι αυτές έχουν, δυστυχώς, επιλήψιμο χαρακτήρα και συντείνουν στην κλιμάκωση της κρίσης. Προσωπικά, τουλάχιστο, πιστεύω ότι η πρωτογενής ευθύνη, όταν η πρόκληση συντελείται για στρατηγικά συμφέροντα θα πρέπει ν' αξιολογείται ανάλογα με τις επιπτώσεις που την ακολουθούν. Αν προχωρήσουμε περισσότερο στον καταλογισμό ευθυνών θα αντιληφθούμε ότι η διεθνής οικουμενική ζωή βρίσκεται κάτω από την αυτόκλητη διαχείριση των εξελίξεων από εκείνους που έχουν την ισχύ να εξαρτούν, να επιβάλλουν, να επεμβαίνουν και να προκαλούν, αντιπαλότητες, ρήξεις, κρίσεις και πολέμους. Δεν θα διστάσω επίσης ν' αναφερθώ και στις ευθύνες των, κάθε μορφής, χρώματος και τάσεων, «προοδευτικών» παρατάξεων που εκμηδένισαν με την εσωστρέφειά τους κάθε ίχνος οικουμενικής πολιτικής δύναμης που θα έπρεπε να συμμετέχει στον διεθνή συσχετισμό των πολιτικών δυνάμεων. Σ' αυτόν τον συσχετισμό δυνάμεων κυριαρχούν μια σωρεία προπυργίων του ηγεμονεύοντος κατεστημένου. Αυτή η συσπειρωμένη δύναμη κατόρθωσε να σφετεριστεί τον ΟΗΕ και ειδικότερα η μεταπολεμική πολιτική των ΗΠΑ να δημιουργήσει άμεσα ή έμμεσα τα δικά της εξειδικευμένα όργανα θεσμικής ισχύος (ΝΑΤΟ), ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα, 7/8G, Νταβός, ΠΟΕ κτλ.

Για να κατανοήσουμε τα αίτια που προκάλεσαν τη σημερινή σημαντικά επικίνδυνη κρίση θα πρέπει ν' αναφερθούμε σε ιστορικά γεγονότα πάνω στο θέμα της Παλαιστίνης αλλά και σε παράλληλες περιπτώσεις που θα μπορέσουν να φωτίσουν περισσότερο τα πρωτογενή αίτια των εξελίξεων, τον στρατηγικό χαρακτήρα των ενεργειών που τις προκάλεσαν και κλιμάκωσαν την πορεία των γεγονότων.

Αν μια προφορική προσβολή της τιμής συγγενικού προσώπου προκάλεσε μια αιτιολογημένη αλλά όχι και δικαιολογημένη αντίδραση του ποδοσφαιριστή τότε τι να πούμε για την αντίδραση που προκάλεσε η μεθοδευμένη για ξένα συμφέροντα αλλοτρίωση της Γης ενός λαού; Με διάφορα παραπλανητικά επιχειρήματα που φτάνουν στη διεκδίκηση δικαιωμάτων που βασίζονται σε ιστορική πραγματικότητα που ίσχυε χιλιετίες πριν, η εγκατάσταση Εβραίων στην Παλαιστίνη είχε τον εξής ρυθμό:

Εβραϊκός πληθυσμός στην Παλαιστίνη:

Το 1919 10%	το 1929 17%	το 1939 30%
-------------	-------------	-------------

Το ξεκίνημα αυτής της απότομης εισροής Εβραίων δεν έγινε για να αποκατασταθούν οι διωκόμενοι από χριστιανικές χώρες της Ευρώπης από τον τόπο όπου ζούσαν σαν θρησκευτική κοινότητα. Να σημειώσουμε ότι οι εβραϊκές κοινότητες δεν υπέστησαν διωγμούς στις αραβικές χώρες. Είχαν γίνει ανεπιθύμητοι κι έφυγαν κατά την κυρίαρχη εγκατάσταση του σιωνισμού στην Παλαιστίνη που αναστάτωσε τον αραβικό κόσμο ο οποίος έγινε μάρτυρας της τραγωδίας των Παλαιστινίων προσφύγων. Κι αν δεν κάνω λάθος από την παλαιότερη ιστορία η χρησιμοποίηση των Εβραίων στην Αρχαία Αίγυπτο σαν δούλους τους ώθησαν στην περίφημη Εξοδο και η Αρχαία Ρώμη στους πρώτους μεταχριστιανικούς αιώνες τους έδιωξε από τις εστίες τους.

Πέρασα το πρώτο τρίτο της ζωής μου στην Αίγυπτο κι ένα μεγάλο μέρος της επαγγελματικής σταδιοδρομίας μου με κρατούσε σ' επαφή και συντηρούσε το ενδιαφέρον μου για τη Μέση Ανατολή με έδρα αρχικά την Αθήνα και στην τελική φάση το Παρίσι.

Ο αναγνώστης θα σημειώσει ότι ξεφεύγω συχνά από το κύριο θέμα. Δεν θέλω να το αποφύγω γιατί τα κύρια θέματα συνδέονται αποφασιστικά με στοιχεία τα οποία βοηθούν να συσχετίσουμε πηγές και προθέσεις και να θεμελιώσουμε επιχειρήματα και τεκμήρια. Εδώ χρειάστηκε να κάνω ιστορικές αναφορές και να επισημάνω τους προσωπικούς λόγους που στηρίζουν και ενισχύουν την τεκμηρίωσή μου.

Αναφορά στις στρατηγικές προθέσεις κι ενέργειες που καθορίζουν τις εξελίξεις

Ξαναγυρνάμε τώρα στο βασικό θέμα της Παλαιστίνης που επεκτάθηκε, για την ικανοποίηση των «ευγενικών» και «αλάνθαστων» στρατηγικών οραμάτων των σημερινών επικίνδυνων ηγεμόνων, στην τραγωδία του Λιβάνου με ορίζοντα τη Συρία και το Ιράν.

Η επιστολή του Βρετανού υπουργού των εξωτερικών Μάλφουρ, το 1917 προς την «Παγκόσμια Σιωνιστική Οργάνωση» με την οποία υποσχόταν την ενθάρρυνση για την δημιουργία «Εβραϊκής εστίας στην Παλαιστίνη με την προϋπόθεση ότι δεν θα θιγούν τα πολιτικά και θρησκευτικά δικαιώματα των μη εβραϊκών κοινοτήτων» δεν είναι άμοιρη των εξελίξεων που ακολούθησαν. Κυρίαρχη τότε η Μ. Βρετανία του παγκόσμιου συσχετισμού δυνάμεων εθεσε στα στρατηγικά της σχέδια την παρεμβολή μιας σφήνας που θα μπορούσε να την βοηθήσει για να ελέγχει την περιοχή της Μ. Ανατολής την οποία είχε υποβάλει στη δικαιοδοσία της. Στη Διάσκεψη του Σαν Ρέμο (1920) και με Εντολή (mandat) της ΚΤΕ (1922), η Αγγλία φροντίζει, με τις ίδιες στρατηγικές προθέσεις, να καταστήσει την Παλαιστίνη προτεκτοράτο της. Σύμφωνα με το πνεύμα της εποχής λογάριάζε πως θα μπορούσε να κρατήσει κάποιες ισορροπίες ανάμεσα στους κατ' εξοχήν αραβικούς πληθυσμούς και την ανάπτυξη της ήδη υπάρχουσας εβραϊκής κοινότητας γι αυτό κι επιζητούσε μια ελεγχόμενη εισροή Εβραίων. Χαρακτηριστικό ήταν το πόρισμα επιτροπής της Βρετανικής κυβέρνησης το 1937 το οποίο αναφέρει ότι: «...η βίαιη μετατροπή της Παλαιστίνης σε εβραϊκό κράτος σε βάρος των Αράβων αντιβαίνει στους σκοπούς της Εντολής (mandat)...η ρήξη δεν είχε φυλετικό χαρακτήρα κι ότι δεν υπήρχαν προστριβές πριν από τη δημιουργία του προβλήματος»

Όμως μετά τον πόλεμο έχασε την ισχύ της, οι συνθήκες άλλαξαν και μέσα στον νέο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων παραδίδει τη θέση της στις ΗΠΑ, όπως έκανε και σ' άλλες περιπτώσεις (π.χ. Ελλάδα). Τα προβλήματα υπόκεινται στο πνεύμα του ασύδοτου ψυχρού πολέμου που εγκαινίασε ο πρ. Τρούμαν ο οποίος ανέτρεψε τη συνετότερη πολιτική του πρ. Ρούζβελτ.

Εδώ θα παραθέσουμε απόσπασμα από το βιβλίο του γιου του προέδρου Ρούζβελτ, Ελιοτ, «Ο πατέρας μου μού είπε»³ το παρακάτω απόσπασμα που αναπαράγουμε από το φυλλάδιο 3 της σειράς (σελίδα 2):

«Στο δωμάτιο του πατέρα μου... Ζαρωμένες εφημερίδες από νευρικά χέρια πεταμένες στο πάτωμα. Εξακολουθούσε να διαβάζει εκφράζοντας συχνά με αναφωνήσεις τη δυσαρέσκειά του. Όταν σήκωσε το κεφάλι μού είπε:

- **Πρόκειται για την Ελλάδα. Βρετανικά στρατεύματα πολεμούν τώρα ενάντια στους Έλληνες αντάρτες που αγωνίστηκαν επί τέσσερα χρόνια κατά των Γερμανών...**

- **Πως οι Αγγλοι τολμούν να κάνουν κάτι τέτοιο; .. Εως που μπορούν να φτάσουν για να γαντζωθούν στο παρελθόν».....**

Αυτή ήταν η πρώτη αντίδραση του πρ. Ρούζβελτ. Όμως σε δύο μήνες που έγινε η Διάσκεψη της Γιάλλτας δεν έγινε καμία μνεία πάνω στο θέμα. Γιατί;

«Η διπλωματική πάλη, ανάμεσα στους Μεγάλους, γινόταν μέσα στα πλαίσια ενός συναινετικού υπόβαθρου το οποίο εκφράστηκε στο ανακοινωθέν της Γιάλλτας (11 Φεβρουαρίου 1945) με τα παρακάτω:

«Μόνο με τη συνεχιζόμενη και αυξανόμενη συνεργασία και αμοιβαία κατανόηση ανάμεσα στις τρεις χώρες μας και ανάμεσα σ' όλους τους φιλειρηνικούς λαούς μπορεί να πραγματοποιηθεί η πιο υψηλή επιδίωξη της Ανθρωπότητας: η σταθερή και μακρόχρονη ειρήνη που πρέπει να εξασφαλίσει μια κατάσταση στην οποία όλοι οι άνθρωποι, σ' όλες τις χώρες, θα μπορούν να ζουν όλη τους τη ζωή, χωρίς να γνωρίσουν ούτε φόβο ούτε ανέχεια»

Ο Μολότωφ απεικόνισε την πρακτική εφαρμογή αυτής της συναίνεσης με τα παρακάτω: «οι τρεις κυβερνήσεις στη Γιάλλα συνομίλησαν σαν ισότιμες πλευρές και δεν υπήρξε περίπτωση στην οποία μια ή δύο από αυτές να προσπαθήσουν να επιβάλουν τη θέλησή τους πάνω στις άλλες». * **Η συναίνεση, όμως ξεγύστηκε σε ότι αφορούσε τις άλλες χώρες και τις επαγγελματίες Αξίες και Αργές. Προφανώς ο Ρούζβελτ δεν μπορούσε να ξεπεράσει την ομοφωνία ανάμεσα στους άλλους δύο.**

Με την προεδρεία Τρούμαν εγκαινιάστηκε μια σκληρή συμπεριφορά με την επικράτηση της πρωτοκυριαρχίας των ΗΠΑ στο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων. Σημαντικό παράδειγμα της αλαζονικής συμπεριφοράς των ΗΠΑ, που είχε δραματικές συνέπειες ήταν η περίπτωση του Βιετνάμ: Το 1945 (Μάρτιο) είχε επικρατήσει στη Γαλλία η άποψη του στρατηγού Λεκλέρκ και των προοδευτικών πολιτικών δυνάμεων για την αποχώρηση των Γάλλων από το Βόρειο Βιετνάμ. Κηρύσσεται η Λαϊκή Δημοκρατία του Βιετνάμ η οποία αναγνωρίζεται από τη Γαλλική Κυβέρνηση με την υπογραφή συμφωνίας «μέσα στα πλαίσια της Γαλλικής Ένωσης». Η γαλλική εθνοπροσύνη δημιουργεί εχθρικό κλίμα συνεπικουρούμενη από τις ΗΠΑ οι οποίες και χρηματοδοτούν τον οκταετή πόλεμο που κατέληξε με τη γαλλική ήττα στο Ντεν Μπιεν Φου. Από εκεί ξεκίνησε το νέο και ξεχασμένο δράμα του 15ούς πολέμου που από την μια μεριά άφησε αλώβητη την αλαζονεία των ΗΠΑ από την άλλη κατάστρεψε τις φτωχές υποδομές και τα πλούσια δάση μιας χώρας, τις συνθήκες ελεύθερης ανάπτυξης ενός λαού, την ίδια τη ζωή του λαού υποβάλλοντας τον ασυνείδητα και αγέρωχα στο δράμα ενός πολυετούς σκληρού πολέμου (8+15=23 έτη) και στις συνέπειές του.

Είναι πολλές οι περιπτώσεις της με κάθε τρόπο παρέμβασης των Μεγάλων Δυνάμεων, ιδιαίτερα των ΗΠΑ σε εθνικά και περιφερειακά προβλήματα Είναι λίγο ή πολύ γνωστές, γι αυτό και δεν θα τις αναφέρουμε σ' αυτό το κείμενο αλλά σε χρονολογικούς πίνακες για να φανεί τουλάχιστο η επίμονη και μεθοδευμένη στρατηγική που παίρνει και παγκόσμια έκταση .

Η φυσιογνωμία της νέας πολεμικής ενέργειας του Ισραήλ κατά του Λιβάνου.

Από την καθημερινή ειδησεογραφία διαθέτουμε τα παρακάτω αδιάψευστα στοιχεία:

Υπάρχει μια αντιπαράθεση ανάμεσα στο Ισραήλ και τον Αραβικό λαό της περιοχής. Υπάρχουν και γειτονικά αραβικά κράτη που ενοχλούν τη συμμαχία ΗΠΑ- Ισραήλ και τα στρατηγικά τους σχέδια. Παραπάνω αναφερθήκαμε στα αίτια και στις ευθύνες που εμπίπτουν στη διαμόρφωση των εξελίξεων.

³ “Mon père m’ a dit”, éd. Flammarion 1947

* Ντ. Χόροβιτς, Από τη Γιάλλα στο Βιετνάμ

Η παραταξιακή τοποθέτηση στο κάθε στάδιο των εξελίξεων δεν οδηγεί παρά στην ενίσχυση των κλιμακώσεων. Ο ισχυρός κλιμακώνει τη χρήση της αναμφισβήτητης στρατιωτικής ισχύς του κάτω από την συνδρομή της πολιτικής, στρατιωτικής και οικονομικής υποστήριξης του κατεστημένου, ή της ανοχής της «διεθνούς κοινότητας», ο δε αδύναμος διακατέχεται από το σύνδρομο του Δαβίδ απέναντι στον Γολιάθ. Όπως η δράση του ενός προωθείται από το δίκαιο του ισχυρότερου έτσι ο άλλος διακατέχεται από παρορμητική πίστη σ' ένα δικαιωματικό αγώνα ο οποίος, όμως, έφτασε στο σημείο να πάρει και μεταφυσική μορφή. Μη έχοντας άλλο όπλο κι αφού δοκίμασε αρχικά ν' αγωνιστεί με τις πέτρες, άρχισε να πιστεύει ότι θα πρέπει να γίνεται μάρτυρας να ζώνεται με εκρηκτικά και να εκτονώνει την απόγνωσή του και την εκδίκησή του θυσιάζοντας τη ζωή του. Ετσι οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι:

Επήλθε μια σοβαρή μεταλλαγή, στις βασικότερες των εννοιών που στηρίζουν μια κοινωνία: στην έννοια της Ζωής και του Δικαιώματος στη Ζωή. Όπως ο θύτης μάρτυρας μεταλλάσσει και υποβαθμίζει την έννοια της δικής του Ζωής έτσι υποβαθμίζει και αυτή του θύματος του. Αυτή η μεταλλαγή αποτελεί μια τερατώδη μορφή κοινωνικού εγκλήματος, γιατί υποσκάπτει τις Αξίες και Αρχές που στηρίζουν την οικουμενική κοινωνική συνοχή. Θα ήταν άδικο να καταλογίσουμε ευθύνες στον θυσιαζόμενο «τρομοκράτη», λέξη που χρησιμοποιείται κατά κόρον από αυτούς που κάνουν αδίστακτη χρήση της νομιμοποιημένης κρατικής τρομοκρατίας. Αυτοί που ελέω ανωτέρου επιπέδου ηθικής των «συμφερόντων» επωφελούνται από τις προκλήσεις της απόγνωσης για να δικαιολογούν την κλιμάκωση της κατακτητικής συμπεριφοράς τους: έκαναν ένα τείχος που δεν ονομάστηκε «τείχος του αίσχους», όπως χαρακτηρίστηκε το τείχος του Βερολίνου, εγκαθιστούν εποίκους, βομβαρδίζουν οικισμούς, πόλεις, καταστρέφουν με διατρητικές βόμβες υποδομές στέγασης, ηλεκτροδότησης, υδροδότησης, συγκοινωνιών, ιατρικής περίθαλψης, εφοδιασμού, γεμίζουν τις φυλακές τους με υπόπτους, κι αυτά με το αυθαίρετο πρόσχημα ότι στεγάζονται «τρομοκράτες» αδιάφορο αν η πλειοψηφία των θυμάτων τους είναι άμαχοι πολίτες, γυναίκες παιδιά και γέροι. Ο αγώνας παραμένει άνισος με την σύμπλευση ή ανοχή της εξαρτημένης «Διεθνούς Κοινότητας» η οποία δεν αποτελείται μόνο από το ηγεμονικό κατεστημένο και τους συμπλεόμενους αλλά και ένα οικουμενικό σύνολο παρατηρητών που αρκούνται στο νοερό «τείχος αίσχους» του παθητικού πολίτη .

Επαναλαμβάνω ότι απελευθερωμένοι από την παραταξιακή προσέγγιση της κρίσιμης πραγματικότητας θα πρέπει, κυρίως, ν' αντιμετωπίσουμε ενσυνείδητα τον κίνδυνο της μεταλλαγής των Αρχών κα Αξιών που απειλεί την οικουμενική κοινωνική συνοχή και την ίδια την επιβίωση της ανθρωπότητας

Δεν ήμαστε λίγοι αυτοί που ζήσαμε την εποχή του Μεγάλου Πολέμου, την πιο κρίσιμη κι επικίνδυνη για την ιστορία της Ανθρωπότητας, με την αστραπιαία στρατιωτική επέλαση του Ναζισμού μέσα από τον ιδεολογικό μανδύα ενός άκρατου φυλετικού πάθους. Η λήθη επικράτησε της μνήμης γιατί η οικουμενική κοινωνική συνείδηση μας ώθησε ν' αποτρέψουμε μίαν εστία εκδίκησης και μίσους και να συντείνουμε σε μίαν ειρηνική συνύπαρξη. Αυτή η συμπεριφορά εκφράζει μίαν υγιή αρετή της ανθρώπινης κοινωνίας που συντελεί στην ανάπτυξη και διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Από την άλλη μεριά η ηγεσία των διεθνών εξελίξεων αποφάσισε να σπάσει την συναίνεση ανάμεσα στους συμμάχους, που χάρη σ' αυτήν αποφεύχθηκε ο τρομερός κίνδυνος, και να δημιουργήσει μια τέτοια «ισορροπία» δυνάμεων που κατέστησε ένα από τους τρεις πρωταγωνιστές της νίκης, αυτόν μάλιστα που πρόσφερε τη μεγαλύτερη θυσία αίματος, κύριο εχθρό σε νέα πολεμική περιπέτεια που ονομάστηκε «ψυχρός πόλεμος». Ταυτόχρονα μεθόδευσε ιδιαίτερα φιλικές σχέσεις με τις χώρες που προκάλεσαν τον πόλεμο (Γερμανία και Ιαπωνία), παραχωρώντας τους εξέχουσα θέση στον συσχετισμό δυνάμεων στον οποίο κυριαρχεί το σημερινό ηγετικό κατεστημένο.

Εκείνο που θέλω να τονίσω είναι ότι τότε αναρωτιόμασταν πως ήταν δυνατό ο Γερμανικός λαός να συμμετέχει ιδεολογικά και ηθικά στις τερατώδεις συμπεριφορές των αρχηγών του. Πιστεύαμε ότι το σύνολο αυτού του λαού αγνοούσε την πραγματικότητα, ότι απλώς παρασύρθηκε, ότι πειθαρχημένος λαός, όπως είναι, εκτελούσε το χρέος του.

Η σημερινή ζωή μάς συνήθισε σε μια έννοια που παίρνει σημαντικές διαστάσεις. Πρόκειται για την έννοια της «μεταλλαγής». Στην εποχή της «ελευθέρης», στην πραγματικότητα ασύδοτης οικονομίας

του μεγάλου κέρδους, διάδοχου του “laissez faire” της αποικιοκρατικής εποχής, ορισμένοι επιστήμονες αφιερώνουν τις γνώσεις τους σε έρευνες που μεταλλάσσουν ζωικά και φυτικά προϊόντα τα οποία αυξάνουν το οικονομικό κέρδος, χωρίς καμία πρόληψη για ενδεχόμενες επιβλαβείς επιπτώσεις.

Αυτή η παρατήρηση μάς βοηθά να εξηγήσουμε ορισμένα φαινόμενα που ανάγονται στις μεταλλαγές της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Επεμβάσεις εσωστρεφείς, που αφηφούν και θίγουν κοινωνικές ισορροπίες αγνοώντας ή παραμορφώνοντας ή καταπατώντας ηθικούς και θεσμικούς κώδικες δημιουργούν επικίνδυνες μεταλλαγές στην νοοτροπία, την ψυχοσύνθεση και τις συμπεριφορές του Ανθρώπου, σε κάθε πληθυσμιακή κλίμακα. Στην μεταλλαγή που αναφέραμε με το παράδειγμα του Ναζισμού αντιστοιχούν στα μεταπολεμικά χρόνια οι μεταλλαγές που ανάδειξαν τον σιωνισμό (σήμερα οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι 9 στους 10 Ισραηλίτες υποστηρίζουν την πολεμική δράση κατά του Λιβάνου όταν το κίνημα για μια ειρηνική επίλυση του Παλαιστινιακού προβλήματος στο Ισραήλ πριν λίγα χρόνια ήταν πολύ ισχυρό), τον ισλαμισμό, τον φονταμανταλισμό, τον σκοταδισμό, τον πρωτοφανή παροπλισμό της οικουμενικής κοινωνικής συνείδησης η οποία απουσιάζει παντελώς από τον σύγχρονο οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων.

Επαναλαμβάνω και δεν θα πάψω να εκφράζω την ανησυχία μου για αυτή την απουσία προάσπισης των ζωτικών δικαιωμάτων του ανθρώπου από τις διεργασίες που καθορίζουν τις οικουμενικές εξελίξεις. Γιατί αυτή η απουσία, που προσωπικά καταλογίζω στις κάθε λογής προοδευτικές παρατάξεις, κατακερματίζεται με αντιπαραθέσεις ανάμεσα στους πλησιέστερους αντιπάλους που βρίσκονται μέσα ή δίπλα στις ιδεολογικές τους ρίζες. Αυτή η διαπίστωση δεν είναι εκτός θέματος γιατί η σύγχρονη ανθρωπότητα βρίσκεται στο πιο επικίνδυνο στάδιο της ιστορίας της. Κι αν θέλουμε να ιεραρχήσουμε τις ευθύνες για την πορεία που καταλήγει σ’ αυτό το τέλμα θα έθετα: πρώτο το φιλελεύθερο οικονομικό και πολιτικό κατεστημένο, με τα διάφορα πανίσχυρα προπύργιά του που ηγεμονεύει πάνω στο συσχετισμό δυνάμεων και κατ’ επέκταση πάνω στην οικουμένη, δεύτερο την απουσία των «προοδευτικών» εκπροσώπων της πολιτικής ζωής που δεν φροντίζουν να συμμετέχουν στους φορείς που συνθέτουν το κέντρο ζυμώσεων του συσχετισμού δυνάμεων ή να δημιουργήσουν ένα ανεξάρτητο οικουμενικό πολιτικό φορέα και τρίτο στις συχνά άστοχες κι επικίνδυνες αντιδράσεις των αδικούμενων που κλιμακώνουν τ’ αδιέξοδα αλλά και οδηγούν σε οπισθοδρομικές τάσεις ακόμη και στον σκοταδισμό. Δεν θα πρέπει, εδώ, να μας διαφεύγει η επιρροή που θα είχε πάνω στις εξελίξεις μια συντονισμένη πολιτική αντίδραση στις αυθαιρεσίες και στις επεκτατικές ενέργειες του ηγεμονικού κατεστημένου από μια συγκροτημένη οικουμενική πολιτική δύναμη της οποίας η απουσία απομονώνει τους αγωνιζόμενους λαούς και τους οδηγεί σε πράξεις απόγνωσης. Είναι κι αυτή μια αιτία που συντέλεσε στη διαμόρφωση μορφών αντίστασης των αδικούμενων λαών που πήραν παθολογικό χαρακτήρα (συντηρητισμός, σκοταδισμός, αυτοθυσία, πρόκληση αμφισβητήσιμης κλιμάκωσης) Μόνος και πλησιέστερος εκπρόσωπος της προάσπισης της οικουμενικής ζωής απόμειναν τα κόμματα εξουσίας σοσιαλιστικών τάσεων που παραμένουν στο χώρο εξουσιαστικής δράσης και που λίγο ή πολύ αναγκάζονται, συχνά, από την έλλειψη παλλαϊκής υποστήριξης, να κάνουν “surfing” και συμβιβασμούς για να μπορούν ν’ αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες της σύγχρονης πολιτικής ζωής και τις οποίες η ορθοδοξία δεν κατανοεί. (Τι Πλαστήρας τι Παπάγος!!!)

Αναφορά στις πρώτες συμπεριφορές και αντιδράσεις.

Προσεγγίζουμε το θέμα και από την σκοπιά της παραταξιακής θεώρησης γιατί από την μια μεριά πρέπει να δώσουμε απαντήσεις σ’ αυτή την επικρατούσα τάση από την άλλη μας δίνεται η ευκαιρία ν’ αποκαλύψουμε το μέγεθος της αυθαιρεσίας και της αλαζονείας που χαρακτηρίζει το πνεύμα και τις συμπεριφορές αυτών που πιστεύουν στο ανώτατο δικαίωμα προάσπισης των δικών τους συμφερόντων.

Οι πρώτες εντυπώσεις από το ξεκίνημα του νέου πόλεμου του Ισραήλ κατά του Λιβάνου, χωρίς καμία θεσμική στήριξη, αφηφώντας όπως πάντα την αρμοδιότητα του ΟΗΕ και στηριζόμενο, ή σε συνεννόηση με τις ΗΠΑ, δεν πρόβαλε για δικαιολογία παρά την κράτηση δύο ισραηλινών στρατιωτών ομήρων από την Χέζμπολα, σ’ αντάλλαγμα εκατοντάδων κρατουμένων, και τις «ενοχλήσεις» που προκαλούν στα σύνορα «οι τρομοκράτες».

Η Χέζμπολα θεωρείται μια από τις «τρομοκρατικές» οργανώσεις «που απειλούν την Ειρήνη». Δεν είναι όμως έτσι, υπάρχουν βαθύτερες ρίζες: Ο Λίβανος είναι μια χώρα στην οποία ζούσανε αρμονικά

τρεις κυρίως κοινότητες: Οι Χριστιανοί, οι Αραβες και οι Δρούζοι. Υπήρχε μια σχετική διάκριση ανάμεσά τους με κύριο παράγοντα την εύνοια που καλλιέργησε υπέρ των πρώτων η παλαιότερη εξάρτηση της χώρας από τους Γάλλους και ιδιαίτερα μέσα από την παιδεία και τον πολιτισμό. Ομως η συμβίωση ήταν εξασφαλισμένη και δεν θα υπήρχαν σοβαρές δυσκολίες για να διορθωθούν μερικές ανωμαλίες. Ήταν μια σύντομη εποχή που ο Λίβανος χαρακτηριζόταν «Ελβετία της Μ. Ανατολής». Αλλά οι επεμβάσεις που υπέστη η χώρα είχαν τη δυσάρεστη συνέπεια να σχηματισθεί και μια φονταμανταλιστική χριστιανική στρατιωτική μονάδα που συμμάχησε με το Ισραήλ. Στην μονάδα αυτή οφείλονται οι σφαγές του προσφυγικού παλαιστινιακού οικισμού της Σάμπρα και Σατίλα (Σεπτ.1982, με εκατοντάδες θυμάτων). για τις οποίες είχε κατηγορηθεί για υποστήριξη ο κατοπινός πρωθυπουργός Αριέλ Σαρόν ο οποίος και αναγκάστηκε τότε σε παραίτηση από το αξίωμα που κατείχε. Παρ' όλ' αυτά ο εμφύλιος πόλεμος δεν φάνηκε στον ορίζοντα. Η χώρα προσπαθεί να κρατήσει τη συνοχή της και για να το πετύχει είναι υποχρεωμένη να συμβιώνει με το τμήμα του λαού του Λιβάνου που υποστηρίζει τον αγώνα των Παλαιστινίων και προστατεύει τα προσφυγικά τους καταφύγια και τον αντιστασιακό τους αγώνα. Ανάμεσα στα στρατηγικά σχέδια των επιτιθέμενων είναι και η διάσπαση του λαού, κάτι που εκφράζεται με το γνωστό «διαίρει και βασίλευε». Με την πρόφαση ότι «τρομοκράτες» ξεκινούν από τις προσφυγικές εγκαταστάσεις του νοτίου Λιβάνου δημιουργούνται επεισόδια και σ' ένα από αυτά συνελήφθησαν και κρατήθηκαν σαν όμηροι δύο ισραηλινοί στρατιώτες με την πρόθεση να τους ανταλλάξουν με «υπόπτους» που κρατάει στις φυλακές του το Ισραήλ. Το πρόσχημα δόθηκε και το Ισραήλ φοράει τον μανδύα του κράτους θύματος της τρομοκρατίας – αχ!! αυτή η «τρομοκρατία», πόση χαρά δίνει στην αυτόκλητη ηγεσία της σύγχρονης οικουμένης- και απαντά με το στρατηγικό όπλο του παγκοσμιοποιημένου «αγώνα κατά της τρομοκρατίας». Κάτι που σημαίνει ότι τα χρησιμοποιούμενα όπλα δεν είναι ούτε πέτρες ούτε αυτοσχέδιες βόμβες ούτε κοινά πυροβόλα όπλα ούτε αυτοθυσιαζόμενοι θύτες ζωσμένοι με εκρηκτικά: είναι αεροπλάνα, ελικόπτερα, θωρακισμένα, όλα τα όπλα ενός άρτια οπλισμένου και νομιμότατου στρατού. Χάρη της αντικειμενικότητας δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η Χεζμπολά χρησιμοποιεί και ρουκέτες που χτυπάνε το Βόρειο Ισραήλ. Ναι αλλά ενεργοποιήθηκαν αφού προειδοποίησαν το Ισραήλ ότι θα τις χρησιμοποιήσουν αν δεν σταματήσουν τις αεροπορικές επιδρομές και τους βομβαρδισμούς. Ομως τα επιχειρήματα προχωρούν: με πιο δικαίωμα προμηθεύονται τέτοια όπλα από χώρες σαν την Συρία και το Ιράν που γίνονται υποκινήτριες της τρομοκρατίας; Να μην αναμηνύουμε εδώ το γεγονός ότι το Ισραήλ με εξωτερική βοήθεια απέκτησε και κατασκευάζει ακόμη και πυρηνικά όπλα κι ολόκληρη στρατιωτική βιομηχανία που πουλάει και σε άλλες χώρες και στη χρηματοδότηση της οποίας συμμετέχουν τα εργατικά συνδικάτα.....Και να μη ξεχνάμε ότι οι διάφορες οπλισμένες ομάδες των σιωνιστών που με την τρομοκρατία τους, όπως εξομολογήθηκε η χήρα του δολοφονηθέντος πρωθυπουργού Ραμπίν δημιούργησαν το Ισραήλ. Οσο για τους στόχους της εισβολής, τα επίσημα Ισραηλινά χείλη διαλαλούν ότι δεν είναι ο πληθυσμός του Λιβάνου αλλά οι τρομοκράτες οι οποίοι κρύβονται όχι μόνο στους καταυλισμούς των προσφύγων αλλά και στις λιμενικές εγκαταστάσεις, στο διεθνώς σημαντικό αεροδρόμιο της Βηρυτού, σ' όλες τις υποδομές: συγκοινωνιακές, στεγαστικές, σε καταφύγια, σχολεία, νοσοκομεία, λεωφορεία, ασθενοφόρα ακόμη και σε στρατόπεδα των παρατηρητών του ΟΗΕ. Αλλά(;) οι ξένοι, το πλήθος των ξένων που εργαζόταν στο Λίβανο στο οποίο προσέφεραν υπηρεσίες χωρίς από αυτές να επωφελούνται οι τρομοκράτες ή να κρύβονται ανάμεσά τους;. Πως να χαρακτηρίσουμε αυτή τη συμπεριφορά; Από τις πρόσφατες ενέργειες του Ισραήλ ήταν να βομβαρδίσει οίκημα όπου σκοτώθηκαν πάνω από 50 άτομα από τα οποία περισσότερα από τριάντα ήταν παιδιά ανάπηρα. Αραγε υπάρχει χαρακτηρισμός που να συγκεντρώνει τις πιο επιλήψιμες ενέργειες που θίγουν την κοινωνική ηθική και προκαλούν την καταρράκωση του οικογενειακού κοινωνικού ιστού – κάτι που ισοδυναμεί με λανθάνον έγκλημα κατά της ανθρωπότητας;- Δεν θα ήταν υπερβολικός οποιοσδήποτε συσχετισμός αυτής της συμπεριφοράς με στρατηγική πρόθεση εξόντωσης. Την χρήση αυτού του χαρακτηρισμού δυσκολεύει το ταμπού του αλάθτητου που καλύπτει τον σιωνισμό και το ηγεμονικό κατεστημένο όμως η συμπεριφορά αυτή έχει όλα τα χαρακτηριστικά της. στρατηγικής πρόθεσης για μίαν ολοκληρωτική εξόντωση. Μέσα σε λίγες μέρες μια πολυεθνική χώρα που προσπαθούσε ν' ανακτήσει την ευημερία της ύστερα από την επίθεση που υπέστη προηγούμενα από το Ισραήλ και τις ΗΠΑ βρέθηκε στα όρια μιας ολικής καταστροφής. Ακόμη κι' αν επιτευχθεί άμεση εκεχειρία – την οποία δεν επιθυμούν οι κρατούντες- η χώρα βυθίστηκε σε μια τραγική δυστυχία από την οποία δύσκολα θα μπορέσει να συνέλθει. Η διάσπαση της προαιώνιας πολυεθνικής ενότητας αποτελεί ένα

από τους εγκληματικούς στόχους των ηγεμόνων. Κι αυτή η βάνουση δολοφονία αμάχων αποτελεί τακτική στρατηγικής εμβέλειας για να προβληθεί η άτεγκτη θέληση κι αποφασιστικότητα τους να επιβάλουν τη δύναμή τους.

Όσο για την συμπεριφορά της «Διεθνούς Κοινότητας», τις πρώτες μέρες η «αντίδραση, του Ισραήλ θεωρήθηκε «δυσανάλογη», ο Πρόεδρος Μπους θεώρησε «νόμιμη την άμυνα του Ισραήλ», του συνιστά να σεβαστεί τον άμαχο πληθυσμό –σαν αυτό να μην είναι υποχρέωση που επιβάλλουν αρχές, θεσμοί και διεθνείς συνθήκες- και, βέβαια, ασκεί βέτο στο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου Ασφαλείας το οποίο ζητούσε να σταματήσουν οι εχθροπραξίες και να δημιουργηθούν οι συνθήκες για ειρηνική διευθέτηση της ρήξης. Ταυτόχρονα κατηγορεί το Ιράν και τη Συρία σαν υποκινητές της τρομοκρατίας. Ποιοί είναι που λένε ότι στόχος των ΗΠΑ δεν είναι η καθυπόταξη όλου του Πλανήτη, με κάθε τρόπο;

Πολλά είναι τα έθνη που υπήρξαν θύματα στρατηγικών επεμβάσεων με διάφορες προφάσεις. Συχνά όμως η αλαζονεία των πρωτεργατών διαλαλεί ότι “υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους”. Κι αυτή είναι η αλήθεια που απεικονίζει τον στρατηγικό στόχο.

Στις μέρες μας στην μεγάλη σκηνή των γεωπολιτικών δράσεων παρακολουθούμε τα δράματα που οδηγούν σε πλήρη καταστροφή τρεις χώρες: την Παλαιστίνη, το Λίβανο και το Ιράκ. Όλα τα άφθονα μέσα ενεργοποιήθηκαν για να “γονατίσουν “ αυτές τις χώρες: στρατιωτικά, επικοινωνιακά, διπλωματικά, ψυχολογικά, με πυροδότηση θρησκευτικών και εθνοτικών διαφορών, με εμφύλιους σπαραγμούς. Η συστηματική καταστροφή του κοινωνικού ιστού, των υποδομών που χρειάστηκαν μόχθους και θυσίες για να γίνουν, η υποβολή του πληθυσμού σε τραγικές θυσίες και απώλειες, ακόμη κι η αισχρή εκμετάλλευση της αδυναμίας των χωρών που σκλαβώθηκαν κάτω από το “καρότο και το μαστίγιο” μας φέρνουν στις τρεις εθνοκτονίες που συντελούνται μπροστά στα μάτια μας.

Ναι!! οι εθνοκτονίες αυτές έχουν στρατηγικό χαρακτήρα:

Ακούσαμε τον πρωθυπουργό του Ισραήλ που εκφραζότανε στην αγγλική γλώσσα -κάτι που δίνει αμεσότητα στην πληροφορία- να λέει: “ Η Συρία και το Ιράν μπορούν τώρα να δούνε τι θα πάθουν αν τολμήσουν να πλήξουν το Ισραήλ ”. Προφανώς αναφερότανε στην αχαλίνωτη εγκληματικότητα που χαρακτηρίζει την επέλαση του Ισραήλ κατά το Λίβανου. Ενδέχεται αυτή η φράση ν' αντικατασταθεί με μια άλλη που θα λέει “τι θα πάθουν αν συνεχίσουν να υποθάλπουν την τρομοκρατία”.....Τέτοιες απειλές δεν (;) αποτελούν τρομοκρατία; Και τα καμώματα

των ισχυρών ηγεμόνων δεν (;) επιτελούν στρατηγικής πρόθεσης εθνοκτονίες;

Συγκριτική Παράθεση απόψεων δύο διαφορετικών αμερικανών προέδρων

Φρ Ντ Ρούζβελτ Το έθνος που καταστρέφει τη γη του καταστρέφει τον εαυτό του.

Τζορτζ Μπους Αν αφήναμε τους υλοτόμους να κόβουν τα δέντρα δεν θα είχαμε πυρκαγιές.

Οι επικίνδυνες προθέσεις για μια «μεταρρύθμιση του ΟΗΕ»

Στην Κ. Καθημερινή (23.07.06) ο Αναπληρωτής Γ. Γραμματέας του ΟΗΕ και υποψήφιος για το Αξίωμα στην προσεχή αναμέτρηση σε συνέντευξη αναπτύσσει τις απόψεις του για μια μεταρρύθμιση στον Οργανισμό. Θα σημειώσω ότι:

1.- Δεν νοείται θετική μεταρρύθμιση του ΟΗΕ όσο αυτός ο οργανισμός βρίσκεται σε άμεση εξάρτηση από τις ΗΠΑ με κάθε βολικό γι' αυτές τρόπο. Πότε με την περιφρόνηση του, κάτι που αποτελεί και τη συνηθέστερη μορφή, όπως συνέβηκε και με τον τελευταίο πόλεμο του Ιράκ, πότε εξασφαλίζοντας υποστηρίξεις με το καρότο και το μαστίγιο, και πότε με την σύμπτωση κοινών συμφερόντων κάθε κλίμακας και κάθε προέλευσης.

2.- Μια μεταρρύθμιση κάτω από τις παρούσες συνθήκες κινδυνεύει να εξουδετερώσει οριστικά την θεσμική ισχύ ενός οργανισμού που παραμένει απαραίτητος, έστω και παροπλισμένος, για την ρύθμιση των διαφόρων ζωτικών προβλημάτων που μένουν συσσωρευμένα χωρίς καν να τοποθετούνται στα εκκρεμή. Παράδειγμα η υπόθεση του πρωτοκόλλου του Κυότο που άρχισε το 1992 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης και φτάσαμε στο 2005 για ν' αρνηθεί ο πρόεδρος Μπους να το υποβάλει για επικύρωση στο Κογκρέσο με το πρόσχημα ότι « θα βραδύνει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας»

3.- Έχουν γίνει δηλώσεις από σημαίνοντες αξιωματούχους της κυβέρνησης των ΗΠΑ που δείχνουν μια τάση υποβάθμισης του ρόλου του ΟΗΕ και μάλιστα ακούστηκαν φωνές που τον κατηγορούν για άχρηστο οργανισμό. Μέσα σε μια τέτοια ατμόσφαιρα που την ενισχύει ο απροκάλυπτα προεξέχων έλεγχος των ΗΠΑ πάνω στις οικουμενικές εξελίξεις πως μπορούμε να περιμένουμε μια θετική πορεία σε μια μεταρρύθμιση του ΟΗΕ που δεν θα έθιγε την ουσία των ήδη περιφρονούμενων, παραποιοούμενων και παροπλισμένων οικουμενικών θεσμών.

4.- Μιλήσαμε ήδη για την συμπεριφορά της «Διεθνούς Κοινότητας» που δεν είναι σε θέση να προβάλλει μια σθεναρή αντίσταση στις επιζήμιες κι επικίνδυνες ενέργειες της πρωτοκυριαρχίας των ΗΠΑ. Ποιος θα μπορούσε να είναι ο ρόλος της σε περίπτωση μεταρρύθμισης;

5.- Αναφερθήκαμε με μεγάλο πόνο στην απουσία της διασκορπισμένης οικουμενικής κοινωνικής συνείδησης και ιδιαίτερα των πολιτικών δυνάμεων που θα έπρεπε να συμμετέχουν στον σύγχρονο πολιτικο-οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων. Η απουσία αυτή είναι πρωτόγνωρη γιατί δεν υπάρχει ούτε σε λανθάνουσα μορφή όπως συνέβαινε σ' όλες τις προηγούμενες φάσεις εξελίξεων. Μ' αυτή τη λανθάνουσα μορφή άσκησε την πίεση που ανάγκασε τις Μεγάλες Δυνάμεις να προβούν, δύο μήνες μετά τη ναζιστική εισβολή στη Σ.Ε., στη Διακήρυξη του Χάρτη του Ατλαντικού, για να συσπειρώσουν όλο τον κόσμο και να προστατευθούμε από τον κίνδυνο μιας φυλετικής επικράτησης. Τώρα αυτή λείπει παντελώς και δεν θα μπορέσει να πάρει μέρος σε ενδεχόμενη αναθεώρηση των οικουμενικών θεσμών που θα μεθοδευτεί προς όφελος του επικίνδυνου ηγεμονικού κατεστημένου, ούτε σε οποιαδήποτε αλλαγή του σημερινού καθεστώτος, με κίνδυνο να προέλθει μια μεγαλύτερη ισχύ της ασυδοσίας στη θέση της Ελευθερίας, του δίκαιου του ισχυρότερου στη θέση του Δικαίου με την διαλεκτική έννοιά του και της πρόκλησης ρήξεων και πολέμων στη θέση της Ειρήνης.

6.- Οι δηλώσεις του Αναπληρωτή Γ. Γραμματέα του ΟΗΕ φανερόνουν τη διπλωματική ικανότητα με την οποία μας λέει ότι κάτω από τις παρούσες συνθήκες ο ρόλος του ΟΗΕ δεν μπορεί παρά να περιοριστεί σε μικροπράματα.

7.- Αν χρειάζονται αναθεωρήσεις αυτές πρέπει ν' ασχοληθούν, κυρίως, με την ανασύνταξη άρθρων που δίνουν λαβή σε παρερμηνείες που καταστρατηγούν τους στόχους και το βασικό πνεύμα που αποτελούσαν την σκοπιμότητα της ίδρυσης του οργανισμού.

Τα χρονολόγια που παραθέτουμε σε άλλο κεφάλαιο αποτελούν ένδειξη καυτών προβλημάτων για τα οποία θα έπρεπε να είχε αμεσότερα επιληφθεί ο ΟΗΕ.

Δεν πρέπει ν' αποφύγουμε εδώ, χάρη στη συχνή επανάληψη, την αναφορά στο πρώτο εδάφιο του προΐμιου της Οκ. Διακ. των Δικ. του Ανθρ:

«Επειδή η αναγνώριση της αξιοπρέπειας που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρώπινης κοινωνίας, καθώς και των ίσων και αναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον κόσμο,».....

και το προΐμιο καταλήγει και διακηρύσσει:

«.....κάθε άτομο, και κάθε όργανο της κοινωνίας, με τη Διακήρυξη αυτή διαρκώς στη σκέψη, να καταβάλλει, με τη διδασκαλία και την παιδεία, κάθε προσπάθεια για ν' αναπτυχθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών αυτών.....»

Κάποια εποχή, που συμμετείχα σε κινήματα Ειρήνης, είχε «δοθεί γραμμή» για μια καμπάνια για τη διδασκαλία της Ειρήνης στα σχολεία. Δεν μπορούσα να καταλάβω το βαθύτερο νόημα μια τέτοιας προσπάθειας. Δεν ήξερα τότε ούτε ποια ήταν τα βασικά κείμενα των οικουμενικών θεσμών για να καταλήξω στο συμπέρασμα ότι αυτά είναι εκείνα που έπρεπε να διδάσκονται για να υπερασπιστούμε την Ειρήνη αλλιώς η έννοια της Ειρήνης παραμένει ξεκρέμαστη. Το κακό είναι ότι εκείνοι που αναλαβαίνουν την ευθύνη να καθοδηγούν την πάλη κατά του ηγεμονεύοντος κατεστημένου παραμένουν σε παλιά στερεότυπα που εδραιώνουν την αναποτελεσματικότητά τους. Αργότερα με τον χρόνο που μου πρόσφερε η συνταξιοδότησή μου και για λόγους υγείας αφιερώθηκα αποκλειστικά στη μελέτη αυτών των θεμάτων και προσπαθώ με τα μέσα και τις δυνάμεις που μου απόμειναν ν' αποκαλύψω, τολμά να πω, τις συμφορές που συνεπάγονται μιας εγκληματικής κακοδιαχείρισης του Πλανήτη. Αντί η Ανθρωπότητα να έχει σαν κύριο μέλημα τα τόσα και τόσα ακανθώδη προβλήματα από τα περιβαλλοντικά έως αυτά που θίγουν τις ισορροπίες μιας κοινής

διαβίωσης οι συμπεριφορές που κυριαρχούν είναι στρωμένες πάνω στα «συμφέροντα» τα μεγάλα και πάσης άλλης κλίμακας σε βαθμό που αναμένονται συνέπειες οι οποίες απειλούν την ίδια την επιβίωσή μας. Η συμπεριφορά των ΗΠΑ στην υπόθεση του πρωτοκόλλου του Κυότο αρκεί για να στηρίξει τους φόβους μας.

Θα επαναλάβω κι εδώ ότι στις 15^η Φεβρουαρίου 2003 !! την ίδια μέρα σ' όλο τον κόσμο έγινε εκδήλωση κατά της παγκόσμιας κυριαρχίας του κατεστημένου. Υπήρξε η μόνη περίπτωση κι ευκαιρία για την απαρχή μιας προσπάθειας συγκρότησης ενός οικουμενικού πολιτικού φορέα που θα ενοχλούσε τις επεκτατικές προθέσεις του κατεστημένου. Ενας τέτοιος φορέας θα μπορούσε να έχει και λόγο και δύναμη ν' αντισταθεί σε ενδεχόμενη αρνητική μεταρρύθμιση του ΟΗΕ. Αλλά κι αυτές οι εκδηλώσεις που εμφανίστηκαν στο πέρασμα προς την τρίτη χιλιετία αφού πήραν χροιά επαναστατικού τουρισμού περιορίστηκαν σε διεκδικήσεις που, ιδεολογικά και πολιτικά παραμένουν στα όρια του ΟΟΣΑ και μαράθηκαν.

Ας αναλογιστούμε ποια απήχηση θα είχε μια τέτοια εκδήλωση αν γινόταν τώρα σε σύγκριση με τις αποφάσεις του εξαρτημένου Συμβουλίου Ασφαλείας, της συνάντησης της Ρώμης και των ΥπΕξ της ΕΕ.

Ο Τσώρτσιλ εκδήλωσε την ανησυχία του για τις συνέπειες που μπορούσαν ν' ακολουθήσουν το τέλος του πολέμου όταν ο Ανθρώπος «πάψει να περπατάει με τα τέσσερα και ορθωθεί στα πόδια του».

Είχε προφανώς συντελέσει σ' αυτή του την ανησυχία η αντιστασιακή δραστηριότητα του ινδικού λαού που κάτω από την ηγεσία του συνετού Γκάντι κατόρθωσε χωρίς βία και με την διαλεκτική, στην ουσία, γνώση των συνθηκών και του εφικτού να κρατήσει την ενότητά στην αντίσταση της πολυεθνικής χώρας κατά του κατακτητή. Μόνο οι μηχανοραφίες της αυτοκρατορίας, οι διώξεις και η δολοφονία του μπόρεσαν να την διασπάσουν σε μορφώματα που κατάληξαν σε συνεχείς ρήξεις.

Μια παρατήρηση πριν κλείσουμε το κεφάλαιο:

Ο εφιαλτικός πόλεμος που επέβαλε ο ναζισμός δεν επέφερε σχεδόν καμία εδαφική απώλεια από την προπολεμική επικράτεια της Γερμανίας. Αντίθετα ολόκληρη η Γερμανία όχι μόνο διατήρησε την ακεραιότητα της αλλά και αναδείχτηκε χωρίς καμία αργοπορία σαν μια από τις δυνάμεις που έχουν «δύναμη και λόγο»

Έτσι και το Ισραήλ, βοηθούμενο από την στενή συμμαχία με τις ΗΠΑ και με την κάθε μορφής στήριξη από την «Διεθνή Κοινότητα», από την έγκριση έως την ανοχή, καθιστά κάθε στρατιωτική κατάκτηση, κεκτημένο δικαίωμα. Ακόμη και τα Ιεροσόλυμα που θα έπρεπε να βρίσκονται κάτω από διεθνές καθεστώς για προφανείς λόγους έγιναν αναπόσπαστο έδαφος του Ισραήλ στο βαθμό που καθορίζει και την τύχη του Ορθόδοξου Πατριάρχη.

4.-ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΩΝ ΡΗΞΕΩΝ ΚΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

Πρόλογος

Στα προηγούμενα κεφάλαια είπαμε αρκετά για τις προθέσεις και τις ευθύνες που οδήγησαν στην αναστάτωση και την ανασφάλεια στις οποίες οδηγήθηκε η Οικουμένη. Στόχος της χρονολογικής παράθεσης, είναι να αναδείξει την έκταση και το μέγεθος των καταστροφικών ενεργειών που καταπατούν επαγγελίες για ένα «ελεύθερο κόσμο που θα «ζούσε ειρηνικά χωρίς πείνα και χωρίς φόβο» και περιφρονούν Αξίες, Αρχές και Θεσμούς. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα γεγονότα εξελίχθηκαν ερήμην του ΟΗΕ τον ρόλο του οποίου ανάλαβαν οι «ειρηνευτικές μεσολαβήσεις», ιδιαίτερα των ΗΠΑ, χωρίς ν' αγνοούμε την διαφόρων μορφών σύμπραξη άλλων παραγόντων που κυμαίνεται ανάμεσα στη σύμπλευση και στην ανοχή αλλά και στην πρόκληση. Όμως, να μην αγνοούμε και τις αντιδράσεις που ρίχνουν λάδι στη φωτιά. Όπως επίσης θα πρέπει να τονίσουμε την απουσία εκείνων που λείπουν από τις επάλξεις του οικουμηνικού συσχετισμού δυνάμεων χάρη σε δογματικές εσωστρέφειες και κυρίως χάρη στην άγνοια που, οι οικουμηνικοί θεσμοί, τους οποίους οι λαοί απόκτησαν σαν τίμημα στις θυσίες του Μεγάλου Πολέμου, του προσφέρουν.

Δεν θα επηρεαστώ από αναγνώστες μου που λένε ότι επαναλαμβάνω συχνά ορισμένα πράγματα. Δεν θα θυσιάσω την αρτιότητα ενός κειμένου σε τέτοιας μορφής αναστολές.

Διατρέχοντας το χρονολόγιο ας μη προσπαθήσουμε να καταλογίσουμε ευθύνες για κάθε περίπτωση. Ας εισπράξουμε την εικόνα μιας συνολικής παθολογικής κατάστασης που ξαπλώθηκε πάνω σ' όλη σχεδόν τη Γη. Σαν μια κατάρα δεν έμεινε ούτε μια χώρα που να βρίσκεται σε μια πορεία ελεύθερη για να βρει τον δρόμο της. Ας μη σταματήσουμε στις μεγάλες ευθύνες της κατεστημένης ηγεμόνευσης στην οποία κυριαρχεί η πολύμορφη ισχύ των ΗΠΑ και των πάσης κλίμακας συμμάχων της, Σ' αυτές τις δυνάμεις δεν μπορούμε να μην αποδώσουμε την πρωτογενή ευθύνη. Αν όμως αρκεστούμε σ' αυτή την διαπίστωση θα περιορίσουμε και την απαιτούμενη εικόνα της σύγχρονης πραγματικότητας και την αξιολόγηση των ευθυνών και των συνεπειών που συνεπάγονται. Ακόμη πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι δεν θα μπορέσουμε να προσεγγίσουμε σ' όλη την έκταση, τα κύρια αίτια που συντέλεσαν στη δημιουργία αυτής της ανεπίτρεπτης κατάστασης.

Θα τα ξαναπούμε αναγκαστικά όπως ο παπάς δεν σταματά το «κύριε ελέησον» γιατί το σημερινό «κύριε ελέησον αποτελεί κραυγή περισσότερο από μια επίκληση.

Είναι αλήθεια ή δεν είναι (;) ότι:

-Η ανθρωπότητα πέρασε την πιο κρίσιμη καμπή της ιστορίας της όταν απειλήθηκε να της επιβληθεί ένα καθεστώς όπου μια φυλή αυτοκηρύσσεται ανώτερη κι αποκτά το δικαίωμα να εξολοθρευτεί άλλες;

-Αυτός ο κίνδυνος προκλήθηκε από την αλαζονική και μικρόφθαλμη πολιτική των τότε κυρίαρχων δυνάμεων στις διεθνείς σχέσεις οδηγούμενες από την προάσπιση των άμεσων συμφερόντων τους;

-Βασική ρίζα των συμφερόντων είναι η οικονομία;

-Η οικονομία αυτή επιμένει να είναι «φιλελεύθερη». Με τη βιομηχανική επανάσταση πήρε το όνομα «Laissez Faire» και το τίμησε στο βαθμό που νομιμοποίησε τον πόλεμο με τον οποίο η Αγγλία επέβαλε την εισαγωγή οπίου στην Κίνα. Τώρα ονομάζεται «Ελεύθερη Αγορά» και αγνοεί την κοινωνία χάρη στο «Μεγαλύτερο Κέρδος» κι όχι απλώς στο «κέρδος». Αποτέλεσμα: να γίνονται «οι πλούσιοι πλουσιότεροι και «οι φτωχοί φτωχότεροι». Ταυτόχρονα, παρά τα διάφορα μισγώματα, δεικτών και στατιστικών οι άνεργοι αυξάνονται, η ανασφάλεια καλύπτει όλους τους τομείς και όλες τις πτυχές της κοινωνικής ζωής σ' όλες τις κλίμακες.

-Η οικονομία προδίδει τ' όνομά της κι αντί να είναι μέσο διαβίωσης έγινε σκοπός διαβίωσης εξευτελίζοντας τα θεμέλια, ηθικά και θεσμικά που πρέπει να στηρίζουν την Ανθρώπινη Κοινωνία;

-Το περιβάλλον και τα προβλήματά του αγνοούνται εγκληματικά στο βαθμό που να εκμηδενισθεί κάθε ενδιαφέρον για την εξασφάλιση της επιβίωσης μας.

-Τα Οικουμηνικά Προβλήματα που αντιμετωπίζει η Ανθρωπότητα αυξάνονται και οξύνονται καθημερινά κι αντί η προσοχή μας να στραφεί προς τη λύση τους βρισκόμαστε πάντα μπροστά σ' εξελίξεις όπου μετράμε ρήξεις, πολέμους, νεκρούς, ξεσπιτωμένους, άστεγους, μετανάστες, επιδημίες, καταπιέσεις, προκλήσεις και αντιδράσεις σ' αυτές τις προκλήσεις που τείνουν να ξεπεράσουν σε εγκληματικότητα τις πρώτες;;;

-

Για να προσεγγίσουμε τα γενεσιουργά αίτια αυτής της επικίνδυνης κατάστασης ας αλλάξουμε τον ρου τον ερωτήσεων:

. Είναι αλήθεια ή δεν είναι (;) ότι:

-Οι οικονομικοί άρχοντες των ΗΠΑ πλούτισαν από τον πόλεμο και από εκεί που ήταν απομονωτιστές συνέδεσαν το συμφέρον με την επέκταση των δραστηριοτήτων τους στον κόσμο, με το μαστίγιο και τα δολάρια, και με τις αποδοτικότερες επενδύσεις στην στρατιωτική βιομηχανία. Δεν ήταν διατεθειμένοι ν' αλλάξουν τον οικονομικό προσανατολισμό τους προς όφελος επενδύσεων που θα προσέβλεπαν στην ανάπτυξη ειρηνικών δραστηριοτήτων. Το δημοκρατικό κόμμα κάτω από αυτή τη νοοτροπία επέβαλε τον Χ. Τρούμαν για αντιπρόεδρο στις εκλογές του 1944 ο οποίος διαδέχτηκε τον Πρ. Ρούζβελτ κι αμέσως έβαλε σ' εφαρμογή την πολιτική ενός νέου πολέμου που τον ονόμασε «ηλυγρό» με κύριο στόχο την «αναχαίτηση του κομμουνισμού»;

-Συνέπεια αυτής της πολιτικής ήταν να στραφεί η γεωπολιτική στρατηγική του οικουμενικού κατεστημένου κατά οποιασδήποτε χώρας που στην προσπάθειά της να βρει τον δρόμο της προσέκρουε στα μεγάλα συμφέροντα;

-Οι περισσότερες χώρες που έπεσαν θύματα αυτής της αναχαίτησης πέρασαν, στα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια από στάδια ενωτικής δράσης με κυβερνήσεις εθνικής ενότητας και δεν μπορούν να κατηγορηθούν για αντιδημοκρατικό προσανατολισμό; (Ελλάδα, Βιετνάμ, Ιράν, Ιράκ, Ινδονησία, Χιλή, Γουατεμάλα κ. ά);

-Υπήρξαν όμως και χώρες «κομμουνιστικών» προθέσεων που αντί να ακολουθήσουν μια πολιτική σύμφωνη με τη διαλεκτική λογική βασισμένη σε πλατειά διεθνή συναίνεση κατάφυγαν στην προσωπολατρία και σε ανακόλουθες συμπεριφορές.

-Ο πρόεδρος Ρούζβελτ και το επιτελείο του, το οποίο ανέτρεψε ο Χ. Τρούμαν, μόλις ανάλαβε τα καθήκοντά του, αντιμετώπιζαν το πρόβλημα της προσαρμογής της οικονομίας σε νέους στόχους απαργιστρώνοντάς την από την στρατιωτική βιομηχανία.; Προσέβλεπαν στην οικονομική, κυρίως, ρώμη των ΗΠΑ για να διοχετεύσουν τα συμφέροντά τους σε επενδύσεις που είχαν ανάγκη όλες σχεδόν οι άλλες χώρες, αναπτυσσόμενες ή υπανάπτυκτες, καπιταλιστικές, σοσιαλιστικές;

-Αυτή η γεωπολιτική στρατηγική θα εξασφάλιζε ένα βάθρο οικουμενικής συναίνεσης και ειρηνικής διαβίωσης;

-Κοντά σ' αυτήν η Διεθνής Κοινότητα θα έσκυβε το ενδιαφέρον της στα συσσωρευμένα και εγγενή οικουμενικά προβλήματα; (περιβαλλοντικά, κατανομής πόρων, διαχείρισης υδάτινων)/

Και κλείνουμε εδώ με μιαν άλλη σειρά ερωτημάτων:

Είναι αλήθεια ή δεν είναι (;) ότι:

-Αν οι ΗΠΑ υιοθετούσαν την πολιτική Ρούζβελτ δεν θα έχανε αλλά θα κέρδιζε;;

-Θα υπήρχε δυσκολία να γίνουν σεβαστές οι επαγγελίες που συστράτευαν τους λαούς για ν' αναχαίτσουν τον εφιάλητη του ναζισμού;

-Θα τιμούσε η Ανθρωπότητα τους Οικουμενικούς Θεσμούς που κατάκτησε με την, έστω και λανθάνουσα, συμμετοχή της στον τότε συσχετισμό δυνάμεων;

-Θα μπορούσε να βελτιώσει με αναθεωρήσεις το περιεχόμενο των θεσμών αυτών αντί του κινδύνου που διατρέχουμε σήμερα να υποβαθμιστούν από αυτούς που τους περιφρονούν και τους θεωρούν εμπόδιο στα σχέδιά τους;

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΡΗΞΕΩΝ ΚΙ ΕΠΕΜΒΑΣΕΩΝ

Η χρονολογική σειρά δίδεται από έγγραφο που τα στοιχεία του αναφέρονται στο υποσέλιδο ⁵

Η σύντομη περιγραφή κάθε περίπτωσης αντλήθηκε από το διαδικτυο

Αν και δεν συμπεριλαμβάνεται το Ελληνικό Δράμα, σ' αυτό το χρονολόγιο που αρχίζει από το 1945, γιατί εκδηλώθηκε τον Δεκέμβριο του 1944, εμείς θ' αρχίσουμε από αυτό.

1944 Δεκέμβριος ΕΛΛΑΔΑ

Οι Άγγλοι επεμβαίνουν στρατιωτικά στην Αθήνα. Ο Τσώρτσιλ αποκαλύπτει στα απομνημονεύματά του ότι ήθελε να επιβάλει την βασιλεία στην Ελλάδα με κάθε τρόπο. Ο πρόεδρος Ρούζβελτ, σύμφωνα με τ' απομνημονεύματα τού γιου του Ελιοτ, είχε αγανακτήσει με την επέμβαση του Αγγλικού στρατού στην Αθήνα. Όμως δεν μπόρεσε να επηρεάσει τη συναίνεση ανάμεσα στην Αγγλία και τη Σ.Ε. για το μοίρασμα της ΝΑ. Ευρώπης. Αυτή τη συναίνεση αγνοούσε και η αντιστασιακή πλευρά, που την αντιπροσώπευε το ΕΑΜ, και παρασύρθηκε στην παγίδα της στρατιωτικής αντιπαράθεσης. Οι Άγγλοι επιβλήθηκαν κι η αντίσταση στις επιβουλές των νέων κατακτητών αποδυναμώθηκε και τέθηκε κάτω από σκληρή καταδίωξη. Αργότερα η κυριαρχία παραδίδεται στους Αμερικάνους του Χ. Τρούμαν ο οποίος εφαρμόζει τον «ψυχρό πόλεμο» πριν ακόμη τον εξαγγείλει. Οι διώξεις εντάθηκαν κι επεκτάθηκαν. Επακολούθησε εμφύλιος πόλεμος. Οι θανατικές εκτελέσεις είχαν ρυθμό καθημερινότητας.

Πηγές: Απομνημονεύματα Ου. Τσώρτσιλ, «Mon père m'a dit» του Ελιοτ Ρούζβελτ, εκδ. Flammarion, 1947, Σύντομη αναφορά στην Σειρά Φυλλαδίων (φυλλάδιο 2) της ιστοσελίδας μου.

1946, Δεκέμβριος ΒΙΕΤΝΑΜ

Αρχίζει ο οκταετής πόλεμος που επέβαλε η «εθνικόφρων» Γαλλία συνεπικουρούμενη από ουσιαστική οικονομική και στρατιωτική στήριξη των ΗΠΑ και παρά την συμφωνία που είχε υπογραφεί κάτω από την επιρροή του στρατηγού Λεκλέρκ και της προοδευτικής παράταξης της Γαλλίας, όπου αναγνωριζόταν η «Λαϊκή Δημοκρατία του Βιετνάμ» μέσα στα πλαίσια της Γαλλικής Ένωσης. Ύστερα από 8 χρόνια σκληρού πολέμου οι Γάλλοι υπέστησαν την ήττα του Ντεν Μπιεν Φου.

Σύντομη αναφορά στη σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου (φυλλάδιο 2, σ.33).

1946-1949 ΕΛΛΑΔΑ εμφύλιος πόλεμος

1947, ΙΝΔΙΑ ΠΑΚΙΣΤΑΝ Πρώτος πόλεμος. Απομεινάρια της αγγλικής αποικιακής πολιτικής του «διαίρει και βασίλευε»

1947, ΜΑΔΑΓΑΣΚΑΡΗ, Επανάσταση κατά της Γαλλικής κατοχής (100.000 νεκροί)

1948, ΚΟΛΟΜΒΙΑ, Εμφύλιος πόλεμος Συγκεκριμένη κατάσταση που εμπλέκει μαρξιστική επαναστατική, παρακρατική δράση και καλλιέργεια ναρκωτικών

1948, ΑΡΑΒΟ-ΙΣΡΑΗΛΙΝΟΣ, πόλεμος

Σύντομη αναφορά στο φυλλάδιο 3 κεφ 1 (σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου).

1949-1955 ΒΙΡΜΑΝΙΑ Πληθυσμός 49εκ. Εμφύλιος πόλεμος και στη συνέχεια ανταρτοπόλεμος

1950, Ιούνιος - Ιούλιος 1953 ΚΟΡΕΑ Πόλεμος με απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας. Η Σ.Ε. δεν μπόρεσε ν' ασκήσει βέτο γιατί απείχε από τη συνεδρίαση διαμαρτυρούμενη για την αναγνώριση της Εθνικιστικής Κίνας, που κατέφυγε στο νησί Ταϊουάν, στη θέση της κομμουνιστικής Κίνας σαν μόνιμο μέλος του Σ.Α, του ΟΗΕ.

1954 ΒΙΕΤΝΑΜ Εναρξη του 15τούς πολέμου ανάμεσα στο Βόρειο και Νότιο Βιετναμ.

⁵ Chronologie: Les conflits dans le monde depuis 1945
http://lycees.ac-rouen.fr/bloch/bloch intra/articlephp3?id_article=244

Σύντομη αναφορά στη σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου (φυλλάδιο 2, σ.33).

1956 Οκτώβριος ΔΙΩΡΥΓΑ ΤΟΥ ΣΟΥΕΖ Συνδιασμένη στρατιωτική επίθεση Αγγλων, Γάλλων και Ισραήλ κατά της Αιγύπτου σ' απάντηση στην Εθνικοποίηση της Διώρυγας.

Σύντομη αναφορά στη σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου (φυλλάδιο 5, σελ.10).

1958 ΛΙΒΑΝΟ Πρώτος πόλεμος που εκδηλώνεται με εσωτερική αντιπαράθεση και καταλήγει σε επέμβαση του Ισραήλ και των ΗΠΑ

1958-1991 ΑΙΘΙΟΠΙΑ ΕΡΥΘΡΕΑ Πόλεμος που κατέληξε στην δημιουργία του νέου κράτους της Ερυθρέας. Τότε η Αιθιοπία είχε κομμουνιστικό καθεστώς.

1959 ΚΟΥΒΑ Επανάσταση που ασπάστηκε τον Μαρξισμό

1961 ΒΕΡΟΛΙΝΟ Κρίση νομισματική που προήλθε από την απόφαση των ΗΠΑ, Αγγλίας, Γαλλίας και Κάτω Χωρών, καταπατώντας σχετικές συμφωνίες, να εφαρμόσουν νέο νόμισμα το «Γερμανικό Μάρκο» το οποίο εισάγουν και στον τομέα του Βερολίνου που βρισκόταν μέσα στη επικράτεια της υπό τον έλεγχο της Σ.Ε. ζώνης. Σε μια εποχή που παγκοσμίως τα συναλλάγματα βρίσκονταν υπό αυστηρή προστασία και έλεγχο αυτή η ενέργεια αναστάτωσε τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες.....

Σύντομη αναφορά στη σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου (φυλλάδιο 2, σ.11).

1962 ΒΙΡΜΑΝΙΑ Πραξικόπημα. Εγκατάσταση σκληρής δικτατορίας με «σοσιαλιστικές» προθέσεις.

1962 ΚΟΥΒΑ Κρίση των πυραύλων. Οι ΗΠΑ με την νοσοτροπία με τη οποία τις προίκισε ο ψυχρός πόλεμος θεωρούσαν δική τους αποκλειστικότητα τον εξοπλισμό άλλων χωρών που συνδέονταν με την γεωπολιτική τους πολιτική. Μια εγκατάσταση πυραύλων στην Κούβα αποτελούσε βέβαια μια απειλή κατά των ΗΠΑ. Μια αποστολή πυραύλων αποτέλεσε την αφορμή της κρίσης και ο πρόεδρος Κένεντυ μαζί με τον αδελφό του Ρόμπερτ κατόρθωσαν να συγκρατήσουν τα γεράκια και να κάνουν μια συμφωνία με τη Σ.Ε. σύμφωνα με την οποία θα αποσύρονταν οι σοβιετικοί πύραυλοι από την Κούβα και αυτοί των ΗΠΑ από την Τουρκία.

1964- 1973 ΒΙΕΤΝΑΜ Η στρατιωτική εμπλοκή των ΗΠΑ στον πόλεμο του Βιετνάμ ολοκληρώνεται.

1965 ΙΝΔΟ-ΠΑΚΙΣΤΑΝΙΚΟΣ 2^{ος} πόλεμος

1967 21 Απριλίου ΕΛΛΑΔΑ Στην εξαρτημένη από τις ΗΠΑ Ελλάδα επιβολή δικτατορικού καθεστώτος.

1967 5 Ιουνίου ΙΣΡΑΗΛ Πόλεμος των 6 ημερών (βλ κερ3)

1967-1970 ΜΠΙΑΦΡΑ Πόλεμος απόσχισης από την Νιγηρία με ενθάρρυνση της Γαλλίας

1970 ΜΑΛΑΙΣΙΑ Απαρχή εθνοτικών, θρησκευτικών και πολιτικών προστριβών

1971 ΙΝΔΟ-ΠΑΚΙΣΤΑΝΙΚΟΣ 3^{ος} Πόλεμος

1973 ΧΙΑΗ Στρατιωτικό πραξικόπημα κατά της εκλεγμένης κυβέρνησης εθνικής ενότητας με έκδηλη υποκίνηση των ΗΠΑ.

1973 ΙΣΡΑΗΛ- ΑΙΓΥΠΤΟΣ Πόλεμος του Κιπούρ

1974 ΚΥΠΡΟΣ Ας δόσουμε τη δέουσα σημασία στο γεγονός ότι το χρονολόγιο που έχουμε για οδηγό προσδιορίζει το γεγονός σαν «εισβολή της Ελλάδας στην Κύπρο». Να είναι καλά οι Έλληνες «Εθνικόφρονες» κι όποιοι τους υποστήριζαν και υποκίνησαν. Και συνεχίζει: «Απαρχή της ρήξης ανάμεσα στην Κύπρο και την Τουρκία».

0

1975 ΚΑΜΠΟΤΖΗ Νίκη των Ερυθρών Κιμέρ

Αυτή η νίκη κατέληξε σε γενοκτονία που εξολόθρευσε τον μισό πληθυσμό της χώρας για να «εξυγιανθεί η κοινωνία από το μiasma των αστών». Γιατροί εκπαιδευτικοί κι ο πνευματικός κόσμος εξολοθρεύτηκαν. Ο ηγέτης αυτού του εγκλήματος Πολ Ποτ βασιζότανε στις καλές σχέσεις του με τις ΗΠΑ και την Κίνα γιατί ήταν σκληρός αντίπαλος του Βιετνάμ !!!!

1975- 2002 ΑΓΚΟΛΑ 27ής εμφύλιος πόλεμος σαν συνέπεια της ανεξαρτησίας της.

1975- 1976 ΛΙΒΑΝΟΣ 2^{ος} πόλεμος προκληθείς από το Ισραήλ

Σύντομη αναφορά στο φυλλάδιο 3 κεφ 1 (σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου).

1975-2002 ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΙΜΟΡ Προσάρτηση από την εξαρτημένη από τις ΗΠΑ Ινδονησία.

1976 ΔΥΤΙΚΗ ΣΑΧΑΡΑ Αγώνας ανεξαρτησίας από την Μαροκινή κατοχή

1976 ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ Στρατιωτικό κίνημα στα πλαίσια της εκστρατείας ΚΟΝΤΟΡ που απλώθηκε ,κάτω από την αιγίδα των ΗΠΑ, στη Νότια Α. Αμερική με στόχο την επικράτηση σκληρών δεξιών καθεστώτων.

1976 ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ Στρατιωτικό κίνημα, σκληρή δικτατορία

1976 ΤΑΪΛΑΝΔΗ Στρατιωτικό κίνημα, διακοπή δημοκρατικών διεργασιών

1979 ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ Στρατιωτική εισβολή της Σ.Ε. Υποστηρίζει μια κυβέρνηση που επιχειρεί ν' απελευθερώσει τον τόπο από ένα καθεστώς βαθιάς πολιτισμικής καθυστέρησης αλλά και για γεωπολιτικές επιδιώξεις που προκαλούν τη Δύση.

Λαετία 1980 ΝΙΚΑΡΑΓΟΥΑ Εμφύλιος πόλεμος επιδοτούμενος από τις ΗΠΑ

ΠΕΡΟΥ ανταρτοπόλεμος

ΓΟΥΑΤΕΜΑΛΑ Απροκάλυπτες επεμβάσεις των ΗΠΑ. Ανατροπή νόμιμων πολιτικών εξελίξεων για την προστασία των προνομίων των αμερικάνικων εταιρειών που εκμεταλλεύονται τις μπανανοκαλλιέργειες.

Παράδειγμα μεθοδεύσεων και επεμβάσεων για την εξασφάλιση της επικυριαρχίας των «συμφερόντων της Αμερικής»

Σύντομη αναφορά στο φυλλάδιο 2 σελ38 (σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου).

1980-1988 ΙΡΑΝ-ΙΡΑΚ Πόλεμος Βλέπε φυλλάδο 3 της ιστοσελίδας μου

1982 ΛΙΒΑΝΟ 3^η εισβολή του Ισραήλ. Με Υπουργό Αμύνης τον Α. Σαρόν το Ισραήλ αιτηφάει την παρουσία των συριακών δυνάμεων που στρατοπέδευαν στο Ν. Λίβανο, ύστερα από διεθνείς αποφάσεις, και τις δυνάμεις του ΟΗΕ.και επιτίθεται κατά της Βηρυτού. Σκληρός πόλεμος σε συνεργασία με χριστιανικές δυνάμεις που αναγκάζει τους Παλαιστίνιους ν' αποσυρθούν, ύστερα από μεσολάβηση των ΗΠΑ στην Τυνησία . Ακολουθεί η σφαγή της Σάμπρα και Σατίλα με πάνω από χίλιους νεκρούς, άμαχους ως επί το πλείστον. Ο Α.. Σαρόν (μετέπειτα πρωθυπουργός) θεωρείται συνυπεύθυνος και αναγκάζεται σε παραίτηση

1982 ΜΑΛΟΥΪΝΕΣ Πόλεμος ανάμεσα στην Αργεντινή και τη Μ.Βρετανία

1987 ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ πρώτη Ιντιφάδα. Αντίσταση με πέτρες στην εγκατάσταση εποίκων

1989 ΡΟΥΜΑΝΙΑ Ανατροπή του καθεστώτος της «Λαϊκής Δημοκρατίας» του Τσαουσέσκο

1989 ΠΑΝΑΜΑΣ Στρατιωτική επέμβαση των ΗΠΑ. Ανατροπή της κυβέρνησης.

1990-1991 ΠΕΡΣΙΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ Κρίση και πόλεμος
Σύντομη αναφορά στο φυλλάδιο 3 (σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου).

1990 ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ Εμφύλιος πόλεμος

1991 ΚΡΟΑΤΙΑ Εμφύλιος πόλεμος και «εθνική κάθαρση»

1992-1993 ΣΟΜΑΛΙΑ Επέμβαση ΗΠΑ

1992 ΠΟΥΓΚΟΣΛΑΒΙΑ Πόλεμος

1994 ΡΟΥΑΝΤΑ Εμφύλια γενοκτονία

Σύντομη αναφορά στο φυλλάδιο 4 σελ. 14 πάνω στις προηγηθείσες οικονομικές συνθήκες (σειρά φυλλαδίων της ιστοσελίδας μου).

1994-1996 ΤΣΕΤΣΕΝΙΑ Πρώτος πόλεμος

1994 ΜΕΞΙΚΟ Εξέγερση των Σιάπας

1995 ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΟΥ Μεθοριακή ρήξη

1998-1999 ΓΟΥΪΝΕΑ ΜΠΙΣΑΟΥ εμφύλιος.

1999 ΤΣΕΤΣΕΝΙΑ 2^{ος} πόλεμος

1999 ΚΟΣΟΒΟ Ρήξη

2000 ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ 2^η Ιντιφάδα

2001 ΗΠΑ 11 Σεπτεμβρίου επίθεση με αυτοθυσιαζόμενους τρομοκράτες που με αεροπλάνα γραμμής παράσυραν στον θάνατο τους επιβάτες και τους ένοικους δύο ουρανοξυστών που κατέρρευσαν. Πολεμικός συναγερμός κατά της «ισλαμικής τρομοκρατίας».

2001 ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ Στρατιωτική επέμβαση των ΗΠΑ.

2001 ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ Επέμβαση των ΗΠΑ

2002 -2004 ΑΚΤΗ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣΤΟΥ Ρήξη

2003 ΣΟΥΔΑΝ Περιφερειακές εχθροπραξίες

2003 ΙΡΑΚ Αποτυχία εμπλοκής του ΟΗΕ σε σχεδιαζόμενη από τις ΗΠΑ και την Μ. Βρετανία επίθεση κατά του Ιράκ. Ο πόλεμος έγινε και οι πληγές και συνέπειες δεν έχουν ακόμη τελειωμό. Εκείνο που έχει σημασία για τους πρωτεργάτες είναι η δημιουργία μιας κατάστασης που συμβιβάζεται με τα «συμφέροντά τους.

2004 ΣΟΥΔΑΝ Δραματική έξοδος του πληθυσμού

2004 ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ Θάνατος του Γιάσερ Αραφάτ. Αποκλεισμένος με ταπεινωτικό τρόπο στο αρχηγείο του της Ραμάλα, η οποία δεχόταν καθημερινές στρατιωτικές επιθέσεις, ο ενωτικός ηγέτης των Παλαιστινίων κατηγορήθηκε από το Ισραήλ για υπόθαλψη της «τρομοκρατίας». Την απώλειά του ακολούθησε η νίκη της Χαμάς, μια οργάνωση που ασκούσε την τρομοκρατία, στις εκλογές της Παλαιστινιακής Αρχής, κάτι που ευνοούσε τα στρατηγικά σχέδια του Ισραήλ.

5.- Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΡΜΑΙΟ ΤΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΙΣΟΡΡΟΠΙΩΝ

Οι σχέσεις ανάμεσα στους συμμάχους κατά τον Μεγάλο πόλεμο

Φυγόκεντρες και κεντρομόλες τάσεις χαρακτηρίζουν τις σχέσεις ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις που χάραξαν την πορεία των εξελίξεων κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο και την επηρέασαν μέχρι τις περιπέτειες που συνεχίζουμε να ζούμε.

Το πρώτο από τη σειρά «φυλλαδίων» της ιστοσελίδας μου αναφέρεται στην «Πολιτική διάσταση του Μεγάλου Πολέμου»

Εκεί προσεγγίζονται οι πτυχές που χώριζαν ή ένωσαν αυτές τις δυνάμεις και εκεί επισημαίνονται οι συνθήκες που τις οδήγησαν στη συμμαχία που μας απάλλαξε από τον εφιάλτη της επικράτησης μιας ιδεολογίας που αποσκοπούσε στην κυριαρχία μιας «ανώτερης φυλής» σε βάρος ακόμη και της ύπαρξης «υποδεέστερων φυλών». Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε στην αποφυγή αυτού του τερατώδους κινδύνου η λανθάνουσα αλλά αποφασιστική παρουσία και αφύπνιση της οικουμενικής κοινωνικής συνείδησης στην οποία συμμετείχε, τότε, και η αδήριτη ανάγκη σεβασμού αρχών, αξιών και ισορροπιών συμβάλλοντας στη συστράτευση όλων των λαών. Τον κίνδυνο του φυλετικού ναζισμού είχαν ν' αναχαιτίσουν οι μόνες μεγάλες δυνάμεις που απόμειναν: Αγγλία, Σ.Ε. και ΗΠΑ. Και κάθε μια, είχε τα δικά της συμφέροντα που τα εννοούσε με τον δικό της τρόπο.

Αρχικά η προπολεμική πολιτική της Αγγλίας και της Γαλλίας, που κυριαρχούσαν τότε στο διεθνή συσχετισμό δυνάμεων, ευελπιστούσε να δει την Γερμανία να επιτίθεται κατά της Σ.Ε. και κατευθύνονταν προς αυτόν τον σκοπό. Αυτή η πολιτική οδήγησε στη συμφωνία του Μονάχου που κατάληξε στη διάλυση της Τσεχοσλοβακίας. Σε απάντηση η Σ.Ε. συνάπτει σύμφωνο μη επιθέσεως με την Γερμανία και ταυτόχρονα αποκτά σ' αντάλλαγμα εδάφη και προσαρτεί χώρες στα δυτικά της σύνορα. Στο μεταξύ οι Γερμανοί επικράτησαν αστραπιαία σ' όλη την ηπειρωτική Ευρώπη αλλά δεν κατάφεραν να νικήσουν τη νησιωτική Μ. Βρετανία και κυρίως την μεγάλη ναυτική δύναμή της που της εξασφάλιζε τον εφοδιασμό.

Ξαφνικά τον Ιούνιο του 1941 οι Γερμανοί αψηφούν το σύμφωνο μη επιθέσεως με την Σ.Ε. και της επιτίθενται με την στρατιωτική πείρα που είχαν αποκτήσει από τις αστραπιαίες προελάσεις κατά των δυτικών Ευρωπαϊκών χωρών. Την ίδια εποχή στην Β. Αφρική Γερμανο - Ιταλικά στρατεύματα προχωρούσαν προς τα πετρέλαια της Μ. Ανατολής. Ο κίνδυνος που αντιμετώπιζαν οι ΗΠΑ και η Δυτική Ευρώπη επιβάλλει συναγερμό άμυνας. Χωρίς καθυστέρηση και ύστερα από ενδιάμεσες συνδιαλλαγές και λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της κατάστασης ο πρόεδρος των ΗΠΑ και ο πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας συναντούνται, δύο μήνες μετά, στον Ατλαντικό και διακηρύσσουν τον ομώνυμο Χάρτη που σκοπεύει στη συστράτευση όλου του κόσμου σ' ένα αγώνα « για την εξασφάλιση για όλο τον κόσμο ειρηνικής ζωής απαλλαγμένης από την πείνα και τον φόβο». Οι πρώην αποικιακές χώρες μπροστά στις επαγγελίες που διακηρύχθηκαν και στο φόβο να καταταγούν ανάμεσα στις υποδεέστερες φυλές από τους νέους επίδοξους κατακτητές συστρατεύθηκαν με τη συμμαχία εξασφαλίζοντας αμοιβαία τον εφοδιασμό τους.

Σ' εκείνη την συγκυρία πρόεδρος των ΗΠΑ ήταν ο συνετός Φρ. Ντ. Ρούζβελτ και πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας ο Ου. Τσώρτσιλ ο οποίος, σε αντίθεση με τον προκάτοχό του Τσάμπερλαιν και το Γάλλο ομόλογό του Νταλαντιέ εννοούσε μια συνεργασία με τη Σ. Ε. Ο Πρ. Ρούζβελτ μπροστά στην απομονωτική συμπεριφορά που διέκρινε το οικονομικό κατεστημένο δεν μπορούσε να υποσχεθεί παρά την προμήθεια στρατιωτικού υλικού βάσει του συστήματος «μισθώσεως και δανεισμού». Η επίθεση της Ιαπωνίας κατά του Περλ Χάρμπορ έγινε αργότερα και επηρέασε οριστικά τη συμπεριφορά των Αμερικάνων. Πάντως η προμήθεια στρατιωτικού υλικού στους συμμάχους έφερε ήδη αλλαγή στη διαμόρφωση της οικονομίας των ΗΠΑ. Στη Μ. Βρετανία, χάρη στην τροπή που δόθηκε με τις επαγγελίες για τη συστράτευση των λαών και την επικείμενη αποαποικιοποίηση, οι ιδιωτικές οικονομικές σχέσεις ανάμεσα σ' αυτήν και τις οικονομικά εξαρτημένες χώρες εδραιώθηκαν αξιοποιώντας τη συνεργασία που ήδη υπήρχε μεταξύ των αντίστοιχων κοινωνικών τάξεων της κάθε χώρας. Έτσι δημιουργήθηκαν προγεφυρώματα διατήρησης των συμφερόντων τους. Στη Σ. Ε. η προσωποκεντρική νοοτροπία βρήκε την ευκαιρία για να τονωθεί το γόητρο του Στάλιν ο οποίος κήρυξε τον πόλεμο «πατριωτικό» και κινητοποίησε την μαχητικότητα του λαού στο έπακρο. Κανείς

δεν μπόρεσε ν' αμφισβητήσει την προσφορά της Σ. Ε. στην Μεγάλη Νίκη που μας απάλλαξε από τον εφιάλτη του Ναζισμού.

Η διεγκυστίδα που χαρακτήριζε την ανάμεσα στους συμμάχους συναίνεση

Το μεγάλο και κρίσιμο δράμα που μας επιφύλαξε ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος οδήγησε όχι μόνο στη συστράτευση των λαών αλλά και στη συνειδητοποίηση ότι υπήρχε ανάγκη προσφυγής σε κώδικες, θεσμούς και κατάλληλα όργανα που να ρυθμίζουν εκτός από την απελευθέρωση των εξαρτημένων λαών την διαχείριση των οικουμενικών προβλημάτων και την εξασφάλιση των Αξιών όπως αυτές της «Ελευθερίας, της Δικαιοσύνης και της Ειρήνης μέσα από τον σεβασμό της αξιοπρέπειας που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρώπινης κοινωνίας καθώς και των ίσων και αναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους» (σύμφωνα με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου). Αυτός ο στόχος όχι μόνο δεν επιτεύχθηκε αλλά οι εξελίξεις πήραν αντίστροφη πορεία.

Γενικά, όλες οι πτυχές των εξελίξεων πορεύονταν μέσα από δύο αντίθετες τάσεις. Από τη μια μεριά η ανάγκη επέβαλλε τη σύνεση και τον σεβασμό αρχών, αξιών και ισορροπιών κι από την άλλη τα εσωστρεφή συμφέροντα έβρισκαν τρόπους να επιβληθούν σε βάρος αυτής της ανάγκης. Από την μια μεριά ρίζωναν οι διεργασίες που κατάληξαν στην ίδρυση θεσμικών οργάνων (όπως ο ΟΗΕ και παραρτήματά του) και στην εκπόνηση κανόνων που καθορίζουν τους τρόπους συμπεριφοράς για τον σεβασμό αρχών και αξιών, από την άλλη κατάφευγαν σε κάθε μέσο και σε κάθε στήριγμα για να μπορούν να τους αγνοούν, να τους παραμορφώνουν και να τους καταπατούν.

Ενας σημαντικός παράγοντας που καθόριζε την πορεία των εξελίξεων ήταν η ρευστότητα της συναίνεσης που η ανάγκη επέβαλλε για την επίτευξη και λειτουργία της συμμαχίας. Αυτή η συναίνεση εγκυμονούσε δύο αντίθετες τάσεις: η μία επιβίωνταν από τον κοινό στρατηγικό στόχο της αναχαίτισης του ναζιστικού κινδύνου κι από την άλλη η παρεμβολή των επί μέρους συμφερόντων που δεν χωρούσαν σε μια αντικειμενική συμμόρφωση με υποχρεώσεις που πηγάζουν από αρχές, αξίες κώδικες και θεσμούς. Σε πολλές περιπτώσεις εμφανίζεται ο δυσπόστατος χαρακτήρας της συναίνεσης και αποτέλεσαν αποφασιστικές καμπές που σημάδεψαν την αναποτελεσματικότητά της. Θα σημειώσουμε ορισμένες:

Το δεύτερο μέτωπο

Όχι μόνο η συναίνεση αλλά ακόμη κι η στρατηγική ανάγκη κι οι διάφορες υποσχέσεις επέβαλλαν το άνοιγμα ενός μετώπου κατά της Γερμανίας στις ακτές της Δυτικής Ευρώπης. Αυτό το δεύτερο μέτωπο δεν έγινε παρά τον Ιούνιο του 1944 δέκα μήνες πριν από τη λήξη του πολέμου. (βλ. Φυλλάδιο 1, σ.17)

Το Ελληνικό δράμα

Τον Οκτώβριο του 1944 σε συνάντηση του Τσώρτσιλ με τον Στάλιν στη Μόσχα τα Βαλκανικά κράτη μοιράζονται ανάμεσά τους, όπως αναφέρει ο Τσώρτσιλ στ' απομνημονεύματά του. Η Ελλάδα παραδίδεται στην Αγγλία. Ο πρ. Ρούζβελτ αγανακτεί για τη στρατιωτική επέμβαση των Αγγλων του Δεκεμβρίου στην Αθήνα, όπως αποκαλύπτει ο γιος του Ελιοτ στο βιβλίο του «Ο πατέρας μου μού είπε» Δεν μπόρεσε όμως να υπερβεί την πραξικοπηματική «συναίνεση» ανάμεσα στους δύο άλλους ομολόγους του. Αργότερα η Ελλάδα παραδίδεται από τους Αγγλους, σαν να ήταν κτήμα τους, στον Χ. Τρούμαν, ο οποίος ανατρέποντας τη συνετότερη πολιτική του προκατόχου του και επωφελομένως λαθών από μέρους της ηγεσίας της Ελληνικής Αντίστασης οδηγεί την Ελλάδα σε εμφύλιο πόλεμο. (βλ. φυλλάδιο 2 κεφ.1)

Το τέλος της συμμαχίας

Βρισκόμαστε στο τέλος του πολέμου. Ο πρ. Ρούζβελτ πέθανε τον Απρίλιο του 1945 λίγους μήνες μετά την επανεκλογή του. Ολόκληρο το οικονομικό κατεστημένο των ΗΠΑ είχε ξεχάσει τον απομονωτισμό για μια αλαζονική συμπεριφορά κυρίαρχης ηγετικής δύναμης. Ο πόλεμος και η στρατιωτική βιομηχανία αποκόμισαν οφέλη που απεικονίζονται από το γεγονός ότι οι ΗΠΑ έφτασαν να έχουν το 50% του παγκόσμιου ΑΕΠ – που σταθεροποιήθηκε, ύστερα από χρόνια στο 30%- και

αντιστοιχεί σε λιγότερο από το 5% του πληθυσμού της Γης⁶ Η πλειοψηφία του Δημοκρατικού κόμματος είχε επιβάλει το Χ. Τρούμαν, που καμία σχέση δεν είχε με την πολιτική που ενέπνεε ο πρ. Ρούζβελτ, για αντιπρόεδρο και αντιπροσώπευε τα συμφέροντα που δημιουργήθηκαν από την στρατιωτική βιομηχανία. Το πνεύμα της σχετικής συναίνεσης που υπήρχε ανάμεσα στους τρεις Μεγάλους ανατράπηκε αμέσως. Ο νέος πρόεδρος απομακρύνει, χωρίς αργοπορία, τους πιστούς στο πνεύμα Ρούζβελτ συνεργάτες του, το οποίο πρέσβευε την μετάβαση της οικονομίας των ΗΠΑ από την στρατιωτική βιομηχανία σε μια άλλη προσανατολισμένη σε μια παγκόσμια ανάπτυξη κι από την οποία θα εισέπραττε κάποιο όφελος. Στη θέση τους διορίζει εκπροσώπους του νέου οικονομικού κατεστημένου που καλλιεργούσε μια πολεμική ατμόσφαιρα για τη διαιώνιση της ύπαρξης της στρατιωτικής βιομηχανίας και για την ανάπτυξη της.

Θα ήταν παράληψη να μην κάνουμε εδώ ορισμένες επισημάνσεις:

-Οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να επιλέξουν ένα άλλο δρόμο για τον ρόλο που τους επιφύλαξε η συγκυρία από αυτόν που, τώρα, τον διακρίνουν μια διαδοχή πολύμορφων πολέμων και επεμβάσεων με τραγικές, αλλά κι επικίνδυνες, συνέπειες πάνω στις εξελίξεις που ακολούθησαν και που ακολουθούν.

- Δύο πρόεδροι, ή γενικά ηγέτες, που αναλαβαίνουν την διαχείριση μιας χώρας ή μιας κατάστασης δεν θα κάνουν αναγκαστικά τις ίδιες επιλογές για να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις που αναλαβαίνουν.

- Οι πολιτικές που περιφρονούν Ισορροπίες, Αξίες και Αρχές οδηγούν σ' εκφυλιστικές καταστάσεις.

- Οι φιλελεύθερες οικονομίες αγνοούν εγκληματικά τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα κι έχουν έως τώρα οδηγήσει την Ανθρωπότητα στο αισχρό «Laisser faire» της αποικιακής εποχής και σήμερα στην «Ελεύθερη Οικονομία», δηλ την ασύδοτη, που χάρη στο «Μεγαλύτερο κέρδος» θυσιάζει περιβαλλοντικές, γεωπολιτικές και κοινωνικές ισορροπίες. Κι αυτό σε βαθμό που καταλήγουν σε πολέμους, φθορά του κοινωνικού οικογενειακού ιστού, εκφυλισμούς και κινδύνους που απειλούν ακόμη και την επιβίωσή μας.. (Βλ. φυλλάδιο 2 σ.14)

Χιροσίμα και Ναγκασάκι

Ο Τρούμαν ειδοποιείται από τον έκτακτο αποσταλμένο στη Μόσχα ότι γίνονται βολιδοσκοπήσεις από την Ιαπωνία για τη σύναψη ειρήνης και ότι ο Στάλιν εξέφρασε τον φόβο ότι οι Ιάπωνες θα επιχειρήσουν να διασπάσουν τους συμάχους. Την ίδια στιγμή στις ΗΠΑ ετοιμάζεται το μεγάλο έγκλημα της υιοθέτησης ενός νέου όπλου, άγνωστων συνεπειών, σε βάρος, μάλιστα, άμαχων πληθυσμών. Στις 6 και 9 Αυγούστου οι πόλεις Χιροσίμα και Ναγκασάκι καταστρέφονται και εκατοντάδες χιλιάδων άμαχων γίνονται θύματα μιας ενέργειας από την οποία δεν ξέρουμε αν έσβησαν, έως τώρα οι πληγές και ούτε πότε θα σβήσουν. Η ηθική εμβέλεια αυτού του εγκλήματος δεν περιορίζεται σ' αυτό καθαυτό το γεγονός αλλά, απείρως περισσότερο, σηματοδοτεί την μεταλλαγή των πολεμικών ηθών που ανοίγουν τον δρόμο σε όπλα απεριόριστης καταστροφικής δύναμης αγνώστων συνεπειών στον χώρο και στο χρόνο. Έως τώρα ήθη και συνθήκες έπαιρναν μέτρα για την προστασία των αμάχων. Στις μέρες μας οι πολεμικές ενέργειες καταλήγουν σε στόχους που πλήττουν, κυρίως, τους αμάχους.

Το όπλο της ατομικής βόμβας αναπτύχθηκε για ν' αναχαιτιστεί το ενδεχόμενο να το αποκτήσει η ναζιστική Γερμανία και να το χρησιμοποιήσει. Το γεγονός είναι ότι, τώρα, χρησιμοποιήθηκε ερήμην της συμμαχίας, χωρίς ν' αποτελούσε μίαν ανάγκη, αφού τα μηνύματα έδειχναν ότι η Ιαπωνία ήταν έτοιμη να συνθηκολογήσει. Το γεγονός φαίνεται να είναι ότι η απόφαση που πήρε ο Χ. Τρούμαν ο οποίος, βέβαια, κράτησε μυστικά τα εγκληματικά του σχέδια. απευθυνόταν, περισσότερο, στην Σ. Ε. για να την πτοήσει, αφού την έβαλε στον πολεμικό του στόχο ο Τρούμαν. (βλ. Φυλλάδιο 2 σ.25)

Το σχέδιο Μάρσαλ

Ο ΟΗΕ είχε αποφασίσει αμέσως μετά το τέλος του πολέμου την ίδρυση «Οικονομικής Επιτροπής για την Ευρώπη» για την λύση των προβλημάτων από την αναστάτωση και τη φθορά που υπέστη. Αντί όμως να επιληφθεί η επιτροπή του θέματος οι δύο αντίπαλες παρατάξεις προτίμησαν να κρατήσουν τις σχέσεις τους στα πλαίσια της μεταξύ τους αντιπαράθεσης. Η Μόσχα είχε ζητήσει ένα δάνειο από

⁶ Βρεζίνσκι: «Η μεγάλη σκακιέρα» εκδ. Λιβάνη

τις ΗΠΑ οι οποίες της το αρνήθηκαν επιμένοντας να την βοηθήσουν μέσα από το σχέδιο Μάρσαλ με το οποίο θα μπορούσαν να βάλουν όρους και να δημιουργήσουν δεσμεύσεις. Το σχέδιο Μάρσαλ είχε πολλαπλές σκοπιμότητες:

- Ν' αναπτύξει επενδυτική και εμπορική δραστηριότητα με την Ευρώπη.
- Ν' ανακουφίσει τους πληθυσμούς από τη μεταπολεμική δυσπραγία αμβλύνοντας έτσι τις κοινωνικές διεκδικήσεις και αποφεύγοντας ανεπιθύμητους κοινωνικούς προσανατολισμούς.
- Ν' αναπτυχθούν συνθήκες για πολιτική επιρροή και προσέγγιση.
- Να δελεάσει κάθε άλλη χώρα και να τις φέρουν σε σχέσεις ήπιας συνδιαλλαγής,

Αυτά δρομολογήθηκαν μαζί με την διάλυση της συμμαχίας η οποία κατέστησε τη Σ.Ε. και τον «κομμουνισμό» κύριους εχθρικούς στόχους. Στόχος στην πραγματικότητα ήταν οποιαδήποτε πολιτική εξέλιξη που θα ενοχλούσε τα γεωπολιτικά σχέδια του κυρίαρχου κατεστημένου σ' όλο τον κόσμο και όχι μόνο στην Ευρώπη. Ταυτόχρονα οι κύριοι πρωτεργάτες του πολέμου (Γερμανία και Ιαπωνία) κατακτούν σημαντικές θέσεις στο κατεστημένο της ηγεμόνευσης και στον παγκόσμιο συσχετισμό δυνάμεων.

Το τείχος του Βερολίνου

Παραβαίνοντας πραξικοπηματικά τα συμφωνηθέντα για τη διοίκηση της μεταπολεμικής Γερμανίας από τους συμμάχους η αμερικανική και η Αγγλική ζώνη ενώνονται και δημιουργούν ένα υποτεταγμένο κοινοβουλευτικό σώμα. Τον Αύγουστο του 1948 ενώνονται και με τη Γαλλική και επωφελούνται από το σχέδιο Μάρσαλ. Σε μια συγκυρία όπου κάθε χώρα, και παγκοσμίως, γινόταν αυστηρός έλεγχος στην κυκλοφορία του συναλλάγματος, εφαρμόζουν νέο νόμισμα το «Γερμανικό Μάρκο» με εμφανέστατο στόχο να αναστατώσουν τις οικονομικές και άλλες ισορροπίες ανάμεσα στις δύο ζώνες που απόμειναν. Αναπόφευκτη συνέπεια θα ήταν η αφαίμαξη του οικονομικού δυναμικού της Ανατολικής ζώνης χάρη στην ιδιαίτερη ισχύ που αποκτούσε το νέο μάρκο. Σε απάντηση η Σ. Ε. θέτει υπό αυστηρό έλεγχο τις μετακινήσεις αγαθών και πολιτών και αναγκάζει τους δυτικούς να καταφύγουν σε μια αερογέφυρα. Τον Μάιο του 1949 ιδρύεται η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας που είχε σαν επακόλουθο την ίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Τώρα μιλάνε για το «αίσχος του τείχους του Βερολίνου» που προκλήθηκε από συγκεκριμένους στρατηγικούς στόχους και ξεχνούν το αίσχος του τείχους της Παλαιστίνης που ορθώνεται από τους σιωνιστές. Ετσι μπορούν να φυλακίσουν τους Παλαιστίνιους, αφού δεν δίστασαν να φυλακίσουν με άλλα μέσα τον διαλλακτικό ηγέτη Αραφάτ, ν' αναπτύξουν τον εθνικισμό και να ολοκληρώσουν την άλωση της Ιερουσαλήμ.

Τεχεράνη, Γιάλτα, Πότσταμ. Από αυτά που είπαν οι Μεγάλοι

Κατά τη διάρκεια του Μεγάλου Πολέμου οι τρεις μεγάλοι συναντήθηκαν τρεις φορές για να συζητήσουν και ν' αποφασίσουν πάνω στα βασικά θέματα που αφορούσαν τη διεξαγωγή του αγώνα κατά του ναζιστικού κινδύνου. Από τα πρακτικά και τις αποφάσεις που αντλούμε από την έκδοση των «Διεθνών Σχέσεων» της Μόσχας (1970), έκδοσης «Σύγχρονης Εποχής», μπορούμε να σταχυολογήσουμε απόψεις και προτάσεις που χαρακτηρίζουν, σε κάποιο βαθμό, τις νοοτροπίες και τις προθέσεις των τριών Μεγάλων.

Κατ αρχήν θα πρέπει να σημειώσουμε ότι αυτές οι συναντήσεις έγιναν προς το τέλος του πολέμου στα παρακάτω χρονικά διαστήματα:

Τεχεράνη:	28 Νοεμβ.-	1 Δεκεμβ 1943
Γιάλτα:	4-	11 Φεβρ. 1945
Πότσταμ	17 Ιουλ. -	2 Αυγού. 1945

Τα χρονικά αυτά διαστήματα είναι πολύ προχωρημένα και κατά συνέπεια αντανακλούνται απόψεις αρκετά κατασταλαγμένες.

Για χάρη συντομίας το Ρ αναφέρεται στον Ρούζβελτ, το Στ. στον Στάλιν και το Τσ. στον Τσώρτσιλ. Μέσα από τα σταχυολογήματα που επιλέξαμε αναδύονται οι συμπεριφορές που χαρακτηρίζουν τη φυσιογνωμία των πρωταγωνιστών, των στρατηγικών προθέσεων, του βαθμού αντίληψης της πραγματικότητας και της ευθύνης που αυτοί επωμίζονται. Παράλληλα αντανακλάται η διαμάχη

ανάμεσα στους στόχους για την εξασφάλιση της μεταπολεμικής Ειρήνης και σ' εκείνον όπου υπόβοσκαν τα μικρόφθαλμα ταξικά «συμφέροντα»

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΕΧΕΡΑΝΗΣ: σε ιδιαίτερη συνάντηση ανάμεσα στον Ρ. και το Στ. 28.11.43

Ρ. Θα ήθελα να συζητήσω το θέμα της κατανομής μεταπολεμικά του εμπορικού στόλου με τρόπο που η Σ. Ε. ν' αποκτήσει τη δυνατότητα ν' αναπτύξει την εμπορική της ναυτιλία και επίσης να διατεθεί κι ένα μέρος για άλλες χώρες.

Στ. Η Ρωσία μετά τον πόλεμο θ' αποτελεί μεγάλη αγορά για τις ΗΠΑ

Ρ. ...Οι Λιβανέζοι θέλησαν ν' αναθεωρήσουν το σύνταγμα όμως οι Γάλλοι δεν τους άφησαν

Ρ. Αν οι Γάλλοι πιστεύουν ότι οι σύμμαχοι θα τους προσφέρουν τη Γαλλία έτοιμη στο πιάτο κάνουν λάθος.

Στ. Δεν φαντάζομαι πως οι σύμμαχοι χύνουν το αίμα τους για την απελευθέρωση της Ινδοκίνας για να την πάρει μετά η Γαλλία και ν' αποκαταστήσει το αποικιακό καθεστώς.

Στην τριμερή Διάσκεψη 28.11.43

Ρ. Η Διάσκεψη αυτή θα στεφθεί με επιτυχία, τα τρία έθνη θα δυναμώσουν τους δεσμούς και θα δημιουργηθούν προϋποθέσεις για μια συνεργασία των επόμενων γενεών.

Ρ. ....Το 2^ο Μέτωπο θα πραγματοποιηθεί γύρω στη 1^η Μαΐου 1944.

Στ. Το Ιταλικό θέατρο πολέμου έχει αξία για τη ελεύθερη ναυσιπλοΐα στη Μεσόγειο όχι όμως και για παραπέρα επιχειρήσεις κατά της Γερμανίας.

Τσ. Να πείσουμε την Τουρκία να βγει στον πόλεμο για να στέλλουμε εφόδια στη Ρωσία μέσα από τα Δαρδανέλια.... Εως τώρα καταφέραμε να στείλουμε τέσσερες νηοπομπές στη Β. Ρωσία.

Στ. Πρέπει να πούμε ότι αυτές οι νηοπομπές έφτασαν χωρίς απώλειες, δεν συνάντησαν στον δρόμο τον εχθρό. (πλάγιος υπαινιγμός ότι θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερες νηοπομπές)

Τσ. Αν βγει η Τουρκία στον πόλεμο και επιτεθεί στα Βαλκανικά κράτη και τη Θράκη ποιές θα ήταν οι συνέπειες;....Θα χρειαστούν 2-3 μεραρχίες για να καταληφθούν τα νησιά κατά μήκος της δυτικής ακτής της Τουρκίας για ν' ανοίξει ο δρόμος προς τη Μαύρη Θάλασσα.

Στ. Θα ήταν καλλίτερα η επιχείρηση να γίνει από τις δυτικές ακτές της Γαλλίας.

Συνάντηση Ρ. και Στ. 29.11.43

Ρ. Μετά το τέλος του πολέμου πρέπει να ιδρυθεί μια παγκόσμια οργάνωση η οποία θα στηρίζεται πάνω στις Αρχές των Ηνωμένων Εθνών και θ' ασχολείται με μη στρατιωτικά θέματα. Δεν θα πρέπει να συνεδριάζει σ' ένα ορισμένο μέρος....

Όταν η Ιταλία επιτέθηκε κατά της Αβησσυνίας είχα παρακαλέσει την Αγγλία και την Γαλλία να της κλείσουν τη Διώρυγα του Σουέζ, αλλά μεταβίβασαν το αίτημα στην ΚΤΕ.

Τριμερής Διάσκεψη 30.11. 43 και 1.12.43

Στ. Οι Ρώσοι αναλαβαίνουν να οργανώσουν τον Μάιο μεγάλη επίθεση κατά της Γερμανίας για να καθλώσουν τις Γερμανικές μεραρχίες στο Ανατολικό Μέτωπο.

Ρ. Ελπίζω ότι τα έθνη μας κατάλαβαν την ανάγκη των κοινών ενεργειών.

Ρ. Εμείς πήραμε πολλά πλοία. Μετά τον πόλεμο θα πρέπει να μοιραστούν ανάμεσα στα έθνη.

Ρ. Θα ήθελα να μιλήσουμε για την Πολωνία.

Στ. Οι πράκτορες της Πολωνικής κυβέρνησης (του Λονδίνου) συνδέονται με τους Γερμανούς. Σκοτώνουν παρτιζάνους. Δεν μπορείτε να φανταστείτε τι κάνουν.

Στ. Κάνουμε διαχωρισμό ανάμεσα στην Πολωνία και στην εξόριστη Πολωνική κυβέρνηση. Θέλουμε να έχουμε εγγύηση ότι οι πράκτορες αυτοί δεν θα σκοτώνουν παρτιζάνους.

Τσ. Είμαι υπέρ του διαμελισμού της Γερμανίας.

Ρ. Θα ήθελα να σας εκθέσω ένα σχέδιο διαμελισμού σε πέντε κράτη

Στ, Οι Ρώσοι δεν έχουν λιμάνια που δεν παγώνουν στη Βαλτική. Χρειάζονται τα λιμάνια της Καϊνισμπεργκ και του Μέμελ

Διακήρυξη των τριών Δυνάμεων 1 Δεκεμβρίου 1943

Εκφράζουμε την απόφασή μας, οι χώρες μας να εργασθούν μαζί τόσο στη διάρκεια του πολέμου όσο και στην κατοπινή ειρηνική εποχή. ....Η αλληλοκατανόηση που πετύχαμε εδώ μας εγγυάται τη νίκη.... Αναγνωρίζουμε πλήρως την μεγάλη ευθύνη για την εξασφάλιση μιας ειρήνης...που θα εξαλείψει την αθλιότητα και τις φρίκες του πολέμου....

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΚΡΙΜΑΙΑΣ

4-11 Φεβρουαρίου 1945

Συνεδρίαση 6 Φεβρουαρίου

Το πρώτο μέρος αφιερώνεται στη διάλυση της Γερμανίας και στις επανορθώσεις

- P. Συμφωνεί απόλυτα για την ιδιαίτερη ευθύνη των Μεγάλων Δυνάμεων για τη διαφύλαξη της παγκόσμιας ειρήνης....χρειάζεται η απόλυτη ομοφωνία των μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας σ' όλες τις σπουδαίες αποφάσεις....
(Η συζήτηση συνεχίζεται πάνω στο θέμα του βέτο)
- Στ. Πρέπει να δημιουργήσουμε όσο το δυνατό περισσότερα εμπόδια για την αποτροπή της διάστασης ανάμεσα στις κύριες δυνάμεις στο μέλλον
- Στ. Ο Τσ. θα θυμάται ότι το περασμένο φθινόπωρο έφερε στη Μόσχα τρεις εκπροσώπους της Πολωνικής κυβέρνησης στο Λονδίνο και συζήτησαν με τους αντιπροσώπους της κυβέρνησης του Λιουμπλίν (της Πολωνίας). Υπήρξαν σημεία συμφωνίας μεταξύ τους αλλά σαν συνέπεια ο Μικολάιτσικ, της κυβέρνησης του Λονδίνου, εκδιώχθηκε από αυτήν....
(Ας θυμηθούμε εδώ την συμπεριφορά της Αγγλίας απέναντι στην Ελλάδα δύο μήνες πριν)
- Τσ. ...Η Μ. Βρετανία διεξάγει δύσκολο αγώνα για τη διατήρηση της ακεραιότητας της Βρετανικής Κοινοπολιτείας και Αυτοκρατορίας. ...και δεν θα επιτρέψει ποτέ έστω κι ένα οποιοδήποτε κομμάτι της βρετανικής γης να μπει σε δημοπρασία...
Σε διευκρίνιση από τον Στετίνιους απαντά:
Αν πρόκειται για εχθρικά εδάφη δεν έχω αντιρρήσεις
- Τσ. Δεν θεωρώ σωστό να γίνεται διάκριση ανάμεσα σε φασίστες και μη φασίστες. Προτιμώ τον όρο δημοκράτες.
- Στ. Ωραία λόγια., ανάμεσα στη δημοκρατία και τον φασισμό δεν μπορεί να υπάρχει ενότητα.

Πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία θα μπορούσαμε ν' αντλήσουμε από αυτά τα πρακτικά όμως θ' αρκεστούμε εδώ σε στοιχεία από το ανακοινωθέν και το πρωτόκολλο.

Ανακοινωθέν 11 Φεβρουαρίου 1945 Κύρια σημεία

Συμφωνήσαμε την άνευ όρων συνθηκολόγηση όταν επιτευχθεί η οριστική συντριβή της Γερμανίας. Σύμφωνα με τα σχέδια οι ένοπλες δυνάμεις των τριών κρατών θα καταλάβουν στη Γερμανία χωριστές ζώνες. Προβλέπεται συντονισμένη διοίκηση και έλεγχος που θα πραγματοποιείται από την Κεντρική Επιτροπή Ελέγχου που θ' αποτελείται από τους αρχιστρατήγους των τριών δυνάμεων με έδρα το Βερολίνο.. Η Γαλλία θα πάρει μια ζώνη αν το επιθυμεί.

Εξετάσαμε το θέμα των επανορθώσεων και θεωρήσαμε δίκαιο να υποχρεώσουμε τη Γερμανία να καταβάλει αποζημιώσεις σε είδος.

Αποφασίσαμε στο πιο κοντινό μέλλον να ιδρύσουμε μια οργάνωση για τη διατήρηση της ειρήνης και της ασφάλειας.

Συντάξαμε Διακήρυξη για την επίλυση των οικονομικών και πολιτικών προβλημάτων της απελευθερωμένης Ευρώπης.

Επιβεβαιώνουμε την πίστη μας στις αρχές του Χάρτη του Ατλαντικού, στη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών και να δημιουργήσουμε μια διεθνή τάξη στηριγμένη και αφιερωμένη στην ειρήνη, στην ασφάλεια, στην ελευθερία και στη γενική ευημερία της ανθρωπότητας.

Συμφωνήθηκε να δημιουργηθεί μόνιμος μηχανισμός για τακτικές διαβουλεύσεις ανάμεσα στους τρεις υπουργούς εξωτερικών

Μόνο με τη συνεχιζόμενη και αυξανόμενη συνεργασία ανάμεσα μας και ανάμεσα σ' όλους τους φιλειρηνικούς λαούς μπορεί να πραγματοποιηθεί η πιο υψηλή επιδίωξη της ανθρωπότητας που πρέπει, όπως αναφέρεται στον Χάρτη του Ατλαντικού, «να εξασφαλίσει μια κατάσταση στην οποία όλοι οι άνθρωποι, σ' όλες τις χώρες θα μπορούν να ζουν όλη τη ζωή τους χωρίς να γνωρίσουν ούτε φόβο ούτε ανέχεια»

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΠΟΤΣΕΝΤΑΜ 17 Ιουλίου – 2 Αυγούστου 1945

Τα πρωτόκολλα και οι αποφάσεις που πάρθηκαν στις δύο πρώτες κορυφαίες διασκέψεις δεν μπορούν παρά να εμπνέουν αισιοδοξία και πίστη σ' ένα καλλίτερο μεταπολεμικό μέλλον. Ομως τα πράγματα άλλαξαν ριζικά, δύο μήνες μετά τον θάνατο του Πρ. Ρούζβελτ, και η μεταστροφή που έγινε στην οικονομική και πολιτική νοοτροπία του κατεστημένου περιγράφεται στην αρχή του κεφαλαίου. Ας προσπαθήσουμε να δούμε μέσα από τα πρακτικά και το ανακοινωθέν σημάδια αυτής της μεταστροφής.

Εδώ θα πρέπει να σημειώσουμε ότι θα έχουμε νέους πρωταγωνιστές που για συντομία θα χρησιμοποιούμε αρχικά γράμματα:

Τρ. Για τον Τρούμαν

Ατ. για τον Ατλυ

Συνεδρίαση 17 Ιουλίου 1945 Πρώτη συνεδρίαση

Τρ. Οι υποχρεώσεις που αναλάβαμε στη Διάσκεψη της Γιάλτας για την απελευθερωμένη Ευρώπη έμειναν ανεκπλήρωτες. Γι αυτό προτείνω η εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτής της Διακήρυξης να συμφωνηθεί σ' αυτή τη Διάσκεψη. Θα πρέπει να συμφωνήσουμε στην ανάγκη του γρήγορου ανασχηματισμού των τωρινών κυβερνήσεων της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας.

(Προφανώς ο Τρούμαν δείχνει προκλητικά τα χαρτιά του εκμεταλλευόμενος ένα λεπτό θέμα που σχετίζεται με τις διαφορετικές αντιλήψεις ως προς τα καθεστάτα των απελευθερούμενων χωρών)

Στ. ...Είναι απαραίτητο επίσης να εξετασθεί το θέμα του καθεστώτος της Ισπανίας Αυτό το καθεστώς επιβλήθηκε από την Γερμανία και την Ιταλία.

Τρ. Προτείνουμε να συγκροτηθεί Συμβούλιο Υπουργών για ορισμένο σκοπό – για την επεξεργασία των όρων της Συνθήκης Ειρήνης και την προετοιμασία της Διάσκεψης Ειρήνης.

Στ. Στη Διάσκεψη της Κριμαίας καθορίστηκε ότι οι Υπουργοί των Εξωτερικών θα εξετάζουν διάφορα ζητήματα. Όπως φαίνεται αυτό τώρα δεν ισχύει.

Τσ. ...Το Συμβούλιο Υπουργών δεν πρέπει ν' αντικαταστήσει τα όργανα που ήδη υπάρχουν.

Στ. ...Γιατί ο κ Τσώρτσιλ αρνείται στους Ρώσους να πάρουν το μερίδιο το μερίδιό τους από τον γερμανικό στόλο;

Τσ. ...ο στόλος αυτός πρέπει να βυθιστεί ή να μοιραστεί

Στ. Εσείς τι λέτε; Να βυθιστεί ή να μοιραστεί;

Τσ. Όλα τα πολεμικά μέσα είναι φοβερά πράγματα.

Στ. Ο στόλος πρέπει να μοιραστεί αν ο κ Τσ. θέλει να βυθίσει το δικό του μερίδιο...

Τσ. Τώρα όλος σχεδόν ο στόλος είναι στα χέρια μας

Στ. Γι αυτό πρόκειται!, Γι αυτό πρόκειται! Γι αυτό πρέπει να λύσουμε αυτό το πρόβλημα.

Συνεδρίαση 18 Ιουλίου 1945 Δεύτερη συνεδρίαση

Τσ. Θέλω να πω πόσο χαίρομαι που βελτιώθηκε η κατάσταση στην Πολωνία.

Στ. ...Αν ο κ. Τσώρτσιλ μας υποδείξει τα σημεία του σχεδίου (για την Πολωνία) που δυσκολεύουν τη θέση της Βρετανικής Κυβέρνησης είμαι έτοιμος να τα διαγράψω.

Στ. Η κυβέρνηση της Πολωνίας δεν αρνείται να κάνει ελεύθερες εκλογές.

Συνεδρίαση 19 Ιουλίου 1945 Τρίτη συνεδρίαση

Τσ. Χθες ο αρχιστράτηγος έθεσε θέμα επεισοδίων στα ελληνοαλβανικά σύνορα

Στ. Υπάρχει παρανόηση. Εγώ δεν το έθεσα στη Διάσκεψη αλλά σε ιδιωτική συζήτηση μίλησα γι αυτό.

- Τσ. Όταν ο Φράνκο μου έγραψε ότι αυτός, εγώ και μερικές άλλες χώρες πρέπει να ενωθούν κατά της απειλής από τη Σ.Ε. του έστειλα πολύ ψυχρή απάντηση.
- Στ. Δεν προτείνω στρατιωτική ανάμιξη. Θα ήθελα μόνο να ξέρει ο Ισπανικός λαός, ότι εμείς οι ηγέτες της δημοκρατικής Ευρώπης τηρούμε αρνητική στάση απέναντι στο καθεστώς του Φράνκο.
...Το καθεστώς του Φράνκο δημιουργήθηκε απ' έξω με την ανάμιξη του Χίτλερ και του Μουσολίνι.
- Τσ. Αν θέλετε, μπορούμε να συντάξουμε μια διακήρυξη για τις γενικές αρχές πάνω στις οποίες βασίζονται οι δημοκρατικές κυβερνήσεις

Συνεδρίαση 20 Ιουλίου 1945 Τέταρτη συνεδρίαση

- Στ. Πολλές δυσκολίες μας προκάλεσαν χώρες σαν την Ρουμανία και την Ουγγαρία. Πολύ μεγάλη ζημιά μας έκανε η Φινλανδία. Χωρίς την βοήθειά της δεν θα μπορούσε η Γερμανία να πραγματοποιήσει τον αποκλεισμό του Λένινγκραντ (που κράτησε 900 μέρες). Αν αρχίσουμε να τους εκδικούμαστε αυτό θ' αποτελεί μια πολιτική της οποίας δεν είμαι οπαδός
- Τσ. ...Λυπούμαι που στη σημερινή μας συνεδρίαση, πολλές φορές αναγκάζομαι να μη συμφωνήσω με την γνώμη της σοβιετικής αντιπροσωπείας.
- Στ. Από τον Αϊζενχάουερ και τον Μοντγκόμερι κανείς δεν παραπονέθηκε. Ο Αλεξάντερ όμως συμπεριφέρεται σαν να υπάγεται ο ρωσικός στρατός στις διαταγές του.

Συνεδρίαση 22 Ιουλίου 1945 Έκτη συνεδρίαση

- Στ. Σύμφωνα με ανακοίνωση της σοβιετικής αντιπροσωπείας: σ' ένα στρατόπεδο σοβιετικών αιχμαλώτων στην Ιταλία βρίσκονταν αιχμάλωτοι κυρίως Ουκρανοί. Οι Βρετανικές αρχές ανέφεραν τον αριθμό 150, όταν όμως, σοβιετικός αντιπρόσωπος τους επισκέφθηκε αποδείχθηκε ότι εκεί ήταν 10 χιλιάδες από τους οποίους η αγγλική διοίκηση σχημάτισε μια ολόκληρη μεραρχία.
- Τσ. Θα απαιτήσω ειδική τηλεγραφική αναφορά

Συνεδρίαση 28 Ιουλίου 1945 Δέκατη συνεδρίαση

- Στ. Θα ήθελα να σας κάνω γνωστό ότι πήραμε νέα πρόταση από την Ιαπωνία που μας προτείνει συνεργασία. Θα της απαντήσουμε όπως και την προηγούμενη φορά

Συνεδρίαση 31 Ιουλίου 1945 Ενδέκατη συνεδρίαση

- Ατ. ...Να καλέσουμε σαν μέλος της Επιτροπής Επανορθώσεων τη Γαλλία
- Στ. Ας καλέσουμε και την Πολωνία.
- Ατ. Όπως κατάλαβα συμφωνήσαμε να καλέσουμε την Γαλλία
- Τρ. Χθες συμφωνήσαμε η Σ.Ε. να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της Πολωνίας για επανορθώσεις κι εμείς από την πλευρά μας να ικανοποιήσουμε τις απαιτήσεις της Γαλλίας και των άλλων χωρών. Η συμμετοχή της Γαλλίας στην επιτροπή, κατά την γνώμη μου, θα προκαλούσε σύγχυση.
- Στ. Ο κ. Ατλν επιμένει;
- Ατ. Θα ήθελα
- Στ. Καλά δεν έχω αντίρρηση.

Θα παρατηρήσουμε ότι ο τόνος και η ατμόσφαιρα που χαρακτηρίζαν μια καλή θέληση από μέρους των συμβαλλομένων κατά τις δύο προηγούμενες Διασκέψεις αντικαταστάθηκε από μια εριστική συμπεριφορά. Οι συζητήσεις επικεντρώθηκαν πάνω στο ευαίσθητο θέμα των καθεστώτων στην απελευθερωμένη Ευρώπη. Η δυσκολία έγκειτο κυρίως στην επιλογή των νέων σχημάτων που θα επάνδρωναν τις νέες κυβερνήσεις. Αυτή η διαμάχη κατάληξε, στην πράξη, στη Δημιουργία των «Λαϊκών Δημοκρατιών», από την μια μεριά, κι από την άλλη στην οριστική τοποθέτηση της Σ. Ε. και των εξαρτημένων από αυτήν χωρών στον εχθρικό στόχο του επερχόμενου «Ψυχρού Πολέμου», ο οποίος άρχισε, πριν τελειώσει ο πόλεμος, από την Ελλάδα. (Καμία μνεία δεν έγινε γ' αυτόν).

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ 2 Αυγούστου 1945

Αυτό το ανακοινωθέν δεν μπόρεσε ν' αγνοήσει τις αποφάσεις που πάρθηκαν στη Γιάлта αλλά η επιλογή των νέων όρων διευρύνεται σε χώρους όπου η επαγγελόμενη συναίνεση δεν βρίσκει ειλικρινή ομοφωνία. Η σύναψη Ειρήνης με τις διάφορες χώρες που συνεργάστηκαν με τη Γερμανία αποτέλεσε το κύριο πεδίο διαμάχης. Κι ας το πούμε καθαρά, έδωσαν την αφορμή για να πραγματοποιηθεί ο διαχωρισμός που το ανα τον κόσμο αναδιαμορφωμένο ηγεμονικό κατεστημένο επιθυμούσε. Η χαριστική βολή όμως δόθηκε όταν πέντε μέρες αφού τέλειωσε η Διάσκεψη ο Τρούμαν έδειξε την δύναμή του καταστρέφοντας εγκληματικά την πόλη Χιροσίμα κι ύστερα από άλλες τρεις μέρες την αλαζονική και χωρίς όρια αποφασιστικότητά του επαναλαμβάνοντας το ανοσιούργημα πάνω από την πόλη Ναγκασάκι.

6.-ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΑΓΝΟΟΥΜΕ.

Το σύνδρομο του οπαδού

Θεωρείται κανείς καθυστερημένος όταν αγνοεί τον τάδε ποδοσφαιριστή ή την τάδε τραγουδίστρια ή, όταν αποκομμένος από την παράδοση δεν τιμά την τάδε γιορτή κτλ. Πολλά είναι τα θέματα που απορροφούν το ενδιαφέρον του σύγχρονου Ανθρώπου. Ολ' αυτά αποτελούν απομεινάρια που κληρονομήσαμε, ιδιαίτερα, από τις επιλήψιμες εξελίξεις που ακολούθησαν τον Μεγάλο Πόλεμο. Δεν μπορούμε λοιπόν να μην ανατρέξουμε, και πάλι, στην μνεία που οφείλουμε στους θεσμούς τους οποίους αποκτήσαμε σαν τίμημα στις θυσίες που τότε υποβλήθηκαμε. Στην πραγματικότητα αυτοί οι θεσμοί ήταν το αποτέλεσμα των επαγγελιών που αρχίζοντας από τον Χάρτη του Ατλαντικού συντέλεσαν στη συστράτευση των λαών για ν' αναχαιτισθεί ο εφιάλτης του ναζιστικού κινδύνου.

Οι άνθρωποι είχαν πάντα ανάγκη κωδίκων που να ρυθμίζουν τις μεταξύ τους συμπεριφορές. Ιδιαίτερα μέσα από τις θρησκείες διαμορφώνονταν οι Αξίες και Αρχές που συντηρούσαν, λίγο ή πολύ, τον κοινωνικό ιστό. Τελικά καταστάλαξαν στους πρώτους στην ιστορία συλλογικούς και μελετημένους οικουμενικούς θεσμούς. Η μοίρα, αλλά, κυρίως η απληστία των ισχυρών που ηγεμονεύουν πάνω στις εξελίξεις, κατόρθωσαν ν' απογυμνώσουν, ν' αγνοήσουν και να παραμορφώσουν το νόημά τους στο βαθμό που να έχουν αυτοί οι θεσμοί κυριολεκτικά παροπλισθεί. Αυτή η κακόβουλη τάση δεν έμεινε αδρανής και κατά τη διάρκεια της προπαρασκευής των θεσμικών οργάνων και κειμένων γι' αυτό και υπάρχουν ορισμένα σημεία που ξεφεύγουν ή αποδυναμώνουν το πνεύμα και την αξιοπιστία τους. Παρ' όλ' αυτά δεν παύουν ν' αποτελούν το στήριγμα και το μόνο ιδεολογικό όπλο που μπορεί ο Άνθρωπος ν' αντιπαρατάξει στην αλαζονική ηγεμόνευση του πλανήτη από το σύγχρονο οικονομικο-πολιτικό κατεστημένο.

Δεν θα πρέπει ν' αποδώσουμε την ευθύνη σε ένα παράγοντα αλλά να την μοιραστούμε όλοι. Μιλάμε συχνά για επανάσταση και μάλιστα κάποτε αυτή η λέξη αποτελούσε ελκυστική έννοια την οποία υιοθετούσαν ακόμη κι οι δεξιές δικτατορίες. Η αλήθεια είναι ότι αυτή η έννοια υπονοεί μian ανάγκη ριζικής αλλαγής. Την εποχή μας δεν μπορεί κανείς να οραματίζεται μια ταξική επανάσταση όπως συνέβαινε σε άλλες εποχές. Χρειάζεται μια επανάσταση στις νοοτροπίες και στις συμπεριφορές. Κι αυτό είναι πολύ πιο εφικτό από μια αντιπαραθέση της βίας στη βία, προπαντός όταν η πρωτογενής βία έχει μian ακαταμάχητη πανοπλία. Και προπαντός να μη μας διαφεύγει ότι η αντιστασιακή βία είχε, σχεδόν πάντοτε, ατυχείς εξελίξεις, όπως και η πρωτογενής της οποίας όμως τις συνέπειες υφίστατο το σύνολο

Υπάρχει ιστορικής κλίμακας ροπή προς την παραταξιακή τοποθέτηση μας απέναντι στις διάφορες αλληλοσυγκρουόμενες τάσεις που διαμορφώνουν εξελίξεις μέσα από συγκεκριμένους συσχετισμούς δυνάμεων. Αυτή η ροπή συνοδεύεται από το «σύνδρομο του οπαδού». Ένα σύνδρομο που καθρεφτίζει την αμηχανία του σημερινού ανθρώπου να έχει, σαν άτομο, ενσυνείδητη γνώμη πάνω στα προβλήματα. Ετσι γίνεται οπαδός πάσης φύσεως φορέων. Όπως δεν συνειδητοποιεί γιατί είναι οπαδός της μιας ή της άλλης ποδοσφαιρικής ομάδας δεν συνειδητοποιεί γιατί υποστηρίζει τον ένα ή τον άλλο παράγοντα που συγκρούονται σ' ένα συσχετισμό δυνάμεων βασιζόμενος σε παρορμητικές προτιμήσεις χωρίς να προσφεύγει στη Γνώση της πραγματικότητας και του εφικτού που του προσφέρεται για τη διαμόρφωση έγκυρης γνώμης. Αυτό είναι το μεγάλο μειονέκτημα που τον χαρακτηρίζει, στις μέρες μας, μαζί με την ανευθυνότητα που στιγματίζει τις συμπεριφορές του. Κι όμως είναι σε θέση να γνωρίσει τα δικαιώματά του και να σεβαστεί την αντικειμενικότητα της δικής του κρίσης. Αφέθηκε στη ροπή αυτού του συνδρόμου στο οποίο υπόκεινται και οι ηγέτες του οι οποίοι αντιδρούν σε μian ανεξάρτητη κρίση και δεν επιζητούν συνεργασίες για την σύμπληξη ενός πολιτικού μετώπου ή την ενίσχυση των ρευμάτων που συμμετέχουν κριτικά στον οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων

και όπου κυριαρχεί η ηγεμόνευση. Αντί ν' αντιμετωπίσουν με συλλογικό πνεύμα τα συγκεκριμένα και κοινά οικουμενικά προβλήματα καταφεύγουν στην «αναζήτηση» σχημάτων παραταξιακού χαρακτήρα στα οποία θα βρουν μια θέση ανάμεσα στην ορθοδοξία τους και ενός «ουδέτερου» ηγετικού ρόλου.

Μιλάμε για Δημοκρατία περιορίζοντας την έννοια στις ενδείξεις της κάλπης είτε αυτή περιορίζεται στις σφυγμομετρήσεις είτε αφορά την επιλογή κυβερνητικού σχήματος. Όμως πάνω σε ποια βάση οριστικοποιήθηκε η πεποίθηση του κάθε πολίτη πριν εκφραστεί; Είχε (;) τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια; Δεν εννοώ μ' αυτό το πνευματικό του επίπεδο. Εννοώ τη γνώση της πραγματικότητας.

Δεν θα μείνουμε στην κλίμακα ενός έθνους στην οποία αναφερθήκαμε ενδεικτικά. Θα αναγάγουμε το θέμα στις συμπεριφορές που αφορούν ολόκληρη την οικουμένη γιατί μέσα σ' αυτό το επίπεδο σχηματίζονται κι αποφασίζονται οι εξελίξεις από τις οποίες εξαρτώνται οι κάθε άλλης κλίμακας καταστάσεις και συμπεριφορές. Η φράση αυτή υποδηλώνει μια θεμελιώδη πραγματικότητα, που επισημαίνει ότι υπάρχει ένα ηγεμονικό κατεστημένο το οποίο κυριαρχεί πάνω στον συσχετισμό δυνάμεων που ελέγχει τις εξελίξεις και δημιουργεί τις καταστάσεις που επικρατούν. Αυτόν τον βασικό παράγοντα που ρυθμίζει τις τύχες κάθε κλίμακας κοινωνίας η καταστάσεων τον αγνοούμε. Και συνέπεια αυτής της άγνοιας αποτελεί το γεγονός ότι ενώ το κατεστημένο περιβάλλεται από μια πληθώρα προπυργίων, από τον μεθοδευμένο σφετερισμό του ΟΗΕ, το ΝΑΤΟ, το ΔΝΤ, την Παγκόσμια Τράπεζα, το Νταβός, τους 7/8 Μεγάλους κτλ ο Άνθρωπος δεν έχει τίποτε ν' αντιπαρατάξει. Και το κατεστημένο αυτό θρονιάζει στον παγκόσμιο συσχετισμό δυνάμεων βρίσκοντας τον τρόπο να συμβιβάζει τις διαφορές του και να εξασφαλίζει την κυριαρχία του ισχυρότερου. Αντίθετα, συμβαίνει το παράξενο φαινόμενο να παραμένει ανύπαρκτη μια συγκροτημένη πολιτική δύναμη για να πιέσει και ν' αντιπαρατεθεί στην πανοπλία του κατεστημένου μέσα από τις διεργασίες του συσχετισμού δυνάμεων. Είναι προφανές ότι αυτό το φαινόμενο ενισχύει την ισχύ της κυρίαρχης δύναμης στους κόλπους του κατεστημένου, αποδυναμώνει τη θέση των λιγότερο προσκείμενων στην κυρίαρχη αυτή δύναμη και τις αναγκάζει σε μεγαλύτερες υποχωρήσεις και συμβιβασμούς. Με άλλα λόγια η απουσία μιας συγκροτημένης δύναμης από τον οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων ενισχύει σε επικίνδυνο βαθμό την κυριαρχία του ισχυρότερου πάνω στις τύχες μας.

Πώς μπορεί ν' αντιμετωπιστεί αυτή η κατάσταση; Η γνώμη μου είναι ότι έχουμε μπροστά μας δύο τρόπους εφικτούς: Ο ένας είναι να βρεθεί η δυνατότητα μιας συνεργασίας με τις αποδυναμωμένες δυνάμεις αντίστασης που συμμετέχουν στον ενεργό συσχετισμό δυνάμεων παίρνοντας το θάρρος και, συμμορφούμενοι με το παράδειγμα του κατεστημένου που διατηρεί την ενότητά του, ώστε να ενεργοποιηθούν ή να ενισχυθούν οι αντιπαραθέσεις οι οποίες υπάρχουν έτσι ή αλλιώς στους κόλπους του κατεστημένου. Ο άλλος είναι η συγκρότηση ενός πραγματικά παγκόσμιου πολιτικού φορέα ο οποίος θα μπορεί να κινητοποιεί και να εκφράζει με διαδηλώσεις που θα γίνονται σε ορισμένες σηματοδιακές και περιστασιακές μέρες σε κάθε σημείο της Γης, ταυτόχρονα και με κάθε άλλο θεμιτό μέσο αντίστασης. Ας θυμηθούμε τον Τσώρτσιλ ο οποίος πριν τελειώσει ο μεγάλος πόλεμος είπε ότι εκείνο που τον τρομάζει είναι όταν «το θηρίο που λέγεται Άνθρωπος πάψει να περπατά στα τέσσερα και σηκωθεί όρθιο». Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι στις 15.03.03 μια τέτοια διαδήλωση πραγματοποιήθηκε. Δυστυχώς όμως καμία συνέχεια δεν δόθηκε. Ούτε μια εκδήλωση αυτής της εμβέλειας και μορφής επαναλήφθηκε, ούτε προέκυψε ένας φορέας που ν' αντιπροσωπεύει τον πολιτικό αντίλογο στην καταχρηστική εξουσία του κατεστημένου πάνω στις τύχες του κόσμου. Κι ακόμη χειρότερο, χάθηκε η ευκαιρία για να συγκροτηθεί ένα όργανο οικουμενικό που ν' αντιμετωπίσει την κατατρόπωση των Αρχών και Αξιών που στηρίζουν τα Δικαιώματά μας, μια «Διεθνής» για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των οικουμενικών θεσμών και για μια συνεπέστερη διαχείριση της οικουμένης που θα αντιπαραταχθεί στο ολέθριο κατεστημένο της ηγεμόνευσης.

Κι αυτά τα Δικαιώματα αποδυναμώνονται μέρα με τη μέρα σ' όλες τις κλίμακες της σημερινής Ζωής. Σε ατομικό επίπεδο η απασχόληση παίρνει μια παθολογική μορφή που την διακρίνουν: η ανασφάλεια, η απορύθμιση κι επιδείνωση των συνθηκών εργασίας και διαβίωσης, η καλυμμένη στατιστικά ανεργία, τα εμπόδια στη χάραξη ενός μέλλοντος για τον κάθε νέο, οι ψυχολογικές επιπτώσεις που τους περιθωριοποιούν και μια πληθώρα άλλων δυσοίωνων επιπτώσεων. Για το

σύνολο τα πράγματα είναι ακόμη χειρότερα: Οι συνέπειες πάνω στο περιβάλλον είναι ορατές. Ακόμη και πρωτόγνωρες σε συχνότητα κι ένταση κλιματικές διαταραχές με τραγικές συνέπειες εμφανίστηκαν. Το φαινόμενο του θερμοκηπίου που προσπάθησε ο ΟΗΕ ν' αντιμετωπίσει από το 1992 κτάληξε στη άρνηση του πλανητάρχη Μπους να θέσει υπό έγκριση ένα κολοβό, από τις επίμονες επεμβάσεις των ΗΠΑ, πρωτόκολλο το 2005 στο Κογκρέσο προφασιζόμενος ότι «θα έθιγε την οικονομία της χώρας του». Προβλήματα όπως, όχι απλώς, η χρήση κι η εμπορία ναρκωτικών αλλά η ευρεία καλλιέργεια τους, η εμπορία παιδιών για την ικανοποίηση της μόδας της παιδεραστίας ή για την χρησιμοποίηση οργάνων τους για μεταμόσχευση, η διόγκωση της απόκτησης μαύρου χρήματος και οι επακόλουθες συνέπειες δεν αποτελούν τα μόνα που χρειάζονται αντιμετώπιση. Τα προβλήματα της άντλησης και κατανομής των γήινων πόρων για ενέργεια και νερό εγκυμονούν πολεμικές αντιμετωπίσεις. Αυτό, πάντως συμβαίνει από πολλά χρόνια πριν, με το θέμα της ενέργειας, αλλά τώρα αποτελεί τη ραχοκοκαλιά των διεθνών σχέσεων και την αφετηρία των διεργασιών που καταλήγουν σε πολέμους. Υπάρχουν πολλές άλλες παθολογικές επιπτώσεις αλλά τα παραπάνω αρκούν για να σχηματίσουμε μια εικόνα της σύγχρονης αρρωστημένης πραγματικότητας, ιδιαίτερα σε ότι αφορά την ανάγκη ν' αντιδράσουμε όχι αναζητώντας τον τρόπο αλλά ν' αποφασίσουμε φροντίζοντας πρώτ' απ' όλα να μαθαίνουμε για να μπορούμε να κρίνουμε. Συγγενής μου ιδεαλιστής στις ιδέες του, που συνειδητοποιεί ποια είναι η σύγχρονη πραγματικότητα μου έγραψε: «δεν πρέπει να περιμένεις να πάθεις για να μάθεις αλλά να μαθαίνεις για να μη πάθεις». Αυτό (;) δεν πρεσβεύει κι η ξεχασμένη ιδεολογική αρχή της διαλεκτικής λογικής; Ας θυμηθούμε τη φράση « Ελευθερία σημαίνει συνείδηση της αναγκαιότητας» όπου συνείδηση θα πει σωστή γνώση και «αναγκαιότητα εννοεί το σύνολο των νόμων στους οποίους αναγκαστικά υποκειμέθα». Και το σκληρό ερώτημα είναι κατά πόσο γνωρίζουμε την αναγκαιότητα. Λίγο ή πολύ τη ζούμε στην πραγματικότητα και υποφέρουμε πολλά εξ αιτίας της αλλά δεν ξέρουμε τους θεσμούς που θεσπίστηκαν για ν' αντλήσουμε τη γνώση που θα μας βοηθήσει να την αντιμετωπίσουμε και που αποτελούν το άλλο σκέλος της πραγματικότητας. Ας φροντίσουμε λοιπόν να πάρουμε μια έστω στοιχειώδη γνώση της ύπαρξής τους και του περιεχομένου τους, Οσον αφορά την ικανότητα του ανθρώπου να σκέπτεται και να μαθαίνει δεν είναι κάτι που του λείπει. Έχει την ικανότητα να κρίνει τουλάχιστο όσο και τις τεχνικές που σχετίζονται με την διεξαγωγή ενός ποδοσφαιρικού αγώνα. Εκείνο που του λείπει είναι η στοιχειώδης γνώση πάνω στην ύπαρξη και τους στόχους των οικουμενικών θεσμών και πάνω απ' όλα το ενδιαφέρον και η θέληση να τους μάθει και να τους χρησιμοποιήσει σαν ιδεολογικό όπλο.

Χάρτης του Ατλαντικού, 14 Αυγούστου 1941

Εσπευσμένα, λιγότερο από δύο μήνες μετά την επέλαση των Γερμανών κατά της Σ.Ε. και μπροστά στον κίνδυνο μιας επικράτησής των συναντήθηκαν ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ρούζβελτ με τον πρωθυπουργό της Μ. Βρετανίας Τσώρτσιλ στον Ατλαντικό για ν' αντιμετωπίσουν την κρισιμότητα κατάσταση που δημιουργήθηκε. Κύριο μέλημά τους ήταν να εξασφαλίσουν τη συστράτευση των λαών στον αγώνα κατά του ναζισμού. Γι αυτό προέβησαν στην Διακήρυξη επαγγελιών που τους δόθηκε το όνομα «Χάρτης του Ατλαντικού». Τον παραθέτουμε με μικρές συντομεύσεις:

- 1.- Οι χώρες τους δεν επιδιώκουν καμία εδαφική ή άλλη επέκταση.
- 2.- Δεν επιθυμούν καμία εδαφική αλλαγή η οποία δεν θ' ανταποκρινόταν στη λαϊκή θέληση και τις επιθυμίες που θα εκφράζονται ελεύθερα.
- 3.- Σέβονται το δικαίωμα κάθε λαού να επιλέγει τη μορφή της κυβέρνησής του και ελπίζουν ότι τα κυριαρχικά δικαιώματα θ' αποδοθούν στις χώρες που τα στερήθηκαν με τη βία.
- 4.- ... να ευνοήσουν την πρόσβαση κάθε χώρας στις παγκόσμιες αγορές και στις πρώτες ύλες που θα τους είναι απαραίτητες για την οικονομική τους ευημερία.
- 5.- Εύχονται μια συνεργασία ανάμεσα στις χώρες στον οικονομικό τομέα με στόχο την εξασφάλιση καλλίτερων συνθηκών εργασίας, την οικονομική πρόοδο και την κοινωνική ασφάλεια.

6.- ... Ελπίζουν στην εγκαθίδρυση μιας ειρήνης που θα επιτρέψει σε κάθε χώρα ν' αναπτυχθεί με ασφάλεια και να εγγυηθεί σε όλες τις χώρες, σε όλους τους ανθρώπους ότι θα μπορούν να ζουν χωρίς φόβο και χωρίς φτώχεια.

7.- Πιστεύουν ότι κάθε χώρα πρέπει ν' αποκλείσει την άσκηση βίας. Δεδομένου ότι η ειρήνη δεν μπορεί να προστατευθεί αν συνεχίζονται να χρησιμοποιούνται στρατιωτικά μέσα από χώρες που μ' αυτά απειλούν επιθέσεις εκτός των συνόρων τους, πιστεύουν ακράδαντα ότι με την προοπτική εγκαθίδρυσης μόνιμου συστήματος ασφαλείας, ο αφοπλισμός αυτών των χωρών είναι απαραίτητος. **Επίσης ευνοούν και ενθαρρύνουν κάθε μέτρο που θα μπορούσε να ελαφρύνει το συντριπτικό βάρος των εξοπλισμών....**

Η εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου θα έπρεπε να είχε αρχίσει από το ηγεμονικό κατεστημένο. Δεν χρειάζεται να κάνουμε σχόλια που θ' αναφερθούν στην πληθώρα των περιπτώσεων όπου αυτές οι επαγγελίες καταπατήθηκαν βάνουσα. Αρκεί ν' αναφερθούμε στην ιστορία της εποχής μας. Μπορούμε όμως και να ρίξουμε μια ματιά και στο χρονολόγιο που παραθέτουμε στο κεφάλαιο 4.

Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών

Ο Χάρτης αυτός συντάχθηκε το 1945 από την Διάσκεψη του Ηνωμένων Εθνών για τη Διεθνή Οργάνωση βασιζόμενη στις προτάσεις που συνέταξαν στο Νταμπάρτον Οακς, οι εκπρόσωποι των ΗΠΑ, της Μ.Βρετανίας, της Σ.Ε. και της Κίνας (της εθνικιστικής) από τον Αύγουστο έως τον Οκτώβριο 1944. Υπογράφηκε στις 26 Ιουνίου 1945 από 50 χώρες.

Προοίμιο

Εμείς, οι λαοί των Ηνωμένων Εθνών αποφασισμένοι

να προστατεύσουμε τις επόμενες γενεές από την πληγή του πολέμου.....

να διακηρύξουμε την πίστη μας στα θεμελιώδη δικαιώματα μέσα από την αξιοπρέπεια και την ανθρώπινη αξία, μέσα από την ισότητα των δικαιωμάτων μεταξύ γυναικών και ανδρών και μεταξύ των εθνών μικρών και μεγάλων

να δημιουργήσουμε τις αναγκαίες συνθήκες για τη διατήρηση της δικαιοσύνης και του σεβασμού των υποχρεώσεων που προκύπτουν από συνθήκες και άλλες πηγές του διεθνούς δικαίου.

Κεφάλαιο 1: Στόχοι και Αρχές (επιλογές από 2 άρθρα - 11 εδάφια)

1.1⁷ - Διατήρηση της ειρήνης με την πρόληψη, την αποφυγή απειλών, την απόρριψη κάθε μορφής βίας και διατάραξης της ειρήνης και την χρησιμοποίηση ειρηνικών μέσων, σύμφωνα με τις αρχές της δικαιοσύνης και το διεθνές δίκαιο για την διευθέτηση διεθνών διαφορών που εγκυμονούν τον κίνδυνο διατάραξης της ειρήνης.

2.3-Τα μέλη του οργανισμού να διευθετούν τις διαφορές τους με ειρηνικά μέσα με τρόπο που να μην απειλείται η διεθνής ειρήνη και να μη κινδυνεύει η δικαιοσύνη.

2.7- Καμία διάταξη του Χάρτη δεν εξουσιοδοτεί τα Ηνωμένα Έθνη να επέμβουν σε ζητήματα που ανήκουν ουσιαστικά στην εσωτερική δικαιοδοσία οποιουδήποτε κράτους και δε θα αναγκάζει τα Μέλη να υποβάλλουν τέτοια θέματα για ρύθμιση σύμφωνα με τους όρους αυτού του Χάρτη. Η αρχή όμως αυτή δεν πρέπει να εμποδίζει την εφαρμογή των εξαναγκαστικών μέτρων που προβλέπονται από το κεφάλαιο 7. (Προσωπική σημείωση: αυτό το άρθρο με την προσθήκη της τελευταίας φράσης αφήνει ελεύθερο πεδίο για μυστικές μηχανορραφίες που μπορούν να οδηγήσουν τελικά σε στρατιωτική επέμβαση)

Κεφάλαια 2-5, αφορούν τη συγκρότηση του Ο.Η.Ε.

Κεφάλαιο 6 Ειρηνική διευθέτηση Διαφορών (επιλογές από 6 άρθρα - 12 εδάφια)

⁷ Ο πρώτος αριθμός δίδει τον αριθμό του άρθρου του καταστατικού κι ο δεύτερος τον αριθμό του εδαφίου

33. 1-....Τα ενδιαφερόμενα μέρη θα προσπαθούν πρώτ' απ' όλα να λύσουν τη διαφορά τους με διαπραγματεύσεις, έρευνα, μεσολάβηση, συνδιαλλαγή, διαιτησία, δικαστικό διακανονισμό προσφυγή σε τοπικούς οργανισμούς ή συμφωνίες ή με άλλα ειρηνικά μέσα της εκλογής τους.

34 Το Συμβούλιο Ασφαλείας μπορεί να ερευνά κάθε διένεξη ή κάθε κατάσταση που θα ήταν δυνατό να οδηγήσει σε διεθνείς προστριβές ή να δημιουργήσει διεθνείς προστριβές .....ή να θέσει σε κίνδυνο τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

35.1 Κάθε μέλος των Η.Ε. μπορεί να επιστήσει την προσοχή του Σ.Α. ή της Γ.Σ. σε διαφορές ή καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 34

Κεφάλαιο 7 Ενέργειες σε περίπτωση απειλής εναντίον της Ειρήνης, Διαταράξεως τη Ειρήνης ή και επιθετικών πράξεων (επιλογές από 12 άρθρα - 18 εδάφια)

39.- Το Σ.Α. θα αποφαινεται αν υπάρχει απειλή για την Ειρήνη, διατάραξη της ειρήνης ή επιθετική ενέργεια και θα κάνει συστάσεις ή θα αποφασίζει ποια μέτρα θα λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 41 κα42....

41.- Το Σ.Α. μπορεί ν' αποφασίζει ποια μέτρα- που δεν συνεπάγονται τη χρησιμοποίηση της ένοπλης δύναμης- θα λαμβάνονται για να εξασφαλίσουν την εκτέλεση των αποφάσεών του και μπορεί να καλεί τα μέλη των Η.Ε. να τα εφαρμόσουν. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνουν πλήρη ή μερική διακοπή των οικονομικών σχέσεων των συγκοινωνιών και επικοινωνιών και των διπλωματικών σχέσεων.

42.- Αν το Σ.Α. κρίνει ότι τα μέτρα που προβλέπονται από το άρθρο 41 θα ήταν ανεπαρκή μπορεί να προχωρήσει με αεροπορικές , θαλάσσιες ή χερσαίες δυνάμεις στην ανάληψη της δράσης που θα ήταν αναγκαία για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση της διεθνούς ασφάλειας και ειρήνης...

Κεφάλαιο 9 Διεθνής οικονομική και κοινωνική συνεργασία (επιλογές από 6 άρθρα - 10 εδάφια)

55.- Αποβλέποντας στη δημιουργία συνθηκών σταθερότητας και ευημερίας, οι οποίες είναι αναγκαίες για να υπάρξουν μεταξύ των εθνών σχέσεις ειρηνικές και φιλικές, βασισμένες στον σεβασμό των ίσων δικαιωμάτων και της αυτοδιάθεσης των λαών, τα Η.Ε. θα ευνοήσουν:

α.- την ανύψωση του βιοτικού επιπέδου, εργασία για όλους και συνθήκες οικονομικής και κοινωνικής προόδου και αναπτύξεως.

β.- τη λύση διεθνών προβλημάτων, οικονομικών, κοινωνικών, δημόσιας υγείας και άλλων συναφών, τη διεθνή πολιτιστική και εκπαιδευτική συνεργασία και

γ.- τον παγκόσμιο και αποτελεσματικό σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών για όλους....

57.1- Οι διάφορες ειδικευμένες οργανώσεις...που έχουν ευρείες διεθνείς αρμοδιότητες στον οικονομικό, πολιτιστικό, εκπαιδευτικό τομέα, στον τομέα της δημόσιας υγείας και σε άλλους σχετικούς τομείς θα συνδέονται με τα Η.Ε.....

2.- Αυτές οι οργανώσεις που θα συνδέονται με τα Η.Ε. θα αναφέρονται ως «ειδικευμένες οργανώσεις»

60.- Η ευθύνη για την εκτέλεση των καθηκόντων του Οργανισμού που αναφέρονται σ' αυτό το κεφάλαιο θα ανήκει στη Γ. Σ. και ύστερα από εξουσιοδότηση της Γ. Σ. στο «Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο» το οποίο θα έχει γι' αυτόν τον σκοπό τις εξουσίες που αναφέρονται στο κεφάλαιο 10.

Κεφάλαιο 10 Το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (επιλογές από 12 άρθρα - 23 εδάφια)

61.1.-... θ' αποτελείται από 54 Μέλη τα οποία θα εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση....

62.1.- Το Ο.Κ.Σ. μπορεί να συντάσσει ή να προκαλεί τη σύνταξη μελετών και εκθέσεων σχετικά με διεθνή ζητήματα οικονομικά, κοινωνικά πολιτιστικά, εκπαιδευτικά,, δημόσιας υγείας και άλλα σχετικά.....

Τα ελάχιστα αποσπάσματα που επιλέξαμε δεν σκοπεύουν παρά σε μια στοιχειώδη γνωριμία με τον ΟΗΕ σαν κορυφαίο οικουμενικό θεσμικό όργανο. Εκείνο που μπορούμε να παρατηρήσουμε είναι ότι:

1.- Υπάρχει αξιόλογο περιεχόμενο που καλύπτει όλες τις δυνατότητες όχι μόνο για την προάσπιση και εξασφάλιση της Ειρήνης αλλά και μια ισορροπημένη διαβίωση ανάμεσα στους λαούς με την προϋπόθεση ότι θα γίνονταν σεβαστή η πίστη στην Αξιοπρέπεια και την Ανθρώπινη Αξία

2.- Αν παραθέσουμε τους θεσμούς με την πραγματικότητα θα δούμε ότι η ΟΗΕ δεν επιτελεί τους σκοπούς για τους οποίους ιδρύθηκε. Αντίθετα τις περισσότερες φορές αγνοήθηκε, άλλες φορές στέγασε διεργασίες αντίθετες στο γράμμα και στο πνεύμα του Χάρτη όπως έγινε τελευταία με την επίθεση κατά του Λιβάνου όπου ο επιτιθέμενος, με την πρόφαση ότι μια ομάδα απήγαγε δύο στρατιώτες με στόχο την ανταλλαγή τους με κρατούμενους από αυτόν υπόπτους, εξαπέλυσε εξοντωτικό πόλεμο κατά μιας πολυεθνούς χώρας. Ο ρόλος του ΟΗΕ ήταν σ' αυτή την περίπτωση επαίσχυντος δεδομένου ότι έδωσε τον χρόνο στον επιτιθέμενο να συνεχίσει την εγκληματική του δράση.

3.- Η αλήθεια είναι ότι δεν γνωρίζουμε τίποτε πάνω στους κορυφαίους θεσμούς και θα πρέπει να φροντίσουμε να τους μάθουμε γιατί δεν υπάρχει καμία άλλη θεσμική Αρχή στην οποία θα μπορούσαμε να αποθέσουμε την ελπίδα να οδηγηθούμε ιδεολογικά σε μια προάσπιση των καταπατημένων Αξιών και Αρχών που θεμελιώνουν τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Γι' αυτό χρειάζεται ένας αγώνας για την αποκατάστασή τους.

Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Αυτή τη διακήρυξη μπορεί να τη βρει κανείς στην ιστοσελίδα του ΟΗΕ⁸ στα ελληνικά.

Τη σύνταξη της ανάλαβαν διεθνείς προσωπικότητες ανάμεσά τους ο Ρ. Κασέν που πήρε το 1968 το βραβείο Νόμπελ και η σύζυγος τού Πρ. Ρούζβελτ, Ελέανορ.

Ο Ρ. Κασέν περιγράφει το περιεχόμενο της Διακήρυξης θεωρώντας ότι αποτελείται από:

Ένα προοίμιο που αφορά στην ενότητα και τη σύμπνοια της ανθρώπινης οικογένειας.

Τέσσερες ισοδύναμοι πυλώνες στηρίζουν το ιδεολογικό οικοδόμημα:

Ο πρώτος αφορά στα ατομικά δικαιώματα (άρθρα 3-11), ζωή, ελευθερία, ασφάλεια, αξιοπρέπεια, ίση προστασία από τη δικαιοσύνη, εγγυήσεις κατά της δουλείας, κατά των βασανιστηρίων, των αυθαίρετων συλλήψεων και ποινών, για το δικαίωμα προσφυγής στη δικαιοσύνη.....

Ο δεύτερος πυλώνας αφορά τα δικαιώματα του ατόμου στις σχέσεις του με τον εξωτερικό κόσμο (άρθρα 12-17): άσυλο και προστασία προσφύγων, προστασία μεταναστών κτλ

Ο τρίτος αφορά τις ελευθερίες, πολιτικές, ιδεών, θρησκείας, λόγου, συναθροίσεων κτλ. (άρθρα 18-21)

Ο τέταρτος αφορά τα δικαιώματα στους τομείς της οικονομίας, της κοινωνίας, και της μόρφωσης (άρθρα 22-27): στην εργασία, στον συνδικαλισμό, στην κοινωνική ασφάλεια, στην παιδεία, στην ανάπαυση, σε λογικό χρόνο εργασίας, στη προστασία των πνευματικών δικαιωμάτων κτλ

Μια σύγκριση με την πραγματικότητα δείχνει ότι:

Όλα τα δικαιώματά μας καταπατούνται ασύστολα στην καθημερινή και την οικουμενική Ζωή

Εδώ θα παραθέσουμε, ειδικά, το προοίμιο το οποίο όχι μόνο συνοψίζει τους βασικούς στόχους της Διακήρυξης αλλά και ερμηνεύει και καθορίζει τις Αρχές, τις Αξίες και την Λογική που θεμελιώνουν την έννοια τους.

Το προοίμιο

Επειδή:

1. ...η αναγνώριση της αξιοπρέπειας, που είναι σύμφυτη σε όλα τα μέλη της ανθρώπινης οικογένειας, καθώς και των ίσων και αναπαλλοτρίωτων δικαιωμάτων τους αποτελεί το θεμέλιο της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης στον

⁸ <http://www.unhchr.ch/udhr/lang>

κόσμο. (θυμίζει την όλη ασυνεπή συμπεριφορά των ηγεμόνων απέναντι στον υπόλοιπο κόσμο και αναδειχνει την διαστρέβλωση των εννοιών της ελευθερίας, της δικαιοσύνης και της ειρήνης).

2. ...η παραγνώριση και η περιφρόνηση των δικαιωμάτων του ανθρώπου οδήγησαν σε πράξεις βαρβαρότητας που εξεγείρουν την ανθρώπινη συνείδηση και η προοπτική ενός κόσμου όπου οι άνθρωποι θα είναι ελεύθεροι να μιλούν και να πιστεύουν, λυτρωμένοι από τον τρόμο και την αθλιότητα έχει διακηρυχθεί ως η πιο υψηλή επιδίωξη του ανθρώπου. (κι αυτή η παραγνώριση και η περιφρόνηση των δικαιωμάτων του Ανθρώπου συνεχίζεται κι εντείνεται.)
3. ...έχει ουσιαστική σημασία να προστατεύονται τα ανθρώπινα δικαιώματα από ένα καθεστώς δικαίου, ώστε ο άνθρωπος να μην αναγκάζεται να προσφεύγει, ως έσχατο καταφύγιο, στην εξέγερση κατά της τυραννίας και της καταπίεσης. (θυμίζει ιδιαίτερα το δράμα της Παλαιστίνης).
Σήμερα μπορούμε να προσθέσουμε ότι η αθέτηση αυτών των προτροπών προκαλεί διαστρεβλώσεις στις κεκτημένες Αξίες και Αρχές που καταλήγουν ακόμη και στο φαινόμενο της μεταλλαγής της έννοιας της ίδιας της Ζωής την οποία υποβαθμίζει ο «μάρτυρας» θύτης για τον εαυτό του και για το θύμα του.
4. ...έχει ουσιαστική σημασία να ενθαρρύνεται η ανάπτυξη φιλικών σχέσεων ανάμεσα στα έθνη. (σε πολλές περιπτώσεις προκαλούνται διενέξεις και διασπάσεις για να μεθοδευτούν εξελίξεις που απαιτούν τα μεγάλα συμφέροντα)
5. ...με τον καταστατικό Χάρτη οι λαοί των Ηνωμένων Εθνών διακήρυξαν και πάλι την πίστη τους στα θεμελιακά δικαιώματα του ανθρώπου, στην αξία της ανθρώπινης προσωπικότητας, στην ισότητα δικαιωμάτων ανδρών και γυναικών, και διακήρυξαν πως είναι αποφασισμένοι να συντελέσουν στην κοινωνική πρόοδο και να δημιουργήσουν καλλίτερες συνθήκες ζωής στο πλαίσιο μιας ευρύτερης ελευθερίας. (Έτσι ο θεσμικός χαρακτήρας της Ο.Δ.τ.Δ.τ.Α. συνδέεται με τον Χάρτη των Η.Ε.)
6. ...τα κράτη μέλη ανέλαβαν την υποχρέωση να εξασφαλίσουν, σε συνεργασία με τον Ο.Η.Ε., τον αποτελεσματικό σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιακών ελευθεριών σε όλο τον κόσμο. (ακόμη μια σύνδεση των δύο θεσμικών οργάνων)
7. ...η ταυτότητα αντιλήψεων ως προς τα δικαιώματα και τις ελευθερίες αυτές έχει εξαιρετική σημασία για να εκπληρωθεί πέρα ως πέρα αυτή η υποχρέωση. (μια επίκληση στην συνειδητοποίηση της σημασίας των οικουμενικών θεσμών)

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ:

Διακηρύσσει ότι η παρούσα Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί το κοινό ιδανικό στο οποίο πρέπει να κατατείνουν όλοι οι λαοί και όλα τα έθνη, έτσι ώστε κάθε άτομο και κάθε όργανο της κοινωνίας, με τη Διακήρυξη αυτή διαρκώς στη σκέψη, να καταβάλλει, με τη διδασκαλία και την παιδεία, κάθε προσπάθεια για ν' αναπτυχθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών αυτών, και να εξασφαλιστεί προοδευτικά, με εσωτερικά και διεθνή μέσα, η παγκόσμια και αποτελεσματική εφαρμογή τους τόσο ανάμεσα στους λαούς των ίδιων των κρατών μελών όσο και ανάμεσα στους πληθυσμούς χωρών που βρίσκονται στη δικαιοδοσία τους. (Δυστυχώς «φωνή βοώντος.....»)

Με τα εδάφια 5 και 6 και με την τελευταία παράγραφο η Ο.Δ.τ.Δ.τ.Α συνδέεται με τον Χάρτη του ΟΗΕ

Συνθήκες

Συνθήκες είναι διεθνείς διακηρύξεις που παίρνουν θεσμική ισχύ για όσες χώρες τις υπογράφουν.

Υπάρχουν σημαντικές συνθήκες που αφορούν: το περιβάλλον, τον πόλεμο, την υγεία, την κοινωνία κ. ά.

Θα επιλέξουμε ορισμένα άρθρα που σχετίζονται με τον πόλεμο:

Από τη συνθήκη της Γενεύης 12.08.1949

- Οι αιχμάλωτοι δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται σαν όμηροι
- Κάθε μέτρο αντίποινων σε βάρος αμάχων ή της παρουσίας τους απαγορεύεται
- Οι μαζικές τιμωρίες απαγορεύονται αυστηρά.

Από τη συνθήκη της Γενεύης 12.08.1949

- Οι αιχμάλωτοι δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται σαν όμηροι
- Κάθε μέτρο αντίποινων σε βάρος αμάχων ή της παρουσίας τους απαγορεύεται
- Οι μαζικές τιμωρίες απαγορεύονται αυστηρά.
- Ο στρατός που κατέχει έδαφος στο οποίο υπάρχουν άμαχοι πρέπει να αναλαμβάνει την προστασία τους. Δεν έχει το δικαίωμα να τους εκτοπίζει και
- Δεν έχει το δικαίωμα να το εποίκει.

- Το πρωτόκολλο της 12.06.1977 αυτής της συνθήκης αφορά την προστασία των θυμάτων κατά τις διεθνείς ρήξεις αλλά και κατά τις ένοπλες ρήξεις που αφορούν αποικιακές διακρίσεις ή ρατσιστικά καθεστώτα στη διάρκεια αγώνων άσκησης του δικαιώματος των λαών στην αυτοδιάθεση.

- Στο ίδιο πρωτόκολλο γίνεται αναφορά στα θύματα εμφυλίων πολέμων και, μη διεθνών ρήξεων

Το πρωτόκολλο του 2005 για το Δίκαιο πάνω στον έλεγχο των εξοπλισμών συγκεντρώνει όλες τις συνθήκες που απαγορεύουν ή ρυθμίζουν την χρήση ορισμένων όπλων (χημικών, βιολογικών, νάρκες, βλήματα διατρητικά ή διασποράς, πυρηνικά κ.ά.). Συμπληρώνει επίσης διεθνείς συνθήκες πάνω στον αφοπλισμό (SALT, START κτλ)

Οι Συνθήκες επεκτείνονται και σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, την υγεία, την κοινωνία κ.ά

Υπάρχει (;) δυσκολία να εντοπίσουμε περιπτώσεις όπου καταπατούνται με κάθε τρόπο οι κάθε μορφής θεσμοί;

Επίλογος

Το θέμα είναι πόσοι και ποιοι γνωρίζουν την ύπαρξη και τη σημασία των οικουμενικών θεσμών; πόσοι, ποιοι και γιατί τους αγνοούν;

Ακόμη, πως θα μπορούσαμε να τους ελευθερώσουμε από τον παροπλισμό και να τους αποδώσουμε τον ρόλο που τους ανήκει ώστε να οπλιστεί, επί τέλους, ο Άνθρωπος μ' ένα ιδεολογικό όπλο που θα καθοδηγεί και την συμπεριφορά του απέναντι στα προβλήματα του που αρχίζουν από την καθημερινή ζωή κι επεκτείνονται στο άγχος της επιβίωσής του.

Εννοια και σημασία του «συσχετισμού δυνάμεων»

Θα ξεκινήσουμε κι εδώ από τον χώρο του ποδοσφαίρου, που βρίσκεται στην κορυφή του ενδιαφέροντος της πλειοψηφίας των πολιτών.

Σ' ένα ποδοσφαιρικό αγώνα εμπλέκονται μια σωρεία παραγόντων που αντιστοιχούν σε δυνάμεις που καθορίζουν, στον συσχετισμό τους, τη διεξαγωγή και την έκβαση του. Μπορεί (;) από αυτόν τον συσχετισμό να λείψουν, σε ατομική και συλλογική κλίμακα: η απαρτία, η δύναμη, η αντοχή, η ταχύτητα, η ευστοχία, η ευστροφία, η πειθαρχία, η συνεργασία, η πείρα, η ενθάρρυνση και μια πληθώρα άλλων παραγόντων που επέχουν θέση δυνάμεων σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση; Κάτι ανάλογο συμβαίνει και σε περιπτώσεις εξελίξεων διεθνούς ή γεωπολιτικού επιπέδου. Στην περίπτωση όμως των ποδοσφαιρικών ομάδων διακυβεύονται το γόητρο συντελεστών, κάθε επιπέδου, και ορισμένες οικονομικές παράμετροι. Στην άλλη περίπτωση διακυβεύονται ισορροπίες οι οποίες αν αγνοηθούν εγκυμονούν, ή καταλήγουν σε, πολέμους, στην υποταγή του ασθενέστερου στα συμφέροντα των ισχυρών και στη φθορά του οικουμενικού κοινωνικού ιστού. Γι' αυτό δεν μπορεί να λείπει από τον συσχετισμό των γεωπολιτικών δυνάμεων η μέριμνα για τη διατήρηση των ισορροπιών με βάση κανόνων που παρέχουν οι οικουμενικοί θεσμοί. Αυτοί όμως παρερμηνεύονται ή ακολουθούν μια μεθόδευση που στοχεύει στη διαμόρφωση του ίδιου του συσχετισμού δυνάμεων και του χρονοδιαγράμματος που θα καθορίσουν τις αποφάσεις που θα ληφθούν επί του κάθε συγκεκριμένου θέματος. Κι αυτό συμβαίνει όταν απουσιάζουν οι δυνάμεις εκείνες που θ' αντιστέκονταν σ' αυτές τις ενέργειες οι οποίες υποβαθμίζουν τον ρόλο των θεσμών και των οργάνων στα οποία ανατέθηκε η διαφύλαξή τους. Έτσι ο συσχετισμός δυνάμεων διεξάγεται, ερήμην κανόνων και υποχρεώσεων απέναντι στη κοινωνία, προς όφελος του ισχυρότερου.

Στις περιπτώσεις συσχετισμών δυνάμεων σ' επίπεδο διεθνών και γεωπολιτικών σχέσεων διαιτητής δεν είναι, ως θα όφειλε, ο ΟΗΕ παρά μόνο όταν συμμετέχει σε διαδικασία που ελέγχει ο ισχυρότερος των ισχυρών. Αυτό συνέβη και στην περίπτωση του τελευταίου πολέμου του Λιβάνου όπου, σκανδαλωδώς, επεκτάθηκε ο χρόνος των πολεμικών επεμβάσεων με εμφανή την πρόθεση να δοθεί η δυνατότητα στο Ισραήλ να προωθήσει το καταστροφικό του έργο. Αυτό δεν μπόρεσε ν' ανεχθεί ο πρόεδρος της Γαλλίας Σιράκ που υπαινίχθηκε ότι «θα ήταν ανήθικο». Ήταν, βέβαια, μια περαστική φωνή αλλά, επί τέλους, βγήκε και συνοδεύτηκε και από άλλες μικρότερης απήχησης. Το «ίσα μ' εδώ και μη παρέκει» άρχισε επί τέλους να εκφράζεται. Κάποιοι θα υποστούν «πιέσεις» άλλοι θα κερδίσουν σ' εμπιστοσύνη από μέρους των ψηφοφόρων τους. Όλα υπόκεινται σε διαφόρων επιπέδων συσχετισμούς δυνάμεων σε παράλληλα ή επακόλουθα πεδία.

Οι εξελίξεις υπόκεινται σε μιαν αλληλουχία φάσεων όπου σε κάθε μια από αυτές ενεργούν οι συγκυριακοί συσχετισμοί δυνάμεων. Μέσα σε κάθε συγκυρία υπάρχουν και δυνάμεις οι οποίες, παρ' όλον ότι οι καταλήξεις του συσχετισμού τις αφορούν αρνούνται να συμμετάσχουν σ' αυτόν. Αποτέλεσμα η ενίσχυση των κυρίαρχων δυνάμεων μέσα στις οποίες υπερισχύει ο ισχυρότερος. Όπως στην περίπτωση του ποδοσφαίρου όταν λείπει ένας παίκτης από μιαν ομάδα αυτό ευνοεί την άλλη ομάδα, στην περίπτωση των γεωπολιτικών συσχετισμών, όπου έτσι ή αλλιώς, υπερέχει το κατεστημένο, η απουσία δυνάμεων από τον συσχετισμό ενισχύει αυτή του την κυριαρχία. Καλό λοιπόν είναι να δούμε αν υπάρχουν δυνάμεις που λείπουν από τον κορυφαίο συσχετισμό δυνάμεων που ρυθμίζει τις τύχες της οικουμένης και ποιες είναι.

Ο ρόλος των Θεσμών και της Γνώσης

Όπως είδαμε, ένας έννομος συσχετισμός δυνάμεων θα πρέπει να υπόκειται στον σεβασμό κανόνων. Οι κανόνες που διέπουν τις τύχες του κόσμου υπάρχουν. Και μάλιστα έγιναν για να καλύψουν αυτή την έλλειψη που άφηνε την οικουμένη ακυβέρνητη στον βαθμό που

εμφανίστηκε το φαινόμενο της κοινωνικής διαστροφής του ναζισμού και οι συνέπειές του. Όμως οι πολιτικοί άρχοντές της βρήκαν ξέφραγο αμπέλι κι άφησαν τον συσχετισμό δυνάμεων να δράσει υπέρ του ισχυρότερου και μάλιστα κοντόφθαλμα, γιατί αδιαφορούν για τις συνέπειες των ανισορροπιών που επακολουθούν. Έτσι διαμορφώθηκε μια αυτόκλητη ηγεσία που αντί ν' ασχολείται με τ' αναρίθμητα προβλήματα που θα επιτρέπουν: «σε κάθε έθνος ν' αναπτυχθεί με ασφάλεια και να εγγυηθεί σε όλες τις χώρες, σε όλους τους ανθρώπους ότι θα μπορούν να ζουν χωρίς φόβο και χωρίς φτώχεια» (από τον Χάρτη του Ατλαντικού), επιδόθηκαν στην επέκταση της κυριαρχίας τους προσφέροντας στην ιστορία την καταγραφή νέων πολέμων, νέων τραγωδιών αλλά και νέων κοινωνικής κλίμακας διαστροφών που πήραν την εποχή μας την μορφή που γίνεται πιο κατανοητή με τον όρο «μεταλλαγή».

Όσοι έχουμε ζήσει στα χρόνια του μεγάλου πολέμου θα θυμούνται τη δίψα που είχαμε για Ειρήνη και την ελπίδα που διατηρούσαμε για ένα κόσμο όπως οι επαγγελίες μας έκαναν να πιστεύουμε. Όμως οι πόλεμοι άρχισαν να διαδέχονται ο ένας τον άλλο και η ανασφάλεια να μας εκπορθεί σ' όλους τους τομείς. Με την συμβολή όλων των πολιτικών δυνάμεων ο κόσμος χωρίστηκε σε δύο παρατάξεις; τη φιλοαμερικανική και τη φιλοσοβιετική με κάποιες ματιές στην Κίνα, σε βαθμό μάλιστα που οι χώρες εκείνες που θέλανε να χαράξουν το δικό τους δρόμο ενώθηκαν σ' ένα σχήμα που τους έδωσε το όνομα των «Αδεσμεύτων». Αντλούσαν έτσι την ιδεολογική τους δύναμη όχι από τα δικαιώματα που τους παραχωρούσαν οι θεσμοί αλλά, μέσα από το κλίμα της παραταξιακής τοποθέτησης για να τονίσουν και να υπερασπιστούν τη ανεξαρτησία τους.

Σ' αυτό, ενδεχομένως να συνετέλεσε και η παρόμοια στάση που κράτησε η Σ.Ε. όταν «στριμώχτηκε» από την πολιτική του Τρούμαν και δεν έκανε καμία χρήση των θεσμών για να κερδίσει μια συμπάθεια, ίσως και συστράτευση του υπόλοιπου κόσμου, προτιμώντας να πέσει στην παγίδα που του έστρωσε επιλέγοντας την αντιπαράθεση των εξοπλισμών. Έτσι οι δύο μαζί ανάλαβαν την ευθύνη να φέρουν τον κόσμο στην τρομερή κατάσταση της «ισορροπίας του τρόμου» από την οποία όχι μόνο δεν απαλλαγθήκαμε αλλά και διασπάρθηκε παντού ανάμεσα σε τόσες άλλες παθογόνες καταστάσεις.

Αυτή η παραταξιακή τοποθέτηση υπήρξε, κι εξακολουθεί να είναι, μια επισφαλής προσέγγιση της πραγματικότητας σ' όλους τους τομείς και σ' όλες τις φάσεις των οικουμενικών εξελίξεων. Αυτή η ροπή όχι μόνο στερεί τον άνθρωπό από την αυτοτέλειά του, από μια προσπάθεια σχηματισμού δικής του γνώμης, φροντίζοντας ν' αναπτύσσει τη Γνώση του, αλλά ταυτόχρονα ελλοχεύει ο κίνδυνος εξαρτημένων ομαδοποιήσεων οι οποίες εύκολα έρχονται σε αντιπαράθεση και πιο εύκολα συντελούν στην κλιμάκωση των ρήξεων. Φτάσαμε στο παράλογο σημείο να τασσόμεθα υπέρ ή κατά της τρομοκρατίας και σταματάμε μπροστά σ' αυτό το ερώτημα αποδίδοντας σε κάθε παράταξη δίκαιο ή μομφή, περισσότερη ευθύνη στον ένα ή στον άλλο, ενώ αδιαφορούμε για τις πρωτογενείς αιτίες που δημιούργησαν την αντιπαράθεση και τις συνέπειες που επακολουθούν. Κατά κάποιο τρόπο δεν κάνουμε προσπάθεια για να διαμορφώσουμε κρίση και αισθανόμαστε ανήμποροι μπροστά σε καταστάσεις κρίσιμες. Τελικά ενεργούμε σαν οπαδοί ή αμέτοχοι. Το συνηθέστερο είναι η επιλογή των ίσων αποστάσεων, κάτι που ενισχύει την ανευθυνότητά μας. Συνήθως οι εξελίξεις καθοδηγούνται από στρατηγικά σχέδια που στοχεύουν στην προστασία ή στην επέκταση συμφερόντων μεγάλων δυνάμεων χωρίς φροντίδα διατήρησης ισορροπιών οικουμενικής διάστασης. Οι περισσότεροι πόλεμοι που ακολούθησαν τον μεγάλο οφείλονταν σ' αυτούς τους στρατηγικούς λόγους. Πολλές χώρες που είχαν επιλέξει μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας έγιναν στόχος γιατί θεωρήθηκαν επικίνδυνες, σύμφωνα, όχι τόσο με την ιδεολογική επένδυση του ψυχρού πολέμου, αλλά γιατί μια τέτοια κυβέρνηση μπορούσε ν' αντισταθεί ευκολότερα στις επιβουλές και τα συμφέροντα των ισχυρών. Κι οι θεσμοί;....

Ο ολέθριος χωρισμός της ανθρωπότητας σε δύο παρατάξεις χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι περιφρόνησαν, και οι δύο, τους θεσμούς που είχαν φροντίσει να δημιουργηθούν για να σφραγίσουν τις επαγγελίες που σκόπευαν στην συστράτευση του υπόλοιπου κόσμου στην πάλη κατά του διεστραμμένου ναζισμού. Κι ας το πούμε καθαρά, τους περιφρόνησαν γιατί μαζί μ' αυτούς περιφρόνησαν τα δικαιώματα του Ανθρώπου όπως αυτά καθορίζονται από τα θεσμικά κείμενα τα οποία επιβάλλουν υποχρεώσεις τις οποίες δεν ήθελαν ν' αναλάβουν. Όταν η πολιτική τους ήταν τέτοια που θα έπρεπε ν' αγνοήσουν ότι οι θεμελιακές έννοιες των θεσμών:

Ελευθερία, Δικαιοσύνη και Ειρήνη, επιβάλλει τον «σεβασμό της σύμφυτης Αξιοπρέπειας του Ανθρώπου και των αναπαλλοτριωτών δικαιωμάτων του», δεν θα μπορούσαν να θέσουν σε πλατιά κυκλοφορία κείμενα που βασίζονται σ' αυτό το πνεύμα ούτε να ενθαρρύνουν οποιαδήποτε προσπάθεια για την διάδοση και προστασία τους. Στο προηγούμενο κεφάλαιο παραθέσαμε ολόκληρο το προοίμιο της Ο.Δ.τ.Δ.τ.Α., γέννημα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ Αυτό καταλήγει στην παρακάτω διακήρυξη:

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΟΗΕ«Διακηρύσσει ότι η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου αποτελεί το κοινό ιδανικό στο οποίο πρέπει να κατατείνουν όλοι οι λαοί και όλα τα έθνη, έτσι ώστε κάθε άτομο και κάθε όργανο της κοινωνίας, με τη Διακήρυξη αυτή διαρκώς στη σκέψη, να καταβάλλει, με τη διδασκαλία και την παιδεία, κάθε προσπάθεια για ν' αναπτυχθεί ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών αυτών, και να εξασφαλιστεί προοδευτικά, με εσωτερικά και διεθνή μέσα, η παγκόσμια και αποτελεσματική εφαρμογή τους» ...

Στην πραγματικότητα οι θεσμοί αυτοί παραμένουν άγνωστοι. Όμως καλλίτερα είναι να τους θεωρήσουμε παροπλισμένους για να μην τους ρίξουμε κι εμείς στον κάλαθο των αχρήστων. Γιατί «κάλιο αργά παρά ποτέ» θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι οι θεσμοί αυτοί, στη συγκυρία που ζούμε, αποτελούν το ιδεωδέστερο ιδεολογικό όπλο αν θέλουμε ν αντισταθούμε στον κατήφορο στον οποίο μας έχει βάλει η αυτόκλητη και αυθαίρετη ηγεμόνευση του Πλανήτη. Το γιατί βρισκόμαστε σε κατήφορο δεν χρειάζεται να το αναμασάμε κάθε τόσο. Όμως το γιατί είναι το ιδεωδέστερο ιδεολογικό όπλο αξίζει να ξαναθυμίσουμε ότι με την υπεράσπιση των οικουμενικών δικαιωμάτων και ισορροπιών καλύπτονται οι απαιτήσεις όλων των λαών. Όταν οι θεσμοί αποβούν το ιδεολογικό όπλο του Ανθρώπου, τότε αυτός θα βρεθεί σε ανάταση, θ' απελευθερωθεί από το άγχος και την ανασφάλεια και θα κοιτάζει μπροστά για να φροντίσει για το μέλλον του.

Ο ρόλος των θρησκειών και η δραματική διαδρομή του Κινήματος των Αδεσμεύτων

Η αμηχανία που κατέκτησε τον Ανθρωπο μετά το τέλος του πολέμου οφειλόταν στο γεγονός ότι δεν ήξερε που ν' ακουμπήσει ιδεολογικά. Οι επαγγελίες που του υπόσχονταν πολλά, αποδείχτηκαν φρούδες. Οι λαοί το μόνο που είχαν μπροστά τους για να εναποθέσουν τις ελπίδες, ήταν οι θρησκείες, τουλάχιστο για όσους δεν ήταν ο εαυτούλης τους. Κι επειδή όλες έχουν προαιώνιες ρίζες κουβαλούν μαζί τους την συντήρηση. Αυτή την μεταλλαγή την έχω ζήσει από κοντά. Είχα ζήσει την ευφορία που συνόδευε την αφύπνιση των Αραβικών χωρών στο τέλος του πολέμου. Στην αρχή, στη Αίγυπτο λ.χ., στους σπουδαστές που ακολουθούσαν τεχνικές σχολές, 30% ήταν κορίτσια και κυκλοφορούσαν, χωρίς να σκεπάζουν το πρόσωπό τους. Σιγά σιγά άρχισε ν' αναπτύσσεται το κίνημα των αδελφών μουσουλμάνων, το οποίο κατέστειλε η ώριμη αστική επανάσταση του Νάσερ. Δυστυχώς όμως οι πόλεμοι με κέντρο την Παλαιστίνη, ο οικονομικός και πολιτικός αποκλεισμός, που κορυφώθηκε με την συντονισμένη επέμβαση Γαλλίας, Αγγλίας και Ισραήλ αναχαίτισαν την ανάπτυξη της χώρας μ' όλα τα συνεπακόλουθα. Ανάμεσά τους ήταν η ενδυνάμωση του συντηρητικού πνεύματος που εκφράστηκε και με την επιστροφή σε ξεχασμένα ήθη και έθιμα ακόμη και με την αφύπνιση διαχωριστικών θρησκευτικών τάσεων και παθών.

Εδώ, σαν παρένθεση, αφού μας δίδεται η ευκαιρία, θα σημειώσουμε ότι ΗΠΑ και Σ.Ε. φρόντισαν για το σταμάτημα αυτής της επέμβασης, μόνο όταν έκριναν ότι οι στόχοι τους είχαν εκπληρωθεί. Για τις πρώτες ήταν να πάρουν από την Γαλλία την επιρροή της πάνω στη Συρία και τον Λίβανο, για τη δεύτερη ήταν να βουλώσει τα στόματα όσων αντιδρούσαν στην δημιουργία και την ενσωμάτωση των «Λαϊκών Δημοκρατιών»

Παράλληλα άρχισε να γεννιέται η ιδέα για ένα Κίνημα των Αδεσμεύτων. Ήταν μια λογική απάντηση στην ιδεολογική επένδυση του ψυχρού πολέμου. Οι λαοί ζητούσαν ν' απελευθερωθούν από κάθε μορφής δεσμά για ν' αναπτύξουν το δικό τους δυναμικό. Χρειάζονταν όμως οικονομική ενίσχυση. Οι οικουμενικοί θεσμοί θα έπρεπε να εξασφάλιζαν, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις Αρχές τους, αυτή την ενίσχυση. Όμως το ΔΝΤ και η Παγκόσμια

Τράπεζα βασιζόνταν σε τράπεζες που χειρίζονταν ιδιωτικά κεφάλαια κι έπρεπε όχι μόνο να τα εξασφαλίζουν αλλά και να εγγυούνται την «απόδοσή» τους. Έτσι οι τύχες των λαών «ιδιωτικοποιήθηκαν» κι αυτές. Από αυτόν τον κανόνα δεν μπόρεσαν να ξεφύγουν και οι χώρες του Κινήματος των Αδεσμεύτων.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση της Αιγύπτου, την οποία έζησα. Στερημένη από συνάλλαγμα- έτσι λέγαμε εκείνη τη εποχή το νόμισμα εκείνο που επικρατούσε στις διεθνείς συναλλαγές- προσπάθησε να δραστηριοποιηθεί στο εξωτερικό. Ανάμεσα σ' αυτές ήταν και η ανάληψη δημοσίων έργων στη Λιβύη και στην Αραβική Χερσόνησο. Έτσι, δημιουργήθηκε εγχώρια μαζί με τους μεσάζοντες του εξωτερικού εμπορίου μια νέα οικονομική δύναμη, που αποτέλεσε την απαρχή της οικονομικής αλλά και πολιτικής εξάρτησης της Αιγύπτου από το κατεστημένο και το τέλος του Κινήματος των Αδεσμεύτων.

Κάτι παρόμοια ή ανάλογα συμβαίνουν σ' όλο τον κόσμο. Το άγχος κι η ανασφάλεια κυριεύει τις συνειδήσεις για τις οποίες δεν απομένει παρά η θρησκεία, όποια κι αν είναι αυτή. Αυτή θα δίνει κι ελπίδες και παρηγοριά. Η θρησκεία του καθενός είναι παραδοσιακά δεμένη μαζί του και μαζί μ' αυτήν απλώνεται το έδαφος επακόλουθων αντιδράσεων και εξελίξεων που αρχίζουν από την νεκρανάσταση η οπισθοδρομικών τάσεων μέχρι την ανάπτυξη ενός άκρατου σκοταδισμού που σε ορισμένες περιπτώσεις παίρνουν την μορφή καταστροφικών τρομοκρατικών ενεργειών ή ενός ακατανόητου μίσους σε βάρος πολύτιμης πολιτισμικής κληρονομιάς. Γενικά η Ανθρωπότητα υφίσταται μεταλλαγές στις ιδεολογικές πεποιθήσεις και νοοτροπίες μέσα σε μια πορεία οπισθοδρόμησης.

Ο Συσχετισμός Δυνάμεων δείχνει τον δρόμο για την αποκατάσταση των Οικουμενικών Θεσμών

Μια ομαλή εξέλιξη των μεταπολεμικών πραγμάτων θα σεβόταν τις επαγγελίες που κατέληξαν στην διαμόρφωση των οικουμενικών θεσμών που εκφράζονται με τους Χάρτες του Ατλαντικού και των Η.Ε. και με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Παρ' όλον ότι το τελικό αποτέλεσμα με την ίδρυση του ΟΗΕ και των οργάνων του δεν κάλυπτε τις προϋποθέσεις που θα εξασφάλιζαν την επικράτησή τους δεν έπαυαν ν' αποτελούν ένα κεκτημένο για την επιδίωξη του σεβασμού τους. Αυτό το κεκτημένο καταπατήθηκε ή παρερμηνεύτηκε στο βαθμό που κατάντησε ανίσχυρο και τελικά παροπλίστηκε.

Ο Μεγάλος Πόλεμος ήταν ένας σταθμός που θα μπορούσε να έδινε στην Ανθρωπότητα κάτι παραπάνω από ένα ντουλάπι με παροπλισμένους θεσμούς. Η ΚΤΕ, γέννημα του Πρώτου Παγκόσμιου Πολέμου, είχε υποδυθεί τον ρόλο μιας αναγκαίας Αρχής για τη ρύθμιση των διεθνών σχέσεων. Ήταν όμως απογυμνωμένη από το κοινωνικό περιεχόμενο της διεθνούς ζωής. Τη σημασία αυτού του ελλείμματος κατάλαβαν οι Μεγάλοι και επένδυσαν τις επαγγελίες με υποσχέσεις για μια καλλίτερη ζωή με έγκυρες κοινωνικές και ηθικές αξίες, χωρίς όμως να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη να τις τιμήσουν. Έτσι δημιουργήθηκε μια κατάσταση όπου οι εξελίξεις, κάτω από την αυτόκλητη διαχείριση της οικουμένης από το οικονομικό φιλελεύθερο κατεστημένο, του «laissez faire» μέρα με τη μέρα επιδεινώνονται. Τα οικονομικά συμφέροντα καθορίζουν τις τύχες μας. Τα ζωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο Πλανήτης μας: οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά, υπαρξιακά θα μπορούσαν να βρουν την λύση τους μόνο αν συμμετείχαν, έστω και σαν λανθάνουσες δυνάμεις, στις διαδικασίες που διαμορφώνουν τις εξελίξεις. Αν δηλαδή, μαζί με τις οικονομικές διεργασίες συνυπήρχε η μέριμνα για τον σεβασμό της Αξιοπρέπειας και των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, δηλ για Ελευθερία, Δικαιοσύνη και Ειρήνη αλλά, ακόμη και για τον σεβασμό του Περιβάλλοντος που μας φιλοξενεί.

Αν θέλουμε να εγγράψουμε τον συσχετισμό δυνάμεων, στο επίπεδο της ελεύθερης οικονομίας στις χώρες του ΟΟΣΑ, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι σ' αυτήν κυριαρχεί η ανάγκη της επιδίωξης ενός μεγίστου κέρδους γιατί από αυτό κρίνεται η ευρωστία της κάθε επιχείρησης. Από αυτήν εξαρτάται η προσέλκυση «επενδύσεων» και η «αξιοπιστία» τους. Το κέρδος όμως δεν έχει οροφή. Κανένα όριο δεν μπορεί ν' αντιπαρατεθεί στην επιδίωξη να ενισχυθεί η «ανταγωνιστικότητα». Όμως οι συνέπειες αποτελούν ένα κουβάρι «ανισοροπιών»: Αύξηση των τεχνολογικών μέσων που περιορίζουν την απασχόληση, αύξηση της ανεργίας με

ταυτόχρονη μείωση των εσόδων, προσαρμογή των μισθών με βάση τον πληθωρισμό κι όχι την μετρήσιμη ακρίβεια ζωής (το πανέρι της οικοκυράς), αύξηση της ανασφάλειας που θίγει τα πιο ευαίσθητα κοινωνικά και ηλικιακά στρώματα το άγχος που αντανακλάται στην υγεία κι ένα πλήθος άλλων επώδυνων συνεπειών όπως την κοινωνική γαλήνη.

Αποτελεί γεγονός ότι οι επιδιώξεις των θεσμών προδόθηκαν. Στον Μεγάλο Πόλεμο η λανθάνουσα παρουσία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ανάγκασε τους Μεγάλους να διακηρύξουν επαγγελίες, όχι μόνο για να συστρατεύσουν τους λαούς αλλά και γιατί είχαν καταλάβει, προσωρινά, ότι αυτό ήταν απαραίτητο.

Η αποκατάσταση των Οικουμενικών Θεσμών αποτελεί καθήκον

Σ' αυτό μας προτρέπει η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ με το πόρισμα του Προοιμίου της Ο.Δ.τ.Δ.τ.Α, απόσπασμα του οποίου παρατίθεται, μέσα σε περίγραμμα, στις προηγούμενες σελίδες

Μερικοί αναγνώστες μου μού προσάπτουν ότι δεν απαντώ στο ερώτημα **«Τι μπορούμε να κάνουμε;»**

Δεν απόκειται στην ταπεινότητά μου να δείξει τον δρόμο. Όμως μπροστά στην παθολογική κι επικίνδυνη κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε το πρώτο που έχω να κάνω είναι να συμμορφωθώ κι εγώ στις επιταγές αυτού του αποσπάσματος σαν άτομο, και να φροντίσω να μάθουν οι γύρω μου συνάνθρωποι ότι κάποιοι κανόνες που υπερασπίζουν τα Δικαιώματά μας και τις Αξίες που τα διέπουν έχουν θεσμοθετηθεί.

Όμως αυτοί οι κανόνες προσέκρουαν στα «μεγάλα συμφέροντα» όλων των παρατάξεων οι οποίες βρήκαν πρόσφορο έδαφος για να τις παροπλίσουν. Προσέκρουσαν και στην αδιαφορία μας και στο σύνδρομό του οπαδού που μας απογύμνωσε από κάθε ενδιαφέρον για τις τύχες μας περιμένοντας κάτι που θα μας έφερνε τη ...Σωτηρία. Ναι, την σωτηρία που ο καθένας μας προσδοκά να του έρθει από εκεί που κι ο ίδιος δεν ξέρει. Και δεν ξέρει γιατί το μεγάλο απόκτημα των οικουμενικών θεσμών, ακόμη και η απλή ύπαρξή τους τού είναι άγνωστη.

Στην εποχή μας όπου ο όρος **«μεταλλαγή»** κυριαρχεί παντού δεν μπορούμε να περιμένουμε παρά μόνο μια συνειδητή μεταλλαγή. Μια μεταλλαγή που θα βασίζεται όχι σε ρεύματα ιδεολογικά θυμικής προέλευσης αλλά ακριβώς σ' αυτούς τους θεσμούς που είναι οι πιο προσιτοί και οι πιο προσαρμοσμένοι. Κι ο σπόρος που θα δώσει την ενσυνείδητη μεταλλαγή δεν μπορεί να είναι άλλος από την διάδοση των θεσμών αυτών. Από εκεί θα φυτρώσουν τα κλαδιά των μαζικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων. Από εκεί θα προέλθει κι η είσοδος των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στον οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων.

Φτάσαμε εύκολα και αισιόδοξα σε μια εφικτή και αποτελεσματική λύση. Όμως ο Άνθρωπος έχει απομακρυνθεί από το ενδιαφέρον για τα δικαιώματά του και για το μέλλον του. Άλλες δυνάμεις караδοκούν ήδη για να συμμετάσχουν στον οικουμενικό συσχετισμό δυνάμεων κι έχουν ρίζες που εκδηλώνονται από δεκαετίες πριν. Η μια από αυτές στηρίζεται στην νοοτροπία ότι όλα τα προβλήματα που σήμερα αντιμετωπίζουμε οφείλονται στον υπερπληθυσμό. Μια άλλη στην καλλιέργεια της ιδέας ότι υφιστάμεθα τις συνέπειες μιας σύγκρουσης ανάμεσα σε πολιτισμούς χωρίς ν' αντιλαμβάνονται ότι οι πρωτογενείς ευθύνες αφορούν στρατηγικά σχέδια οικονομικών συμφερόντων. Και οι δύο αυτές τάσεις μπορούν να παρασύρουν κόσμο τον οποίο δεν είναι εύκολο να πείσει κανείς ότι είναι λανθασμένες κι επικίνδυνες. Και οι δύο οδηγούν σε φυλετικές απαξιώσεις. Θα θυμηθώ με φρίκη Άγγλο συνάδελφό μου ο οποίος αγχωμένος από τον υπερπληθυσμό μου υπέδειξε τον τρόπο ν' απαλλαγούμε από αυτό το πρόβλημα κάνοντας μια χειρονομία που μιμούταν εκείνη του χειριστή βομβαρδιστικού εκφέροντας την λέξη «βόμβες». Στο δεύτερο κεφάλαιο αναφερθήκαμε στο πως γεννήθηκε ο ναζισμός κάτι που μπορεί να μας προϊδεάσει για μιαν ανάλογη εξέλιξη όταν μια μεταλλαγή γίνει απαραίτητη και ο δρόμος της μεταλλαγής παραμένει ανεξέλεγκτος από τον Άνθρωπο.

Γιάννης Μαυρίκιος